

ROZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2020 ROKU

ZATWIERDZENIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zarząd Spółki Trakcja S.A. zatwierdził roczne sprawozdanie finansowe Spółki Trakcja S.A. za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Roczne sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2020 roku. Informacje w niniejszym raporcie zostały zaprezentowane w następującej kolejności:

1. Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku wykazujący stratę netto w wysokości **70 481** tys. złotych.
2. Sprawozdanie z dochodów całkowitych za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku wykazujące ujemne dochody całkowite ogółem w wysokości **70 457** tys. złotych.
3. Bilans na dzień 31 grudnia 2020 roku, po stronie aktywów i pasywów wykazujący sumę **1 134 587** tys. złotych.
4. Rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę **40 821** tys. złotych.
5. Zestawienie zmian w kapitałach własnych za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, wykazujące zmniejszenie stanu kapitałów własnych o kwotę **70 280** tys. złotych.
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w tysiącach złotych polskich, z wyjątkiem pozycji, w których wyraźnie wskazano inaczej.

Niektóre dane finansowe i operacyjne, zawarte w niniejszym sprawozdaniu finansowym zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Marcin Lewandowski
Prezes Zarządu

Paweł Nogalski
Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski
Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius
Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków
Członek Zarządu

Adam Stolarz
Członek Zarządu

Warszawa, 15 kwietnia 2021 roku

SPIS TREŚCI

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH.....	6
BILANS	7
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH.....	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	11
3. Skład Zarządu	15
4. Skład Rady Nadzorczej Spółki.....	15
5. Zatwierdzenie do publikacji rocznego sprawozdania finansowego	16
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach	16
6.1. Profesjonalny osąd.....	16
6.2. Niepewność szacunków i założeń	17
7. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.....	20
7.1. Oświadczenie o zgodności	20
7.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	21
8. Istotne zasady rachunkowości	21
8.1. Przeliczenie pozycji w walucie obcej.....	21
8.2. Rzeczowe aktywa trwałe.....	22
8.2.1. Środki trwałe.....	22
8.2.2. Środki trwałe w budowie	23
8.2.3. Leasing	23
8.2.4. Inwestycje w jednostkach zależnych	24
8.2.5. Utrata wartości aktywów niefinansowych.....	24
8.2.6. Koszty finansowania zewnętrznego	25
8.3. Aktywa przeznaczone do sprzedaży.....	25
8.4. Nieruchomości inwestycyjne	25
8.5. Wartości niematerialne.....	26
8.5.1. Koszty prac badawczo - rozwojowych	27
8.5.2. Wartość firmy	27
8.6. Instrumenty finansowe	28
8.7. Rachunkowość zabezpieczeń	32
8.8. Zapasy	32
8.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33
8.10. Kapitały własne	33
8.11. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	33
8.12. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	34
8.13. Rezerwy	35
8.14. Odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe	35
8.15. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	36
8.16. Należności krótkoterminowe	36
8.17. Rozliczenia z tytułu umów z klientami	36
8.17.1. Składnik aktywów z tytułu umów	37
8.17.2. Zobowiązania z tytułu umowy	37
8.18. Przychody i koszty z umów z klientami	38
8.18.1. Przychody z tytułu umów konsorcjalnych.....	42
8.18.2. Przychody z tytułu odsetek.....	42
8.18.3. Przychody z tytułu dywidend	42
8.19. Podatki	42
8.19.1. Podatek bieżący	42
8.19.2. Podatek odroczoney	42
8.19.3. Podatek od towarów i usług	43
8.20. Zysk netto na akcję	43
9. Standardy i zmiany do standardów wydane przez RMSR	44
9.1. Standardy i interpretacje zostały wydane przez RMSR a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy	45
10. Ryzyko kontynuacji działalności oraz podjęte i planowane działania Zarządu.....	47
11. Wybrane dane finansowe przeliczone na euro	53
12. Przychody ze sprzedaży.....	55
13. Koszty działalności	57
14. Pozostałe przychody operacyjne.....	58
15. Pozostałe koszty operacyjne	59

16.	Przychody finansowe	59
17.	Koszty finansowe	60
18.	Podatek dochodowy	61
18.1.	Bieżący podatek dochodowy	61
18.2.	Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	62
18.3.	Odroczony podatek dochodowy	63
19.	Działalność zaniechana	65
20.	Zysk (strata) na jedną akcję	65
21.	Rzeczowe aktywa trwałe	66
22.	Nieruchomości inwestycyjne	70
23.	Wartości niematerialne	73
24.	Inwestycje w jednostkach zależnych	76
25.	Wspólnie kontrolowana działalność – kontrakty realizowane w konsorcjach	80
26.	Pozostałe aktywa finansowe	81
27.	Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	82
28.	Zapasy	82
29.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	83
30.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	86
31.	Objaśnienie do rachunku przepływów pieniężnych	87
32.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	88
33.	Rozliczenia z tytułu umów z klientami	88
34.	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	89
35.	Kapitał własny	90
36.	Rezerwy	93
37.	Oprocentowane kredyty i pożyczki	94
38.	Obligacje	97
39.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	98
40.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	99
41.	Zobowiązania z tytułu leasingu - Spółka jako leasingobiorca	101
42.	Informacja o instrumentach finansowych	101
43.	Wartość godziwa instrumentów finansowych	103
44.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	105
45.	Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej	110
46.	Należności i zobowiązania warunkowe	111
47.	Istotne sprawy sporne i sądowe	112
48.	Dywidendy wypłacone i zadeklarowane	117
49.	Informacja na temat udzielonych gwarancji i poręczeń oraz zabezpieczeń na majątku	117
50.	Informacje na temat podmiotów powiązanych	119
51.	Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu	121
52.	Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym	122
53.	Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji	127
54.	Zatrudnienie	128
55.	Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS	128
56.	Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta	128

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok zakończony	
		31.12.2020 Badane	31.12.2019 Przekształcone*
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	12	652 753	834 210
Koszt własny sprzedaży	13	(673 209)	(929 766)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		(20 456)	(95 556)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji	13	(2 186)	(2 338)
Koszty ogólnego zarządu	13	(31 985)	(33 712)
Pozostałe przychody operacyjne	14	5 188	3 446
Pozostałe koszty operacyjne	15	(5 118)	(13 049)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(54 557)	(141 209)
Przychody finansowe	16	2 613	5 162
Koszty finansowe	17	(27 142)	(139 519)
Zysk (strata) brutto		(79 086)	(275 566)
Podatek dochodowy	18	8 605	25 888
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(70 481)	(249 678)
Zysk (strata) netto za okres		(70 481)	(249 678)
Zysk (strata) netto w zł na jedną akcję			
	20		
- podstawowy		(0,82)	(4,58)
- rozwodniony		(0,72)	(4,58)

*Przekształcenie w 2019 roku dotyczy reklasyfikacji kosztów między kosztami sprzedaży, marketingu i dystrybucji i kosztami ogólnego zarządu a kosztem własnym sprzedaży (więcej informacji w punkcie 9 niniejszego sprawozdania)

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Zysk (strata) netto za okres		(70 481)	(249 678)
Inne całkowite dochody:			
Inne całkowite dochody netto, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:			
Inne całkowite dochody netto, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:	18.2	-	1 273
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		-	1 273
Inne całkowite dochody netto, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:		24	4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		24	4
Inne całkowite dochody netto		24	1 277
Dochody całkowite za okres		(70 457)	(248 401)

BILANS

	Nota	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
AKTYWA			
Aktywa trwałe		614 064	614 028
Rzeczowe aktywa trwałe	21	158 946	167 605
Wartości niematerialne	23	51 255	50 510
Nieruchomości inwestycyjne	22	23 981	19 789
Inwestycje w jednostkach zależnych	24	307 453	311 308
Pozostałe aktywa finansowe	26	6 241	8 340
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	18.3	59 765	51 162
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	27	6 423	5 314
Aktywa obrotowe		520 523	614 433
Zapasy	28	46 494	64 720
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	29	307 855	297 327
Pozostałe aktywa finansowe	26	8 481	11 777
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30	6 693	47 514
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	27	8 862	12 813
Aktywa z tytułu umów z klientami	33	137 101	175 245
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	32	5 037	5 037
AKTYWA RAZEM		1 134 587	1 228 461
PASYWA			
Kapitał własny	35	279 645	349 925
Kapitał podstawowy		69 161	69 161
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		-	340 561
Kapitał z aktualizacji wyceny		7 082	7 082
Pozostałe kapitały rezerwowe		273 883	182 823
Niepodzielony wynik finansowy		(70 481)	(249 678)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	(24)
Kapitał własny ogółem		279 645	349 925
Zobowiązania długoterminowe		294 482	204 242
Oprocentowane kredyty i pożyczki	37	263 881	199 909
Obligacje	38	27 832	-
Rezerwy	36	2 289	3 102
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39	480	1 231
Zobowiązania krótkoterminowe		560 460	674 294
Oprocentowane kredyty i pożyczki	37	94 610	159 479
Obligacje	38	194	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	40	302 052	293 598
Rezerwy	36	42 133	86 440
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39	9 658	7 867
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	27	716	455
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	33	111 097	126 455
PASYWA RAZEM		1 134 587	1 228 461

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		(79 086)	(275 566)
Korekty o pozycje:		33 731	87 617
Amortyzacja		20 221	20 424
Różnice kursowe		1 479	(315)
Odsetki i dywidendy netto		12 517	6 072
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		2 442	116 043
Zmiana stanu należności	31	(12 102)	(37 242)
Zmiana stanu zapasów		18 226	(14 359)
Zmiana stanu zobowiązań	31	9 532	(21 238)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i zaliczek		3 105	245
Zmiana stanu rezerw		(45 119)	33 012
Zmiana stanu rozliczeń z tytułu umów z klientami		22 785	(17 991)
Zapłacony podatek dochodowy		(2)	-
Inne korekty		647	2 976
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	(10)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(45 355)	(187 949)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż (nabycie) wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(1 547)	(3 410)
- nabycie		(4 167)	(3 633)
- sprzedaż		2 620	223
Aktywa finansowe		5 549	1 830
- sprzedane lub zwrócone		5 750	15 989
- nabyte		(201)	(14 159)
Pożyczki		(200)	(2 700)
- zwrócone		15 000	-
- udzielone		(15 200)	(2 700)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		3 802	(4 280)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji		-	37 805
Wpływy netto z emisji obligacji		20 000	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		39 978	182 768
Spłata pożyczek i kredytów		(29 184)	(11 493)
Odsetki i prowizje zapłacone		(13 533)	(10 708)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(16 529)	(20 080)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		732	178 292
Przepływy pieniężne netto, razem		(40 821)	(13 937)
Środki pieniężne na początek okresu		47 514	61 451
Środki pieniężne na koniec okresu	30	6 693	47 514

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Razem
				Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Zyski (straty) aktuarialne	Wyniki z lat ubiegłych			
Na dzień 1.01.2020 r. Badane	69 161	340 561	7 082	-	391	182 432	(24)	(249 679)	349 925
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	(70 481)	(70 481)
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	-	-	-	24	-	24
Całkowite dochody razem	-	-	-	-	-	-	24	(70 481)	(70 457)
Reklasyfikacja zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia	-	(340 561)	-	340 561	-	-	-	-	-
Podział zysku	-	-	-	(70 920)	-	(178 759)	-	249 679	-
Emisja obligacji zamiennych na akcje	-	-	-	-	-	178	-	-	178
Na dzień 31.12.2020 r. Badane	69 161	-	7 082	269 641	391	3 851	-	(70 481)	279 645
Na dzień 1.01.2019 r. Badane	41 120	309 984	5 808	-	391	269 117	(28)	(86 687)	539 705
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	(249 678)	(249 678)
Inne całkowite dochody za okres	-	-	1 273	-	-	-	4	-	1 277
Całkowite dochody razem	-	-	1 273	-	-	-	4	(249 678)	(248 401)
Podział zysku	-	-	-	-	-	(86 687)	-	86 687	-
Emisja akcji	28 041	30 577	-	-	-	-	-	-	58 618
Inne	-	-	1	-	-	2	-	-	3
Na dzień 31.12.2019 r. Badane	69 161	340 561	7 082	-	391	182 432	(24)	(249 678)	349 925

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje ogólne

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje okres roku obrotowego zakończony 31 grudnia 2020 roku oraz dane porównywalne za okres roku obrotowego zakończony 31 grudnia 2019 roku.

Trakcja S.A. („Spółka”, „Trakcja”, „Emitent”) w obecnej formie powstała w dniu 30 listopada 2004 roku w wyniku przejęcia kontroli nad spółką holdingową Trakcja Polska S.A. przez Przedsiębiorstwo Kolejowych Robót Elektryfikacyjnych S.A. („PKRE S.A.”). Wówczas firma Spółki brzmiała Trakcja Polska S.A. i została zmieniona w drodze Uchwały Nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22 listopada 2007 roku. Zmianę potwierdzono wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10 grudnia 2007 roku. Wcześniejsza firma Spółki brzmiała Trakcja Polska - PKRE S.A. Spółka Trakcja S.A. działa na podstawie statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 26 stycznia 1995 roku (Rep. A Nr 863/95) wraz z późniejszymi zmianami.

W dniu 1 września 2009 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, zarejestrował połączenie Trakcja Polska S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Komunikacyjnych-7 S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31 sierpnia 2009 roku w księgach rachunkowych Spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja Polska S.A., metodą łączenia udziałów. Faktyczne połączenie spółek, zgodnie z MSSF 3 nastąpiło w dniu uzyskania kontroli, tj. w dniu 1 września 2007 roku.

W dniu 22 czerwca 2011 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja Polska S.A. na Trakcja – Tiltra S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 15 czerwca 2011 roku.

W dniu 21 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja – Tiltra S.A. na Trakcja S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 12 grudnia 2012 roku.

W dniu 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował połączenie Trakcja S.A. jako spółki przejmującej z Przedsiębiorstwem Robót Kolejowych i Inżynieryjnych S.A. jako spółką przejmowaną. Połączenie spółek zostało rozliczone i ujęte na dzień 31 grudnia 2013 roku w księgach rachunkowych Spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek, tj. Trakcja S.A., metodą łączenia udziałów.

W dniu 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował zmianę firmy Spółki z Trakcja S.A. na Trakcja PRKił S.A. Powyższa zmiana została zarejestrowana na mocy Uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 listopada 2013 roku.

W dniu 29 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zarejestrował zmianę Statutu w sprawie zmiany nazwy Spółki z „Trakcja PRKił Spółka Akcyjna” na „Trakcja Spółka Akcyjna”.

Dnia 29 stycznia 2002 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Warszawie – XIX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000084266. Spółce nadano numer statystyczny REGON 010952900, numer identyfikacji podatkowej NIP 525-000-24-39 oraz kod PKD 4212Z.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy al. Jerozolimskich 100, II p.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Trakcja S.A. jest jednostką dominującą Grupy Trakcja.

Przedmiotem działalności Spółki są głównie specjalistyczne usługi budowlano - montażowe w zakresie infrastruktury kolejowej, drogowej, tramwajowej i energetycznej.

Spółka specjalizuje się w następujących rodzajach działalności:

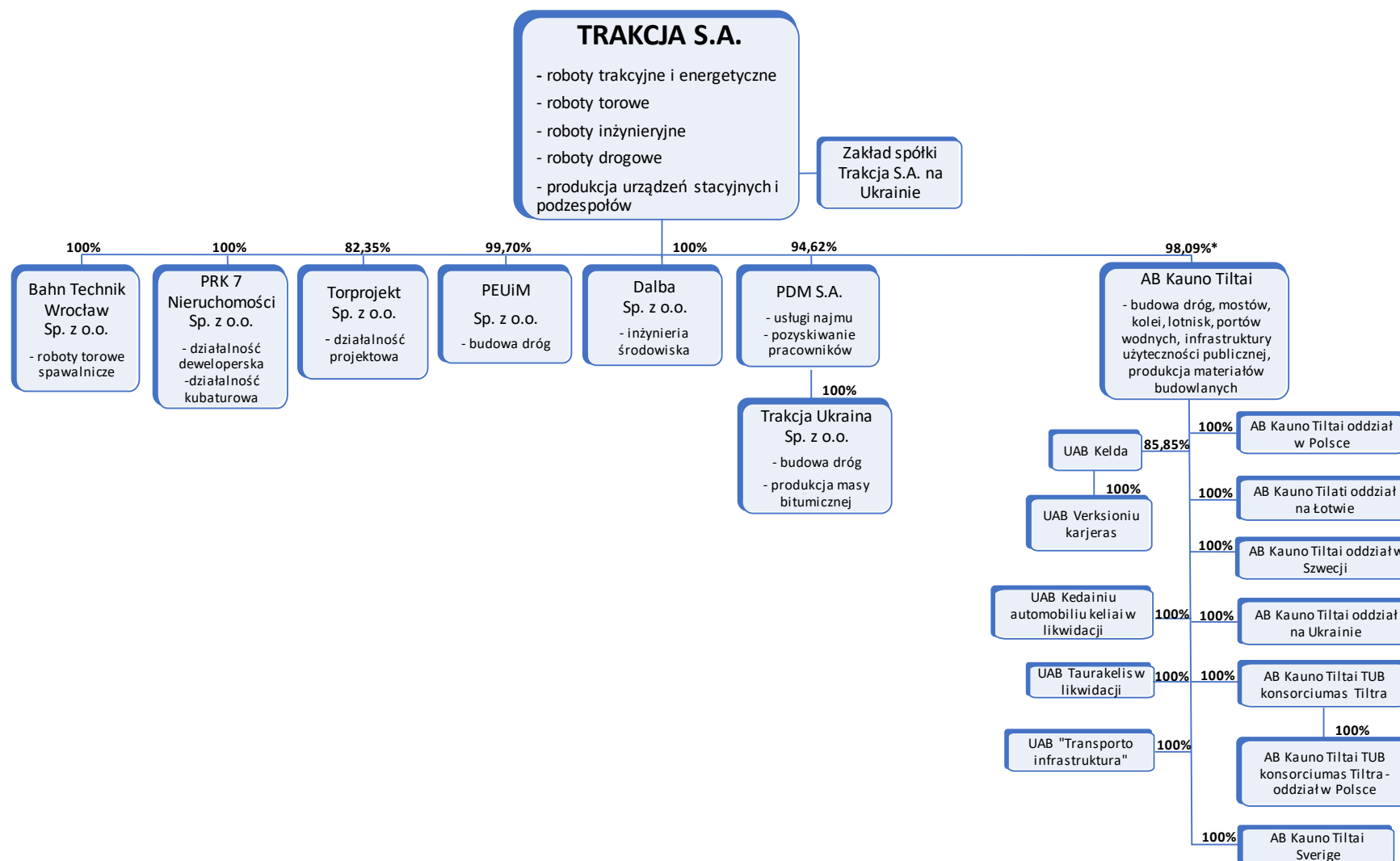
- budowa i remont torów
- roboty fundamentowe i sieciowe,
- montaż podstacji trakcyjnych i kabin sekcyjnych,
- montaż linii wysokiego i niskiego napięcia, napowietrznych i kablowych,
- montaż kabli zasilających i sterowania lokalnego,
- produkcja wyrobów (rozdzielnice wysokiego, średniego i niskiego napięcia, osprzętu sieci trakcyjnej i urządzeń sterowania lokalnego),
- usługi sprzętu specjalistycznego (koparki, dźwigi kolejowe i samochodowe, świdroustawiacze, palownice),
- budowa mostów, wiaduktów, estakad, przepustów, tuneli, przejść podziemnych, dróg i towarzyszących elementów infrastruktury kolejowej i drogowej,
- budowa i modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 15 kwietnia 2021 roku.

2. Skład Grupy

Trakcja jest Jednostką dominującą Grupy Trakcja. Skład i strukturę Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższy schemat.

*) Spółka Trakcja posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodzi Jednostka dominująca Trakcja oraz jednostki zależne.

Jednostki podlegające konsolidacji metodą pełną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Trakcji:

Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. („BTW”)

Trakcja jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. („BTW”).

Zakres działalności BTW obejmuje: spawanie termitowe, naprawę oraz remont rozjazdów, remont przejazdów kolejowych i tramwajowych, wykonywanie złączy izolowanych klejono - sprężonych typu S, zgrzewanie szyn kolejowych i tramwajowych, podbicie oraz profilowanie szyn kolejowych i tramwajowych, sprzedaż smarownic szynowych firmy Perker SR. BTW posiada dźwig GOTTWALD oraz stabilizator toru DGS.

PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.

PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zajmuje się szeroko pojętą działalnością deweloperską i ma na swoim koncie udane inwestycje, do których można zaliczyć m.in. Lazurkowe Osiedle w Warszawie – etap I i II, inwestycję przy ul. Oliwskiej w Warszawie oraz budowę pięciu budynków wielorodzinnych w Warszawie przy ul. Pełczyńskiego. Aktualnie spółka realizuje również projekty budownictwa kubaturowego.

Torprojekt sp. z o.o.

Torprojekt sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie to spółka, która powstała w 2009 roku. Spółka wykonuje kompleksowo dokumentację projektową obejmującą studia wykonalności, koncepcje, projekty podstawowe, w tym budowlane, materiały przetargowe oraz projekty wykonawcze w następujących specjalnościach: linii kolejowych, stacji, węzłów, przystanków osobowych i punktów ładunkowych, mostów, wiaduktów, urządzeń sterowania ruchem kolejowym, budynków i budowli wraz z technologią itp.

Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów sp. z o.o. („PEUiM”)

Jest to spółka z sektora budownictwa drogowego, której działalność skupia się w regionie północno - wschodniej części Polski. Spółka PEUiM została utworzona w 1960 roku w Białymstoku. Spółka PEUiM specjalizuje się głównie w budowie dróg, chodników oraz montażu urządzeń sygnalizujących oraz ostrzegawczych, zabezpieczających drogi. Ponadto, spółka produkuje masy bitumiczne, beton oraz inne materiały budowlane.

Dalba sp. z o.o.

Spółka z siedzibą w Białymstoku zajmująca się wykonawstwem robót inżynieryjnych, głównie przy realizacji uzbrojenia sanitarnego dróg i ulic.

Platforma Działalności Międzynarodowej S.A. („PDM S.A.”)

Spółka z siedzibą w Białymstoku. Trakcja jest właścicielem 94,62% kapitału zakładowego tej spółki.

Spółka świadczy usługi najmu sprzętu, pomieszczeń oraz narzędzi dla firm zewnętrznych oraz jest dostawcą materiałów dla spółki PEUiM. Spółka dodatkowo rozszerzyła swoją działalność o pozyskiwanie pracowników głównie z rynku Europy wschodniej.

Zakład Spółki Trakcja S.A. na Ukrainie

W 2017 roku Trakcja S.A. utworzyła zakład Spółki na Ukrainie.

Trakcja Ukraina sp. z o.o.

PDM S.A. jest właścicielem 100% kapitału zakładowego Trakcja Ukraina sp. z o.o. W dniu 25 października 2019 roku PDM S.A. odkupiła 49,9% udziałów w Trakcja Ukraina sp. z o.o., stając się udziałowcem całościowym.

Grupa AB Kauno Tiltai

AB Kauno Tiltai jest największą spółką w sektorze budownictwa dróg i mostów w krajach bałtyckich. Spółka specjalizuje się w budowie oraz odbudowie dróg, mostów, tuneli, kolei, lotnisk, portów wodnych, czego m.in. dowodzi fakt, że od początku swojej działalności tj. od 1949 roku AB Kauno Tiltai wybudowała ponad 100 mostów oraz wiaduktów i była odpowiedzialna za budowę i odbudowę wielu dróg na terenie całej Litwy.

AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kownie jest jednostką zależną w stosunku do Jednostki dominującej Trakcja oraz jednocześnie jest jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai.

W skład Grupy AB Kauno Tiltai wchodzi następujące podmioty:

- UAB Kelda – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Vievis (Litwa); podmiotem zależnym od spółki jest:
 - UAB Verkšioniu karjeras – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Bagoteliu K (Litwa);
- UAB Taurakelis w likwidacji – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Tauragė (Litwa);
- UAB Kedainiu Automobiliu Keliai w likwidacji – jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kėdainiai (Litwa);
- TUB Konsorciumas Tiltra - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Kownie (Litwa);
- AB Kauno Tiltai oddział w Polsce – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Białymstoku (Polska);
- AB Kauno Tiltai oddział na Łotwie – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Rezekne (Łotwa);
- AB Kauno Tiltai oddział na Ukrainie – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Kijowie (Ukraina);
- AB Kauno Tiltai oddział w Szwecji – oddział spółki AB Kauno Tiltai z siedzibą w Norsborg (Szwecja);
- AB Kauno Tiltai Sverige - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Malmo (Szwecja);
- AB Kauno Tiltai TUB konsorciumas Tiltra – oddział w Polsce;
- UAB "Transporto infrastruktura" - jednostka zależna, spółka z siedzibą w Wilnie (Litwa).

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest hiszpańska spółka COMSA S.A., która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące również dane Grupy Trakcja.

Zmiany w Grupie

W dniu 24 lutego 2020 roku zmianie uległ adres siedziby Emitenta z dotychczasowego: ul. Złota 59, XVIII p., 00-120 Warszawa na nowy: Aleje Jerozolimskie 100, II p., 00-807 Warszawa.

W dniu 24 kwietnia 2020 roku Zarząd Spółki Trakcja S.A. podjął uchwałę o zakończeniu działalności biznesowej zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii i jego likwidacji z dniem 1 czerwca 2020 roku. Do dnia 31 grudnia 2020 roku Spółka zakończyła proces zamknięcia zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii.

W dniu 29 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zarejestrował zmianę Statutu w sprawie zmiany nazwy Spółki z „Trakcja PRKiI Spółka Akcyjna” na „Trakcja Spółka Akcyjna”.

Z dniem 16 października 2020 roku zmianie uległa nazwa spółki z Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Białystok S.A. (PDM Białystok S.A.) na Platforma Działalności Międzynarodowej S.A. (PDM S.A.). Spółka dodatkowo rozszerzyła swoją działalność o pozyskiwanie pracowników głównie z rynku Europy wschodniej.

Poza wyżej opisanymi w 2020 roku nie wystąpiły inne zmiany w strukturze Grupy Trakcja.

Zmiany po dniu bilansowym, do dnia publikacji:

W dniu 9 marca 2021 roku, zgodnie z decyzją z 20 października 2020 roku, zakończono proces likwidacji spółek UAB Taurakelis oraz UAB Kedainiu Automobiliu Keliai, które wchodziły w skład Grupy AB Kauno Tiltai.

3. Skład Zarządu

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodziły następujące osoby:

- Marcin Lewandowski - Prezes Zarządu;
- Arkadiusz Arciszewski - Wiceprezes Zarządu;
- Aldas Rusevičius - Wiceprezes Zarządu;
- Paweł Nogalski - Wiceprezes Zarządu;
- Robert Sobków - Członek Zarządu;
- Adam Stolarz - Członek Zarządu.

W trakcie 2020 roku, jak i po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego raportu nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Zarządu.

4. Skład Rady Nadzorczej Spółki

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodziły następujące osoby:

- Dominik Radziwiłł - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Jorge Miarnau Montserrat - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Michał Hulbój - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Krzysztof Tenerowicz - Członek Rady Nadzorczej;
- Klaudia Budzisz - Członek Rady Nadzorczej;
- Miquel Llevat Vallespinosa - Członek Rady Nadzorczej;

- Fernando Perea Samarra - Członek Rady Nadzorczej.

W trakcie 2020 roku, jak i po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego raportu nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

5. Zatwierdzenie do publikacji rocznego sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji w dniu 15 kwietnia 2021 roku.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie, szacunkach i założeniach

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości istotne znaczenie mają szacunki księgowo, założenia oraz profesjonalny osąd kierownictwa. Przyjęte założenia oraz szacunki opierają się na historycznym doświadczeniu i czynnikach, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do bilansowych wartości aktywów i zobowiązań, których dotyczą. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają weryfikacji na dzień bilansowy. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Spółka podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Poniżej omówiono profesjonalny osąd kierownictwa, założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

6.1. Profesjonalny osąd

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 43 Dodatkowych informacji i objaśnień. W 2020 roku Spółka nie dokonała zmiany sposobu wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Nieruchomości inwestycyjne

Zarząd Spółki dokonuje klasyfikacji nieruchomości do kategorii rzeczowych aktywów trwałych lub nieruchomości inwestycyjnych w zależności od planowanego zastosowania ich przez Spółkę.

Kontrola nad jednostkami powiązаныmi

Spółka sprawuje kontrolę nad spółkami zależnymi, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawa zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad jednostką. Zarząd Spółki określa, iż sprawuje kontrolę nad poszczególnymi jednostkami na podstawie następujących elementów:

Trakcja jest właścicielem 100% kapitału zakładowego PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości poprzez połączenie spółki Trakcja S.A. ze spółką PRK 7 S.A., która to była właścicielem spółki PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.

Trakcja jest właścicielem 100% kapitału zakładowego spółki Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki BTW poprzez dokupienie 50% udziałów w dniu 30 grudnia 2016 roku. Spółka Trakcja stała się właścicielem spółki BTW poprzez zakup udziałów.

Trakcja jest właścicielem 82,35% kapitału zakładowego spółki Torprojekt sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki Torprojekt poprzez zakup udziałów.

Trakcja jest właścicielem 99,70% kapitału zakładowego spółki PEUiM sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki PEUiM poprzez zakup udziałów.

Trakcja jest właścicielem 100% kapitału zakładowego spółki Dalba sp. z o.o. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki Dalba poprzez zakup udziałów.

Trakcja jest właścicielem 94,62% kapitału zakładowego spółki PDM S.A. i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja S.A. stała się właścicielem spółki PDM S.A. poprzez zakup akcji.

Trakcja jest właścicielem 98,09% kapitału zakładowego spółki AB Kauno Tiltai i sprawuje pełną kontrolę nad tą spółką zależną. Spółka Trakcja stała się właścicielem spółki AB Kauno Tiltai poprzez zakup akcji. AB Kauno Tiltai jest jednocześnie jednostką dominującą w Grupie AB Kauno Tiltai. Skład Grupy oraz procent posiadanych udziałów został przedstawiony w nocie 2 dotyczącej składu i struktury Grupy.

Klasyfikacja wspólnych ustaleń umownych

Jednostka na podstawie analizy zapisów umowy określa czy sprawuje wspólną kontrolę oraz ustala rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w które jest zaangażowana, oceniając swoje prawa i obowiązki wynikające z ustalenia oraz uwzględniając strukturę i formę prawną ustalenia oraz uzgodnione przez strony warunki umowy.

6.2. Niepewność szacunków i założeń

Wycena długoterminowych kontraktów budowlanych

Spółka wycenia długoterminowe kontrakty budowlane stosując metodę opartą na nakładach, zgodnie z którą ujmuje przychody w oparciu o poniesione koszty w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają formalnemu procesowi aktualizacji w oparciu o bieżące informacje, nie częściej jednak niż raz na kwartał. Jeśli poniesiony koszt nie jest proporcjonalny do stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, aby lepiej odzwierciedlić stopień spełnienia zobowiązania, Spółka dostosowuje metodę opartą na nakładach w taki sposób, aby ująć wyłącznie te przychody, które odpowiadają poniesionym kosztom.

Jeżeli Spółka nie jest w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

Wydzielanie komponentów nieleasingowych

Spółka ocenia czy umowa zawiera komponenty leasingowe i nieleasingowe. Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i nieleasingowe, wydziela się komponenty nieleasingowe, np. opłaty eksploatacyjne w umowach najmu pomieszczeń czy serwis składników aktywów stanowiących przedmiot umowy. Jednakże w przypadku, gdy umowa obejmuje elementy nieleasingowe, uznane przez Spółkę za nieistotne w kontekście całej umowy, Spółka stosuje uproszczenie polegające na łącznym traktowaniu elementów leasingowych oraz nieleasingowych jako jednego elementu leasingowego.

Ustalenie okresu leasingu

Przy ustalaniu okresu leasingu, Spółka rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nieskorzystania z opcji wypowiedzenia. Ocena jest dokonywana w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, wpływających na tę ocenę.

Okresy użytkowania składników aktywów z tytułu praw do użytkowania

Szacowany okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych.

Rezerwy na roboty poprawkowe

Rezerwy na roboty poprawkowe zostały oszacowane na podstawie wiedzy dyrektorów poszczególnych budów (kontraktów) o konieczności lub prawdopodobnej możliwości wykonania dodatkowych prac na rzecz zamawiającego, mających na celu wypełnienie warunków gwarancji. Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na roboty poprawkowe uzależniona jest od segmentu, w którym działa Spółka i oparta jest na danych historycznych Spółki. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Wszelka zmiana tych szacunków wpływa na wartość rezerw. Wartość bilansowa rezerw na roboty poprawkowe na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w nocie 36 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwy z tytułu kar umownych

Spółka rozpoznaje rezerwy z tytułu kar umownych na realizowanych kontraktach w wartości możliwej i prawdopodobnej do poniesienia. Rezerwy tworzone są w oparciu o dokumentację przebiegu kontraktu i opinię prawników biorących udział w toczących się rozmowach, którzy szacują ewentualne przyszłe zobowiązania Spółki w oparciu o przebieg rozmów. Wartość bilansowa rezerw z tytułu kar umownych na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w nocie 36 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w bieżącym okresie zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych, uwzględniających dokonane z dniem 21 września 2020 roku zmiany w regulaminie wynagrodzeń. W dniu 21 września 2020 roku Zarząd Spółki w porozumieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi przyjął nowy Regulamin Wynagradzania Trakcji S.A. W nowym Regulaminie Wynagradzania zmianie uległ, m.in. system wypłaty nagród

jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Zmiany w regulaminie skutkowały wprowadzeniem zmian w wycenie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 30 września 2020 roku. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa dyskontowa oraz średnio oczekiwany wzrost wynagrodzeń.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Spółki weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach Spółki. Spółka ujęła w księgach aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w nocie 18.3 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się do wartości godziwej. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców, posiadających aktualne uprawnienia do wykonywania takich wycen. Przy wyborze podejścia i metody kierowano się zasadami określonymi w MSSF 13, ustawie o gospodarce nieruchomościami oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego. Do wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych zastosowano takie techniki wyceny, które maksymalizują wykorzystanie danych obserwowalnych. Szczegółowe informacje oraz wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2020 roku zostały przedstawione w nocie 22 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Utrata wartości zapasów

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości zapasów zgodnie z notą 8.8 Dodatkowych informacji i objaśnień. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości netto możliwych do uzyskania dla zapasów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność. Dodatkowe informacje przedstawiono w nocie 28 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Oczekiwana strata kredytowa i odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

Spółka zgodnie z MSSF 9 ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności. W zakresie należności handlowych Spółka stosuje podejście uproszczone dla należności rozpatrywanych grupowo - dla tych rodzajów należności naliczany jest odpis z tytułu dożywnych strat kredytowych bez względu na analizę zmian ryzyka kredytowego. W przypadku pozostałych należności oraz

posiadanych instrumentów finansowych Spółka określa odpis na 12 miesięczne oczekiwane straty kredytowe, jeżeli ryzyko kredytowe jest niskie lub nie wzrosło znacząco od daty włączenia danego składnika należności do bilansu oraz w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym składnikiem aktywów finansowych wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia. Zmiana oczekiwanej straty kredytowej wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności została zaprezentowana w nocie 29 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Wycena wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Niektóre aktywa i pasywa Spółki wyceniane są w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, Spółka wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie w jakim jest to możliwe.

Informacje na temat technik wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny wartości godziwej poszczególnych aktywów i pasywów są ujawnione w notach 22, 43 i 45 Dodatkowych informacji i objaśnień.

7. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej.

Roczne sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”, „zł”), a wszystkie wartości, jeżeli nie zaznaczono inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Niektóre dane finansowe zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały zaokrąglone. Z tego powodu w niektórych przedstawionych w sprawozdaniu tabelach suma kwot w danej kolumnie lub wierszu może różnić się nieznacznie od wartości łącznej podanej dla danej kolumny lub wiersza.

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę. Szczegóły zostały opisane w nocie 10 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Ponadto dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

7.1. Oświadczenie o zgodności

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Standardy, które nie weszły jeszcze w życie na dzień 31 grudnia 2020 roku i nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opisane w nocie 9 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości opisano w nocie 9 Dodatkowych informacji i objaśnień.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

7.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki oraz walutą sprawozdawczą w niniejszym rocznym sprawozdaniu finansowym jest złoty polski, zaś zakładu spółki Trakcja S.A. w Bułgarii jest lew (BGN), a zakładu na Ukrainie jest hrywna (UAH).

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1. Przeliczenie pozycji w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Spółki jest złoty polski, zakładu spółki Trakcja S.A. w Bułgarii jest lew (BGN), a zakładu na Ukrainie jest hrywna (UAH).

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane przez Spółkę na ich walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu:	31.12.2020	31.12.2019
PLN/USD	3,7584	3,7977
PLN/EUR	4,6148	4,2585
PLN/SEK	0,4598	0,4073
PLN/BGN	2,3595	2,1773
PLN/UAH	0,1326	0,1602

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna średnich miesięcznych kursów	31.12.2020	31.12.2019
PLN/USD	3,8996	3,8353
PLN/EUR	4,4442	4,2952
PLN/SEK	0,4239	0,4061
PLN/BGN	2,2723	2,1961
PLN/UAH	0,1450	0,1489

8.2. Rzeczowe aktywa trwałe

8.2.1. Środki trwałe

Środki trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty modernizacji, zaś koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie ujmuje się w rozliczeniach międzyokresowych kosztów. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Środki trwałe (z wyjątkiem gruntów własnych niesłużących wydobyciu kopalin metodą odkrywkową) amortyzowane są metodą liniową w okresie przewidywanej ekonomicznej użyteczności. Okres przewidywanej ekonomicznej użyteczności każdego aktywa określany jest na dzień przyjęcia aktywa do używania. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu. Środki trwałe nieoddawane bezpośrednio do używania, lecz wymagające uprzedniego montażu, adaptacji, innych dodatkowych prac lub nakładów zaliczane są do środków trwałych w budowie do czasu ich oddania do używania.

Środki trwałe nieużywane, wycofane z używania, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe umarzane są według metody liniowej. Zastosowane stawki amortyzacyjne odpowiadają okresowi ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych przyjęte w Spółce są następujące:

- komputery 3 lata lub okres umowny,
- narzędzia i przyrządy 5 lat,
- zbiorniki naziemne 22 lata,
- kotły, piece od 14 do 25 lat,
- maszyny do obróbki metali od 5 do 14 lat,
- agregaty sprężarkowe od 10 do 20 lat,
- urządzenia energetyczne 13 lat,
- ciężkie maszyny budowlane od 5 do 30 lat,
- drobny sprzęt i maszyny 10 lat,
- wagony technologiczne od 14 do 25 lat,
- wagony magazynowe, warsztatowe, socjalne od 14 do 20 lat,
- kontenery magazynowe, socjalne od 5 do 25 lat,
- samochody osobowe i dostawcze (do 3,5 t) od 5 do 7 lat,
- samochody ciężarowe (pow. 3,5 t) od 5 do 10 lat,
- zaplecze biurowo - socjalne od 10 do 26 lat.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności - koryguje się, jeśli korekta następuje od początku następnego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

8.2.2. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem. Do kosztów tych zalicza się także koszty finansowe netto związane z obsługą i zabezpieczeniem zobowiązań finansujących środki trwałe w budowie poniesione (zapłacone lub naliczone) do dnia ich oddania do użytkowania.

Środki trwałe w budowie zaniechane, przeznaczone do likwidacji lub sprzedaży wycenia się w wartości nie wyższej niż ich cena sprzedaży netto możliwa do osiągnięcia.

Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

Każdorazowo, przy wykonywaniu remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli są spełnione kryteria ujmowania.

8.2.3. Leasing

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Aby ocenić, czy umową przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Spółka ocenia, czy przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie następującymi prawami:

a) prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz

b) prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Spółka ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu dla wszystkich umów leasingu z wyjątkiem przypadków, gdy MSSF 16 przewiduje zwolnienia dotyczące ujęcia. Po początkowym ujęciu, Spółka ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności, co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Spółka posiada prawo wieczystego użytkowania gruntów („PWUG”). Zgodnie z MSSF 16 „Leasing” PWUG jest również klasyfikowany jako leasing.

PWUG ujmowany jest w wartości zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą (w tym płatności za nabycie tego prawa na rynku). Po początkowym ujęciu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania, z wyłączeniem prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej, wycenia się według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego o wartość aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane. Okres ten wynosi 99 lat.

8.2.4. Inwestycje w jednostkach zależnych

Udziały i akcje w jednostkach zależnych są wykazywane według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Konieczność dokonania odpisu z tytułu utraty wartości wycenia się zgodnie z MSR 36 Utrata wartości aktywów, poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia i wartością użytkową.

8.2.5. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów wycenianych wg modelu kosztu. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma

miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać, systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.2.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące nabycia, budowy lub produkcji dostosowywanego składnika aktywów Spółka kapitalizuje w ramach kosztu tego składnika aktywów zgodnie z MSR 23. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmują się w chwili poniesienia.

8.3. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki rzeczowych aktywów trwałych, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystywanie. Spółka wycenia składnik aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Aktywa przeznaczone do sprzedaży to aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie na warunkach, które zwyczajowo obowiązują przy sprzedaży tego typu aktywów, sprzedaż jest wysoce prawdopodobna i kierownictwo zobowiązuje się do aktywnego poszukiwania nabywcy.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży prezentowane są w bilansie w oddzielnej pozycji.

8.4. Nieruchomości inwestycyjne

Na nieruchomości inwestycyjne Spółki składają się inwestycje w budynki i grunty posiadane w celu generowania przychodów z wynajmu lub ze względu na oczekiwany przyrost ich wartości. Początkowo nieruchomości inwestycyjne nabyte w ramach oddzielnej transakcji zakupu są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. W pozostałych przypadkach, np. nabycie w ramach transakcji przejęcia innej jednostki gospodarczej, ich ujęcie początkowe następuje według wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu wszystkie nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej.

Spółka oszacowuje wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę. W trakcie roku na kolejne daty bilansowe, tj. 31 marca, 30 czerwca oraz 30 września Spółka dokonuje analizy przesłanek dotyczących możliwości zmiany wartości godziwej.

Ustalenie wartości godziwej może polegać na:

- aktualizacji na podstawie wyceny przeprowadzonej przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego uznane i odpowiednie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w zakresie wyceny nieruchomości o położeniu i charakterystyce podobnej do wycenianej nieruchomości,
- analizie danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie.

Przeniesienia aktywów do i z nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje oczywista zmiana w zamierzonym sposobie ich użytkowania.

Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych następująca w ciągu roku wykazywana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia składnika majątku Spółki ze środków trwałych do nieruchomości inwestycyjnych, różnica pomiędzy wyceną w wartości godziwej a wartością bilansową takiego składnika majątku zostaje ujęta w innych całkowitych dochodach, a wszelkie późniejsze zmiany – w rachunku zysków i strat.

Jeśli jednostka w trakcie budowy nieruchomości inwestycyjnej uzyskuje możliwość wiarygodnej wyceny wartości godziwej tej nieruchomości, którą wcześniej wyceniała według kosztu, to wycenia tę nieruchomość według jej wartości godziwej. W momencie zakończenia przez jednostkę budowy własnej nieruchomości inwestycyjnej, która zostanie ujęta w wartości godziwej, różnica pomiędzy wartością godziwą nieruchomości na ten dzień a jej wcześniejszą wartością bilansową zostanie rozpoznana w rachunku zysków i strat.

8.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w bilansie według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane w bilansie według wartości godziwej na dzień przejęcia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

8.5.1. Koszty prac badawczo - rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane w ciężar kosztów w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Na każdy dzień bilansowy koszty prac rozwojowych, które nie zostały zakończone, są prezentowane wśród wartości niematerialnych jako odrębna pozycja „Wartości niematerialne w budowie”.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	3 lata	2 lata
Wykorzystana metoda amortyzacji	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

8.5.2. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie

skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- odpowiadać najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- być nie większy niż jeden segment operacyjny zgodnie z definicją segmentu określonego na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne przed agregacją*.

Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

8.6. Instrumenty finansowe

Zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, Spółka ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w bilansie w momencie, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Początkowe ujęcie instrumentu finansowego:

Spółka kwalifikuje dłużne aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych tzw. „kryterium SPPI” dla danego składnika aktywów finansowych. W wyniku analizy umów wewnątrzgrupowych oraz warunków pozostałych instrumentów finansowych nie zidentyfikowano warunków powodujących niezdanie testu SPPI. W zakresie modelu biznesowego – wszystkie posiadane przez Spółka dłużne aktywa finansowe są utrzymywane w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych.

Spółka wycenia składnik aktywów finansowych po początkowym ujęciu:

- w zamortyzowanym koszcie,
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Spółka wycenia składnik aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,

b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Spółka jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, kaucje pod gwarancje bankowe, pożyczki udzielone, aktywa finansowe z tytułu umowy koncesjonowanej oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem oczekiwanej straty kredytowej, przy czym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia ujęcia (tj. niezawierające elementu finansowania) nie są dyskontowane i wycenia się je w wartości nominalnej pomniejszając oczekiwaną stratę kredytową.

Spółka stosuje uproszczone metody wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w bilansie w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności lub uregulowania zobowiązania nie przekracza 90 dni.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie wymaganej zapłaty, a w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o oczekiwaną stratę kredytową.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Spółka nie posiada instrumentów kapitałowych. Spółka klasyfikuje do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń.

Opcja wyceny do wartości godziwej przez wynik oraz opcja wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

MSSF 9 pozwala na klasyfikację instrumentów do kategorii wartość godziwa przez wynik finansowy bez względu na spełnianie opisanych powyżej testów, jeżeli taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco ogranicza niedopasowanie księgowe. Spółka nie wykorzystuje tej opcji klasyfikacji.

MSSF 9 pozwala na zaklasyfikowanie instrumentów kapitałowych do kategorii wartość godziwa przez inne całkowite dochody. Instrumenty zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany ujmowane są bezpośrednio w innym całkowitym dochodzie bez ich przenoszenia do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży. Spółka nie korzysta z tej opcji.

Model ogólny jest stosowany przez Spółkę dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu – innych niż należności z tytułu dostaw i usług i aktywa z tytułu umów z klientami.

W modelu ogólnym Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu.

Straty kredytowe są zdefiniowane jako różnica między wszystkimi umownymi przepływami pieniężnymi, które są należne jednostce oraz przepływami pieniężnymi, które jednostka spodziewa się otrzymać. Różnica ta jest dyskontowana przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Spółka uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez ekspercką, zarządczą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności. Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Spółka wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy wartości niespłaconych faktur oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur.

Zgodnie z MSSF 9 dla należności z tytułu dostaw i usług wycenianych wg zamortyzowanego kosztu Spółka zastosowała praktyczne uproszczenie, w którym spodziewane straty przez cały okres życia mogą być oceniane na podstawie „tabeli wiekowej należności przeterminowanych”, opartej na danych historycznych, stosując zasady przyjęte w standardzie w zakresie bieżących i przewidywanych warunków ekonomicznych, które są określane na bazie korekty eksperckiej.

W kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Spółka stosuje zgodnie z MSSF 9 praktyczne uproszczenie – oczekiwane dożywotnie straty kredytowe na należnościach handlowych są oceniane przez pryzmat „tabeli wiekowania przeterminowanych należności”. Wymogi:

- Bazuje na doświadczeniu historycznym,
- Ustala stałe % odpisów,
- Tabele są różne dla grup klientów o różnych doświadczeniach historycznych.

Dla należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje podejście portfelowe polegające na analizie historycznych danych dotyczących relacji nieściągniętych należności do sumy należności, które osiągnęły określony przedział przeterminowania dla każdej kategorii ryzyka. Spółka określiła następujące przedziały:

- Zapłacone bez przeterminowania,
- Zapłacone do 30 dni po terminie,
- Zapłacone 31 – 90 dni po terminie,
- Zapłacone 91 – 180 dni po terminie,
- Zapłacone 181 – 365 dni po terminie,
- Zapłacone później niż 365 dni po terminie,
- Niezapłacone.

Dla dwóch lat obrotowych przed rokiem podlegającym analizie (T-2 i T-1) Spółka określa, ile z faktur wystawionych w ciągu danego roku zostało ostatecznie zapłaconych w którym z przedziałów. Na tej podstawie tworzone jest kolejne zestawienie – zestawienie kumulatywne od sumy sprzedaży na fakturach przez kolejne przedziały (ile sumarycznie z faktur wystawionych w danym roku znalazło się w przedziale 0-30 dni przeterminowania choć przez 1 dzień, ile faktur znalazło się w przedziale 31-60 dni choć przez 1 dzień itd. aż do kwoty faktur, które nigdy nie zostały zapłacone).

Do każdej z sumarycznych kwot odnosi się kwota należności niezapłaconych nigdy w celu wyliczenia jaka część należności z danego przedziału nie będzie odzyskana. Ten procent traktowany jest jako współczynnik odpisu dla danego przedziału. Kwota należności niezapłaconych nigdy może być korygowana w górę lub w dół w zależności od przewidywań Spółki odnośnie kształtowania się kwot nieodzyskiwalnych w przyszłości w związku z trendami czynników wpływających na odzyskiwalność należności.

Współczynnikom odpisu dla każdego analizowanego roku nadaje się wagi i dla każdego przedziału wylicza się średni ważony współczynnik odpisu.

Ten sposób wyliczenia zapewnia wyliczenie przyszłych oczekiwanych szkód kredytowych w oparciu o historyczne doświadczenie szkodowości dla każdego przedziału wiekowego należności, a także umożliwia modyfikację współczynnika odpisu o oczekiwane zmiany w odzyskiwalności kwot należności.

Dla podmiotów infrastrukturalnych na każdy dzień bilansowy Spółka indywidualnie ocenia oczekiwane szkody na rozpoznanych kwotach należności i prawdopodobieństwo ich zaistnienia. Ocena ta dokonywana jest w oparciu o szacowany wynik negocjacji w przypadkach spornych. Z uwagi na fakt, iż w grupie tej znajdują się podmioty nieposiadające zdolności upadłościowej, Spółka nie dokonuje szacunku prawdopodobieństwa niespełnienia warunków umownych, a jedynie możliwą do odzyskania kwotę należności zgodnie z dokonanymi z tymi podmiotami ustaleniami odnośnie ostatecznej wartości wykonanych prac.

Dla pozostałych podmiotów Spółka zastosowała model grupowej oceny oczekiwanych szkód zgodny z podejściem uproszczonym według MSSF 9. W ramach tego modelu Spółka szacuje odpis na dożywotnie straty kredytowe należności od podmiotów o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego. Do celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje historyczne poziomy strat kredytowych w zależności od okresów przeterminowania skorygowane o bieżące oczekiwania co do kształtowania się tych czynników w przyszłości.

Utrata wartości należności obniża ich wartość bilansową poprzez zastosowanie konta oczekiwanej straty i ujęcie odpowiednio jako koszt własny sprzedaży lub koszt finansowy w zależności od rodzaju odpisywanej należności. Odwrócenie oczekiwanej straty kredytowej należności ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży lub kosztów finansowych.

Instrumenty kapitałowe ujmowane są zgodnie z MSR 27 wedle ceny nabycia pomniejszonego o utratę wartości.

Instrument pochodny wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy można wyznaczyć jako instrument zabezpieczający. Instrumenty zabezpieczające podlegają specjalnym zasadom wyceny.

Prezentacja

Aktywa i zobowiązania finansowe prezentuje się jako trwałe, chyba, że ich termin wymagalności ma zostać zrealizowany w ciągu dwunastu miesięcy od daty bilansowej.

Zaprzestanie ujmowania składników aktywów

Składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych lub część grupy podobnych aktywów finansowych) zostaje wyłączone z bilansu, gdy:

- wygasły umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- Spółka przeniosła swoje prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów i albo (a) przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające ze składnika aktywów, albo (b) ani nie przeniosła, ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści wynikających ze składnika aktywów, ale przeniosła kontrolę nad składnikiem aktywów, lub
- Spółka zatrzymuje umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjęła na siebie zobowiązanie umowne do przekazania ich w całości i bez istotnej zwłoki stronie trzeciej na mocy porozumienia o przeniesieniu.

Jeśli Spółka przeniosła swoje prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów i ani nie przeniosła, ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści wynikających ze składnika aktywów, ani nie przeniosła kontroli nad składnikiem aktywów, to ujmuje składnik aktywów w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w ten składnik aktywów. Utrzymanie zaangażowania w formie gwarancji udzielonej na przeniesiony składnik aktywów mierzy się według niższej spośród wartości bilansowej składnika a maksymalnej kwoty, którą Spółka może być zobowiązana wypłacić.

8.7. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrument zabezpieczający to wyznaczony instrument pochodny lub (tylko w przypadku zabezpieczenia ryzyka zmian kursów walut) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań niebędący instrumentem pochodnym, którego wartość godziwa lub przepływy pieniężne mają zrównoważyć zmiany w wartości godziwej lub przepływach pieniężnych danej zabezpieczanej pozycji.

Przy początkowym ujęciu, jednostka dokonuje pomiaru aktywa lub zobowiązania finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej kwocie, za którą aktywo może zostać wymienione lub zobowiązanie rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych, które spełniają warunki rachunkowości zabezpieczeń, ujmuje się w sposób następujący:

- część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego, która została uznana za zabezpieczenie efektywne rozpoznawana jest jako zmiana wartości zabezpieczonej pozycji;
- nieefektywna część zysku lub straty z instrumentu zabezpieczającego rozpoznawana jest w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych uznane za efektywne ujmuje się w kapitałach własnych aż do rozpoznania zabezpieczonego składnika aktywów lub zobowiązań.

8.8. Zapasy

Zapasy wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Do kosztu wytworzenia nie zalicza się kosztów:

- wynikających z niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów magazynowania, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- marży na obrotach wewnętrznych (marży na usługach świadczonych przez działalność pomocniczą na rzecz działalności podstawowej oraz marży na sprzedaży wewnętrznej pomiędzy różnymi działami działalności podstawowej), która podlega eliminacji w powiązaniu z kosztem obrotów wewnętrznych,
- kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, marketingu i dystrybucji.

Rozchód zapasów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła (wytworzyła) – metodą FIFO („pierwsze przyszło - pierwsze wyszło”). Odpisy aktualizujące wartość zapasów dokonane w związku z trwałą utratą ich wartości lub spowodowane wyceną doprowadzającą ich wartość do cen sprzedaży możliwych do uzyskania pomniejszają wartość pozycji w bilansie i zalicza się je do kosztu własnego sprzedaży.

Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

Ceną sprzedaży możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

8.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

8.10. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Spółki oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Spółki.

Kapitał rezerwowy jest tworzony zgodnie z przepisami prawa handlowego, które wymagają, aby kapitał zapasowy był zasilany co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Spółka rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

W kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się głównie skutki z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej nad ich wartością nominalną.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji.

W skład pozostałych kapitałów rezerwowych wchodzi:

- wyniki z lat ubiegłych,
- zyski (straty) aktuarialne,
- element kapitałowy dotyczący obligacji.

Niepodzielony wynik finansowy obejmuje wynik bieżącego okresu sprawozdawczego.

8.11. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania odpisu.

8.12. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Spółka wycenia zobowiązanie finansowe po początkowym ujęciu:

- według zamortyzowanego kosztu,
- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania finansowe, które nie są instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej). W przypadku zobowiązań krótkoterminowych o terminie płatności do 365 dni wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty.

Zaprzestanie ujmowania zobowiązania finansowego

Spółka usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) z bilansu w momencie, gdy zobowiązanie przestało istnieć - gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

Zobowiązanie finansowe (lub jego część) wygasa, gdy dłużnik:

- wypełni zobowiązanie (lub jego część) poprzez spłatę wierzyciela, zazwyczaj w środkach pieniężnych, innych aktywach finansowych, dobrach lub usługach, albo
- zostaje prawnie zwolniony z pierwotnej odpowiedzialności za zobowiązanie (lub jego część) na podstawie decyzji sądowej lub decyzji wierzyciela. (Jeśli dłużnik wystawił gwarancję, warunek ten wciąż może zostać spełniony).

Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

Gdy istniejące zobowiązanie finansowe zostaje zastąpione innym od tego samego pożyczkodawcy na zasadniczo innych warunkach, lub gdy warunki istniejącego zobowiązania zostają znacząco zmodyfikowane, to takie zastąpienie lub modyfikację traktuje się jako usunięcie pierwotnego zobowiązania i ujęcie nowego zobowiązania, a różnica pomiędzy ich wartościami bilansowymi zostaje ujęta w rachunku zysków i strat.

8.13. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W zakresie rezerw na straty na kontraktach, tworzone są one w sytuacjach, w których nieuniknione koszty wypełnienia zobowiązań wobec klienta przekraczają spodziewane przychody według szacunków możliwej do uzyskania ceny transakcyjnej. W szczególności, rezerwy te zawiązywane są również w wyniku kwartalnej analizy budżetów i stopnia zaawansowania prac. W sytuacjach, w których przyszłe budżetowane koszty przekraczają pozostały do rozpoznania przychód z tytułu ceny transakcyjnej – różnica (spodziewana strata na kontrakcie) ujmowana jest w bilansie jako rezerwa. W kolejnych okresach jest ona rozwiązywana w miarę ponoszenia rzeczywistej straty lub zwiększana w sytuacjach, w których kolejne weryfikacje prowadzą do oczekiwania większej straty.

Spółka nie tworzy rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Dana rezerwa może zostać wykorzystana tylko na nakłady o takim przeznaczeniu, na jakie była pierwotnie utworzona. Wykorzystanie rezerwy odbywa się bez wpływu na wynik finansowy, poprzez przeniesienie oszacowanej kwoty z pozycji rezerwy do pozycji zobowiązania lub przez pomniejszenie rezerwy w korespondencji z dokonaną płatnością.

Utworzenie rezerw zalicza się odpowiednio do kosztów podstawowej działalności operacyjnej, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi potencjalne zobowiązania się wiążą.

Niewykorzystane rezerwy, których dalsze utrzymywanie nie jest zasadne zwiększają na dzień, na który okazały się zbędne, odpowiednio przychody podstawowej działalności operacyjnej, pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe, w zależności od tego, gdzie było ujęte ich utworzenie.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Rezerwy podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy w celu odzwierciedlenia obecnych szacunków.

8.14. Odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na dzień bilansowy jest obliczona na podstawie powszechnie przyjętych metod aktuarialnych. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane,

z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów świadczeń emerytalno-rentowych ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały, natomiast zyski (straty) aktuarialne z wyceny świadczeń nagród jubileuszowych w rachunku wyników. Pozostałe koszty dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie, w którym powstają. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w bieżącym okresie zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych, uwzględniających dokonane z dniem 21 września 2020 roku zmiany w regulaminie wynagrodzeń.

8.15. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe w szczególności obejmują:

- z góry zapłacone czynsze,
- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- naprawy rewizyjne,
- z góry opłacone serwisy obce, które będą świadczone w następnych okresach.

Rozliczenie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem ostrożności.

W przypadku rozliczeń międzyokresowych kosztów przypadających na przyszłe okresy, których rozliczenie nie nastąpi w ciągu najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego, rozliczenia te są reprezentowane jako osobna pozycja bilansu dotycząca długoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

8.16. Należności krótkoterminowe

Spółka ujmuje należność, jeśli jej prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe. Prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe, jeśli jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upływanie określonego czasu.

Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane są o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

8.17. Rozliczenia z tytułu umów z klientami

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- a) dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
- b) grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Przekazanie grupy odrębnych dóbr lub usług na rzecz klienta ma taki sam charakter, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- a) każde odrębne dobro lub każda odrębna usługa w danej grupie, którą Spółka zobowiązuje się przekazać klientowi, spełnia kryteria określone MSSF 15 dotyczące uznania dobra lub usługi za zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane w czasie; oraz

b) zgodnie z paragrafami MSSF 15, ta sama metoda byłaby wykorzystywana do oceny stopnia całkowitego spełnienia przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na przekazaniu klientowi każdego odrębnego dobra lub każdej odrębnej usługi w danej grupie.

Dobro lub usługa przyrządzone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

a) klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne); oraz

b) zobowiązanie Spółki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrządzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia zidentyfikowanego zgodnie z powyższymi punktami Spółka ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie. Jeśli Spółka nie spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu Spółka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Celem pomiaru jest określenie postępu w spełnianiu zobowiązania Spółki do przeniesienia kontroli nad dobrami lub usługami przyrządzonymi klientowi (tj. stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia).

Spółka stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

8.17.1. Składnik aktywów z tytułu umów

Spółka ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. W pozycji tej, w bilansie, prezentowane są w szczególności aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac w ramach długoterminowych kontraktów budowlanych a jeszcze niezafakturowanych oraz ujęcia przychodów w związku z przekazaniem kontroli nad produktami lub towarami, które zostaną zafakturowane w przyszłości.

8.17.2. Zobowiązania z tytułu umowy

Spółka ujmuje w bilansie zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Spółka rozpoznaje zobowiązanie z tytułu umowy głównie w związku z umowami, dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Spółkę. Ponadto zobowiązanie z tyt. umowy powstaje w przypadku zrealizowanych transakcji z klientami uprawnionymi do rabatów, których rozliczenie łączne nastąpi na koniec ustalonego okresu.

8.18. Przychody i koszty z umów z klientami

Spółka stosuje standard MSSF 15 do wszystkich umów z klientami, z wyjątkiem: umów leasingowych objętych zakresem MSSF 16 Leasing; umów ubezpieczeniowych objętych zakresem MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe; instrumentów finansowych i innych praw lub zobowiązań umownych objętych zakresem MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.

Spółka ujmuje umowę z klientem objętą zakresem MSSF 15 tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,
- umowa ma treść ekonomiczną,
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Spółka łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte jednocześnie lub niemal jednocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązаныmi z klientem), i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli spełnione jest co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- umowy są negocjowane jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego;
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy;
- dobra lub usługi przyręczone w umowach.

Spółka ujmuje zmianę umowy jako oddzielną umowę, jeżeli spełnione są obydwa poniższe warunki:

- zakres umowy zwiększa się ze względu na dodanie przyręczonej dóbr lub usług, które są uznawane za odrębne; oraz
- cena określona w umowie zwiększa się o kwotę wynagrodzenia, odzwierciedlającą określone przez jednostkę indywidualne ceny sprzedaży dodatkowych przyręczonej dóbr lub usług oraz wszelkie odpowiednie korekty tej ceny dokonane w celu uwzględnienia okoliczności konkretnej umowy.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyręczonej w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyręczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Ustalenie ceny transakcyjnej

Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Spółka ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej (z wyłączeniem szacowanych wartości zmiennego wynagrodzenia, które są ograniczone), która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia. W celu ustalenia ceny

transakcyjnej Spółka uwzględni warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży).

Wynagrodzenie zmienne

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta. Spółka szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując jedną z następujących metod w zależności od tego, która z nich pozwoli Spółce dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- wartość oczekiwana – wartość oczekiwana to suma iloczynów możliwych kwot wynagrodzenia i odpowiadających im prawdopodobieństw wystąpienia. Wartość oczekiwana może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli Spółka zawiera dużą liczbę podobnych umów.
- wartość najbardziej prawdopodobna – wartość najbardziej prawdopodobna to pojedyncza, najbardziej prawdopodobna kwota z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy). Wartość najbardziej prawdopodobna może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (na przykład Spółka albo uzyskuje premię za wyniki, albo nie).

Spółka zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. Ewentualne zmiany ceny transakcyjnej ujmowane są prospektywnie.

Występowanie istotnego elementu finansowania w umowie

Spółka zdecydowała się skorzystać z przewidzianego praktycznego uproszczenia i nie dokonuje korekty ceny transakcyjnej o wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie w przypadku umów, dla których Spółka oczekuje w momencie zawarcia, że okres pomiędzy momentem, kiedy Spółka przekazuje dobro lub usługę a momentem płatności wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Cena transakcyjna umów, dla których Spółka oczekuje w momencie zawarcia, że okres pomiędzy momentem, kiedy Spółka przekazuje dobro lub usługę a momentem płatności wyniesie więcej niż jeden rok jest korygowana o istotny element finansowania. W przypadku płatności zaliczkowych Spółka rozpoznaje koszty odsetkowe, podczas gdy w przypadku terminów płatności dłuższych niż 12 miesięcy Spółka ujmuje odpowiednio przychody odsetkowe.

W celu oszacowania istotnego elementu finansowania niezbędne jest określenie stopy dyskontowej. Spółka stosuje stopy, która zostałaby zastosowana w przypadku zawarcia oddzielnej transakcji finansowania pomiędzy jednostką a jej klientem w momencie zawarcia umowy. W celu odzwierciedlenia charakterystyki kredytowej strony otrzymującej finansowanie różne stopy dyskontowe są stosowane do transakcji, w których Spółka występuje jako strona zapewniająca oraz otrzymująca finansowanie.

Stopy dyskontowe są rewidowane co najmniej na moment sporządzenia sprawozdania finansowego i są stosowane do umów zawartych po dacie, na którą dokonano aktualizacji stopy.

Spółka przeanalizowała zapisy umów zawieranych z klientami i oceniła, że w opisywanym aspekcie umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania, gdyż spełniony jest warunek określony w MSSF 15.62 art., tj. przedpłata zaliczek w istotnej wysokości wynika z powodów innych niż udostępnienie finansowania klientowi oraz różnica między przyrzeczonym wynagrodzeniem a ceną sprzedaży gotówkowej jest proporcjonalna do jej przyczyny. Zaliczki stanowią zabezpieczenie przed brakiem właściwego wywiązania się z części zobowiązań

umownych, tj. należnej zapłaty, przez klienta. Otrzymane zaliczki są ujmowane w bilansie w pozycji „Zobowiązania z tytułu umów z klientami”.

Gwarancje

Spółka udziela gwarancji na sprzedane produkty, które stanowi zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją. Spółka ujmuje takie gwarancje zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

Niektóre niestandardowe umowy z klientami zawierają gwarancje rozszerzone. Gwarancje takie stanowią oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

Sprzedaż usług budowlanych

Spółka ustala stopień spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania przez okresowe raporty przedstawiane przez dyrektorów odpowiedzialnych za określone realizowane projekty budowlane. Raporty te sporządzane są kwartalnie i obejmują stopień zaawansowania prac oraz szacunek kosztów poniesionych i budżetowanych.

Na tej podstawie do systemu księgowego Spółki wprowadzane są dane dotyczące stopnia zaawansowania – wykorzystywane do naliczenia przychodów oraz kosztów.

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w bilansie jako aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami są wynikiem zastosowania szacowanego stopnia zaawansowania prac do szacowanych ogólnych kosztów realizacji kontraktu oraz szacowanych przychodów z jego realizacji.

W przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata dotycząca całego kontraktu jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona w pozycji rezerw w pasywach. W ramach ustalania czy na danym kontrakcie wystąpi strata, jako nieuniknione koszty wypełnienia zobowiązania z tytułu umowy, Spółka traktuje te koszty, których nie może uniknąć ze względu na zawartą umowę (w szczególności ponoszone koszty pośrednie związane z czynnościami niezbędnymi do wykonania umowy).

Jeżeli przychody ustalone metodą opartą na nakładach są wyższe niż przychody zafakturowane, nadwyżkę (różnicę) Spółka prezentuje w aktywach bilansu w pozycji „Aktywa z tytułu umów z klientami”.

Jeżeli przychody zafakturowane są wyższe niż przychody ustalone metodą opartą na nakładach, nadwyżkę (różnicę) Spółka prezentuje w pasywach bilansu w pozycji „Zobowiązania z tytułu umów z klientami”.

Kategoria przychodów	Charakter, istotne warunki płatności oraz moment spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.
<p>Przychody ze sprzedaży długoterminowych usług budowlanych</p>	<p>Kontrakty budowlano-montażowe obejmują swoim zakresem różne segmenty rynku m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tory i sieć trakcyjną, - elektroenergetykę, - mosty, wiadukty, tunele, - drogi i autostrady. <p>Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją długoterminowych kontraktów budowlanych są spełniane w czasie. Przychody z tytułu tych usług ujmowane są w rachunku zysków i strat w proporcji do stopnia ich realizacji na dzień sprawozdawczy. Stopień realizacji usługi oceniany jest w oparciu o stopień zaawansowania kosztowego.</p> <p>Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.</p> <p>Spółka nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody ze sprzedaży usług projektowych</p>	<p>Spółka oferuje wyspecjalizowane usługi projektowe w zakresie prac studialnych, studium wykonalności, projektów koncepcyjnych, projektów budowlanych, wykonawczych, projektów montażowych, powykonawczych, dokumentacji przetargowej i kosztorysowej oraz innych specyficznych analiz z dziedziny budownictwa kolejowego i technologii przewozów kolejowych.</p> <p>Zobowiązania do wykonania świadczenia związane z realizacją prac projektowych są spełniane w określonym punkcie w czasie - w momencie przekazania kontroli nad produktami prac projektowych. Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.</p> <p>Spółka nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody z wynajmu sprzętu</p>	<p>Spółka oferuje usługi wynajmu sprzętu do kolejowych robót budowlanych oraz wszelkich robót ogólnobudowlanych.</p> <p>Przychody z tytułu wynajmu sprzętu ujmowane są w rachunku zysków i strat w czasie w wysokości comiesięcznie wystawianych faktur sprzedaży.</p> <p>Spółka nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów</p>	<p>Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów rozpoznawane są w rachunku zysków i strat, gdy kontrola nad nimi została przekazana na rzecz kupującego.</p> <p>Zasadniczo, moment przeniesienia kontroli jest tożsamy z chwilą, w której zostały przekazane znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności. W przypadku braku ustalenia pomiędzy stronami specyficznych warunków (np. w drodze stosowania Incoterms) przychód ze sprzedaży rozpoznaje się w momencie dostawy do klienta.</p> <p>Spółka nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>
<p>Przychody ze sprzedaży usług transportowych</p>	<p>Spółka jest licencjonowanym przewoźnikiem kolejowym. Usługi transportu świadczone są zarówno w ramach odrębnych umów transportowych jak i w ramach dostawy produktów, towarów sprzedawanych przez Grupę.</p> <p>W przypadku umów na dostawę produktów razem ze świadczeniem usługi transportu, przychody ze sprzedaży usług transportowych świadczonych na rzecz klienta po tym jak kontrola nad produktami lub towarami została przekazana rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w momencie zakończenia transportu.</p> <p>Wynagrodzenie za usługi transportowe jest wskazywane w umowach z klientami i jest zawierane na fakturach sprzedaży. Cena transakcyjna jest przypisana do usług transportowych zgodnie z ich indywidualną ceną sprzedaży wynikającą z obowiązujących cenników.</p> <p>Spółka nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.</p>

Poprzez opisany powyżej proces weryfikacji kwartalnej:

- stopnia zaawansowania wykonywanych prac;
- całkowitych kosztów realizacji robót;
- oczekiwanej ceny transakcyjnej.

Spółka zapewnia, iż wartość wykazanych w bilansie aktywów z tytułu umów nie przekracza możliwych do uzyskania w przyszłości kwot wynagrodzenia pomniejszonych o przypadające na przyszłe okresy koszt.

Zapewnienie to realizowane jest przede wszystkim przez okresowe uaktualnianie realności założonej ceny transakcyjnej oraz budżetu kosztów. Przyłożenie następnie kwartalnie zweryfikowanego stopnia zaawansowania prac do tych dwóch aktualnych wartości zapewnia rozpoznanie aktywów wyłącznie do wysokości, w której ich realizacja jest prawdopodobna.

W wyniku tego procesu Spółka realizuje wymóg akapitu 101 MSSF 15.

8.18.1. Przychody z tytułu umów konsorcjalnych

Spółka realizuje niektóre kontrakty w ramach umów konsorcjalnych, na podstawie których Spółka pełni funkcję lidera konsorcjum. Spółka nie wykazuje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów przypadających na konsorcjantów - zgodnie z brzmieniem MSSF 11.

Jednocześnie Spółka ujmuje w bilansie jedynie tą część aktywów i zobowiązań, która przypada udziałowi Spółki we wspólnie kontrolowanej działalności.

8.18.2. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

8.18.3. Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

8.19. Podatki

8.19.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

8.19.2. Podatek odroczony

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach - z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym oraz pozostałych dochodów całkowitych jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności z rezerwami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

8.19.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych, wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej,
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

8.20. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję

dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji rozwodniających.

Akcje włączane są do średniej ważonej liczby akcji, począwszy od dnia, gdy zapłata za nie staje się należna (który zwykle odpowiada dacie ich emisji). Akcje zwykłe wyemitowane jako część zapłaty przekazanej w ramach połączenia jednostek uwzględnia się przy ustalaniu średniej ważonej liczby akcji od dnia połączenia. Akcje zwykłe, które mogą zostać wyemitowane, jeżeli spełnione zostaną pewne warunki (akcje emitowane warunkowo) są traktowane jako występujące w ciągu okresu i włączane do wyliczenia zysku przypadającego na jedną akcję wyłącznie od dnia, w którym nastąpiło spełnienie wszystkich koniecznych warunków. Występujące w ciągu roku akcje zwykłe, które mają charakter warunkowo zwrotny, nie są traktowane jako akcje występujące i są wyłączone z wyliczenia podstawowego zysku na akcję tak długo, jak długo podlegają możliwemu zwrotowi.

9. Standardy i zmiany do standardów wydane przez RMSR

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Spółkę

W dniu 25 czerwca 2020 roku Zarząd Trakcji przyjął uchwałę w sprawie przyjęcia instrukcji relokacji kosztów, w której został określony nowy sposób przyporządkowania kosztów jednostek i komórek organizacyjnych na poszczególne stanowiska kosztów. W związku z powyższym Spółka od dnia 1 lipca 2020 roku dokonała zmiany prezentacyjnej kosztów dotyczących realizacji kontraktów. Zgodnie z przyjętą instrukcją dla każdej komórki organizacyjnej centrali Spółki ustanowiono indywidualne zasady relokacji kosztów na odpowiednie stanowiska kosztów.

Zgodnie z MSR 8 par. 22 „Podejście retrospektywne”: jednostka ujawnia dane porównawcze każdego okresu, tak jak gdyby zmienione zasady (polityka) rachunkowości były stosowane od zawsze, co oznacza, iż Spółka powinna zastosować wyżej opisaną zmianę od dnia 1 stycznia 2019 roku. Spółka odstąpiła od podejścia wskazanego w MSR 8 par. 22 i zastosowała przekształcenie od dnia 1 lipca 2019 roku analogicznie do okresu, w którym zmiana została wprowadzona w 2020 roku. W ocenie Spółki taka prezentacja w sposób bardziej rzetelny pozwala na zachowanie porównywalności danych w rachunku zysków i strat za 2019 i 2020 rok. Wprowadzona przez Spółkę zmiana nie ma wpływu na wynik netto oraz kapitały Spółki, stanowi jedynie korektę prezentacyjną pomiędzy elementami rachunku zysków i strat Emitenta.

Spółka zmianę tę zastosowała od 1 lipca 2020 roku oraz dokonała zmiany prezentacyjnej danych porównywalnych od dnia 1 lipca 2019 roku. Wpływ zmiany na okres porównywalny był następujący:

- koszt własny sprzedaży został powiększony o kwotę 2 666 tys. zł,
- koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji uległy zwiększeniu o kwotę 190 tys. zł,
- zaś koszty ogólnego zarządu obniżyły się o kwotę 2 856 tys. zł.

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku wystąpiły następujące zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego:

- **Zmiana w MSSF 3 Połączenia jednostek**

Zmiana w MSSF 3 została opublikowana w dniu 22 października 2018 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Celem zmiany było doprecyzowanie definicji przedsięwzięcia (ang. *business*) i łatwiejsze odróżnienie przejęć „przedsięwzięć” od grup aktywów dla celów rozliczenia połączeń. Do standardu dodano opcjonalny „test koncentracji”, który upraszcza ocenę tego czy nabyte aktywa i działania stanowią przedsięwzięcie.

- **Zmiany w MSR 1 i MSR 8: Definicja określenia „istotny”**

Zmiany w MSR 1 i MSR 8 zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Celem zmian było doprecyzowanie definicji „istotności” i ułatwienie jej stosowania w praktyce.

- **Reforma referencyjnych stóp procentowych (stawek referencyjnych) - Zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7**

Zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 26 września 2019 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Zmiany modyfikują szczegółowe wymogi rachunkowości zabezpieczeń, aby zminimalizować (wylimitować) potencjalne skutki niepewności związanej z reformą referencyjnych (międzybankowych) stóp procentowych. Ponadto, jednostki będą zobowiązane do dodania dodatkowych ujawnień odnośnie tych powiązań zabezpieczających, na które bezpośredni wpływ ma niepewność związana z reformą.

Ponadto, od dnia 1 czerwca 2020 roku, po przyjęciu do stosowania przez Komisję Europejską w październiku 2020 roku, Spółka stosuje Zmianę w MSSF 16 Leasing: Ulgi związane z Covid-19. Zmiana została opublikowana w dniu 28 maja 2020 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 czerwca 2020 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Zmiana wprowadza w MSSF 16 uproszczenie, pozwalające nie ujmować modyfikacji umowy leasingu w przypadku, gdy nastąpiły np. zmiany w płatnościach związane z pandemią Covid-19.

Powyższe zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

9.1. Standardy i interpretacje zostały wydane przez RMSR a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

- **MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe**

Nowy standard został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku, a następnie zmieniony w dniu 25 czerwca 2020 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później. Dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące umów ubezpieczeniowych (MSSF 4). W dniu 25 czerwca 2020 roku zmieniono również MSSF 4 – w zakresie wydłużenia okresu zwolnienia ubezpieczycieli z zastosowania MSSF 9 *Instrumenty finansowe* do dnia 1 stycznia 2023 roku.

Spółka stosuje nowy standard od dnia 1 stycznia 2023 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- **Zmiana w MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe**

Zmiana w MSR 1 została opublikowana w dniu 23 stycznia 2020 roku, następnie zmodyfikowano w lipcu 2020 roku datę wejścia w życie i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.

Zmiana na nowo definiuje kryteria jakie muszą być spełnione, aby zobowiązanie uznać za krótkoterminowe. Zmiana może wpłynąć na zmianę prezentacji zobowiązań i ich reklasyfikację pomiędzy zobowiązaniami krótko- i długoterminowymi.

Spółka zastosuje zmieniony standard od dnia 1 stycznia 2023 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- **Zmiany w MSSF 3, MSR 16, MSR 37 oraz coroczne poprawki do standardów 2018-2020 (Annual improvements)**

Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 14 maja 2020 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później. Wśród zmian jest m.in. wprowadzenie zakazu pomniejszania kosztu wytworzenia środków trwałych o przychody ze sprzedaży produktów testowych powstałych w procesie tworzenia/uruchamiania środka trwałego.

Spółka zastosuje zmienione standardy od dnia 1 stycznia 2022 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Zmiany w MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 16 Reforma referencyjnych stóp procentowych (stawek referencyjnych) – Faza 2**

Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 27 sierpnia 2020 roku i uzupełniają one pierwszą fazę zmian w sprawozdawczości wynikających z reformy międzybankowych stawek referencyjnych z września 2019 roku. Zmiany mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później. Zmiany w drugiej fazie koncentrują się na wpływie jaki będzie miało na wycenę, np. instrumentów finansowych, zobowiązań leasingowych, zastąpienie dotychczasowej stopy referencyjnej nową stopą wynikającą z reformy.

Spółka zastosuje zmienione standardy od dnia 1 stycznia 2021 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Zmiany w MSR 1 – Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości i MSR 8 – Definicja wartości szacunkowych**

Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 12 lutego 2021 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później. Celem tych zmian jest położenie większego nacisku na ujawnianie istotnych zasad rachunkowości oraz doprecyzowanie charakteru różnic pomiędzy zmianami wartości szacunkowych a zmianami zasad (polityki) rachunkowości.

Spółka zastosuje zmienione standardy od dnia 1 stycznia 2023 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez kraje UE:

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku, wraz ze zmianami z dnia 25 czerwca 2020 roku,
- Zmiana w MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- i długoterminowe opublikowana 23 stycznia 2020 roku, wraz ze zmianami z dnia 15 lipca 2020 roku,
- Zmiany w MSSF 3, MSR 16, MSR 37 oraz coroczne poprawki do standardów 2018-2020 opublikowane w dniu 14 maja 2020 roku,
- Zmiany w MSR 1 – Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości i MSR 8 – Definicja wartości szacunkowych opublikowane w dniu 12 lutego 2021 roku.

Według szacunków Spółki, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

10. Ryzyko kontynuacji działalności oraz podjęte i planowane działania Zarządu

Trakcja S.A. jest Jednostką dominującą w Grupie Trakcja. Sytuacja Grupy jest ściśle uzależniona od sytuacji Spółki dominującej.

W nawiązaniu do noty 10 rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Trakcja za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020 roku, noty 62 rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Trakcja za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz noty 10 skonsolidowanego raportu kwartalnego za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku Zarząd Trakcji przedstawia poniżej aktualizację dotyczącą kwestii opisanych we wskazanych notach sprawozdań finansowych.

Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności, zatem nie zawiera żadnych korekt dotyczących odmiennych zasad wyceny i klasyfikacji aktywów i pasywów, które byłyby konieczne w przypadku, gdyby założenie kontynuacji działalności Spółki okazało się nieuzasadnione.

Zarząd Trakcja przedstawił poniżej informacje o aktualnej sytuacji finansowej Spółki, wskazując na ryzyka kontynuacji działalności Spółki w okresie dwunastu miesięcy od daty sporządzenia sprawozdania finansowego.

Ryzyko kontynuacji działalności

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku Trakcja odnotowała stratę netto w wysokości 70 481 tys. zł oraz ujemny kapitał obrotowy netto wyniósł 39 221 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek, leasingu oraz obligacji Spółki wynosiły łącznie 386 517 tys. zł (część długoterminowa 291 713 tys. zł, część krótkoterminowa 94 804 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wynosiły 302 052 tys. zł, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i kwoty zatrzymane 252 922 tys. zł, z czego przeterminowane 121 940 tys. zł, które Spółka w miarę możliwości reguluje z bieżących wpływów.

W związku z powyższymi czynnikami istnieje ryzyko zagrożenia kontynuacji działalności.

Ogólna sytuacja Spółki

Spółka uzyskała następujące wyniki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku:

- wynik brutto ze sprzedaży: -20 456 tys. zł (12 miesięcy 2019 roku przekształcone: -95 556 tys. zł)
- EBITDA: -34 336 tys. zł (12 miesięcy 2019 roku: -120 785 tys. zł)

- wynik netto: -70 481 tys. zł (12 miesięcy 2019 roku: -249 678 tys. zł)
- kapitał własny: 279 645 tys. zł (na dzień 31.12.2019 roku: 349 925 tys. zł)

Portfel zamówień Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 1 759 mln zł, z których 59,2 mln zł stanowią umowy podpisane w 2020 roku. Ponadto, Spółka złożyła najkorzystniejsze oferty w przetargach publicznych (nierozstrzygnięte do dnia publikacji niniejszego sprawozdania) na łączną kwotę przypadającą dla Spółki 711,2 mln zł.

Realizacja projektów optymalizujących działalność Spółki

W związku z podpisaniem dokumentacji finansowania długoterminowego w 2019 roku, Spółka zobowiązała się do spełnienia szeregu warunków następczych, m.in. wdrożenia planu naprawczego.

W trakcie 2020 roku Spółka zakończyła realizację I etapu oraz przystąpiła do II etapu Planu Naprawczego przewidzianego na lata 2020-21. Plan Naprawczy przewiduje, że Spółka podejmie szereg czynności (57 nowych inicjatyw) mających na celu m.in. uzyskanie przez Spółkę korzyści finansowych, usprawnienie procedur wewnętrznych, optymalizację struktury wewnętrznej. Ponadto, zgodnie z dokumentacją finansową, Spółka dostarcza nie rzadziej niż raz na miesiąc do agenta kredytu (mBank S.A.) sprawozdanie zarządu z realizacji Planu Naprawczego, które jest dodatkowo weryfikowane przez doradcę.

Kontynuacja negocjacji w sprawie roszczeń

W okresie 2020 roku Zarząd Spółki kontynuował negocjacje z PKP PLK w celu ugodowego rozwiązania sporów sądowych. Wartość roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej przez Trakcję wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami wobec PKP PLK na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi ogółem ok. 158,6 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 120,3 mln zł.

Spółka prowadzi mediacje z PKP PLK przy udziale Prokuratury Generalnej w ramach mediacji przy Sądzie Polubownym przy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w kwocie 139,2 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 106,9 mln zł. Szczegółowe informacje zostały zawarte w nocie 47 niniejszego raportu.

Na dzień 31 marca 2021 roku wartość pozostałych roszczeń kontraktowych, których Spółka wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami dochodzi na drodze kontraktowej (pozasądowej) wynosi 299,4 mln zł, w tym kwota przypadająca dla Trakcji wynosi 249,5 mln zł.

Na obecnym etapie Zarząd Spółki nie jest w stanie określić terminu zakończenia negocjacji dotyczących roszczeń sądowych i ich wpływu na wynik finansowy.

Pozyskiwane nowe znaczące kontrakty

Spółka, tak jak dotychczas, aktywnie uczestniczy w postępowaniach przetargowych na rynku kolejowym oraz drogowym, które aktualnie charakteryzują się dużą liczbą uczestników. Wzrost konkurencji wynika ze zmniejszenia ilości przetargów na rynku inwestycyjnym w porównaniu do potencjału wykonawczego firm budowlanych na rynku polskim. Obecna tendencja na rynku pokazuje, że oferty wykonawców przekraczające budżety inwestorskie są coraz częściej akceptowane przez zamawiających.

W 2020 roku Spółka podpisała następujące znaczące kontrakty:

a) w dniu 2 kwietnia 2020 roku Trakcja podpisała kontrakt na „Modernizację stacji 110/15/6 kV Śródmieście w Łodzi” (wartość kontraktu – 18,9 mln zł netto) – w lipcu 2020 roku PGE Dystrybucja S.A. wypowiedziała umowę,

b) w dniu 7 maja 2020 roku Trakcja podpisała kontrakt na „Budowę mostów B. Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 455 we Wrocławiu”, szczegóły zostały podane w raporcie bieżącym 17/2020 (wartość kontraktu – 56,7 mln zł netto).

Najkorzystniejsze oferty złożone w przetargach publicznych w 2020 roku:

- a) „Przebudowa linii kolejowej nr 7 - Warszawa Wschodnia - Wawer” (wartość kontraktu – 422,4 mln zł netto);
- b) „Rozbudowa linii tramwajowej w Olsztynie” (udział Spółki – 163,9 mln zł netto);
- c) „Budowa linii tramwajowej w Bydgoszczy” (wartość kontraktu – 124,9 mln zł netto).

Na kontraktach wymienionych powyżej w punktach (a) i (b) przewidziane są wypłaty zaliczek. Zaliczka na kontrakcie „Przebudowa linii kolejowej nr 7 - Warszawa Wschodnia – Wawer” wynosi 42,2 mln zł netto, natomiast zaliczka na kontrakcie „Rozbudowa linii tramwajowej w Olsztynie” wynosi 16,4 mln zł netto i jest odnawialna. Podpisanie umów na realizację powyższych kontraktów i pozyskanie zaliczek wpłynie pozytywnie na sytuację płynnościową Spółki.

Znaczące umowy podpisane po dacie bilansowej:

W dniu 10 lutego 2021 roku Spółka podpisała kontrakt na „Rozbudowę układu komunikacyjnego wraz z budową wiaduktu nad torami kolejowymi w Skarżysku-Kamiennej w ramach: "Budowa zintegrowanego systemu komunikacyjnego obejmującego wykonanie przebudowy istniejącego układu komunikacyjnego wraz z budową obiektu w celu przekroczenia linii kolejowej nr 8 Warszawa-Kraków i skomunikowania Osiedla Dolna Kamienna z Osiedlem Przydworcowym w Skarżysku-Kamiennej" (wartość kontraktu – 28,3 mln zł netto).

Aktywna polityka w zakresie zarządzania płynnością Spółki

Oprócz działań mających wpływ na poprawę przyszłych wyników finansowych Zarząd Spółki ma również na uwadze sytuację płynnościową Spółki. Trakcja prowadzi aktywną politykę w zakresie zarządzania płynnością, monitorując na bieżąco płynność w ujęciu krótko- i długoterminowym, prowadzi także tygodniowy monitoring przepływów pieniężnych, dążąc do utrzymania stabilnego poziomu dostępnego finansowania. W celu utrzymania płynności Spółka podejmuje działania zmierzające do pozyskania kontraktów, na których przewidziane są zaliczki. Ponadto, Trakcja prowadzi aktywną politykę utrzymywania niskiego poziomu należności, zarządzania zapasami, sprzedaży kluczowych materiałów do zamawiających w początkowej fazie realizacji kontraktu oraz negocjuje z podwykonawcami wydłużenie terminów płatności. Spółka kładzie duży nacisk na optymalizację procesów fakturowania poprzez skrócenie okresu pomiędzy wykonaniem prac a zafakturowaniem zrealizowanych robót.

Trakcja na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadała środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 6 693 tys. zł oraz niewykorzystane linie kredytowe na kwotę 26 325 tys. zł.

Na dzień poprzedzający zatwierdzenie niniejszego sprawozdania finansowego Spółka posiadała środki pieniężne w wysokości 6 452 tys. zł oraz niewykorzystane linie kredytowe na kwotę 2 350 tys. zł.

W oparciu o dane i założenia przyjęte na moment publikacji niniejszego raportu została zidentyfikowana luka finansowa dot. Spółki w wysokości ok 159-216 mln zł (luka finansowa zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym za 2019 roku wynosiła 89 mln zł). Wzrost wartości luki finansowej spowodowany jest między innymi niezrealizowaniem założeń przyjętych w poprzednim modelu oraz opóźnieniem otrzymania niektórych instrumentów finansowych. Spółka zaznacza, że podana wartość jest szacunkową nieprecyzyjną informacją zmieniającą się w czasie w zależności od przyjmowanych założeń co do realizacji przyszłych zdarzeń oraz obciążona wysokim ryzykiem zmienności w czasie.

W związku z działaniami prowadzonymi w ramach drugiej rundy finansowania Spółka jest w trakcie negocjacji z instytucjami finansowymi i kluczowymi akcjonariuszami w zakresie dofinansowania Spółki w kwocie niezbędnej do pokrycia luki finansowej. Spółka oczekuje, iż podpisanie umów finansowania w ramach drugiej rundy, które jest spodziewane do końca II kwartału 2021 roku pozwoli na pokrycie większości występującej na dzień bilansowy luki finansowej.

W przypadku niepowodzenia rozmów w ramach drugiej rundy finansowania w ocenie Spółki kontynuacja działalności będzie zagrożona.

Nowe źródła finansowania

W trakcie 2020 roku:

1. Trakcja kontynuowała uruchamianie instrumentów finansowych w ramach podpisanych umów kredytowych.
2. Spółka zależna BTW sp. z o.o. zawarła umowę leasingu zwrotnego dotyczącą specjalistycznych maszyn posiadanych przez spółkę, w wyniku której otrzymała środki pieniężne w kwocie 15 000 tys. zł. BTW udzieliło Spółce Trakcja pożyczki w kwocie 11 000 tys. zł.
3. W dniu 7 maja 2020 roku został zawarty aneks do ujednocionej umowy pomiędzy wierzycielami z dnia 13 czerwca 2019 roku z późniejszymi zmianami („Umowa Pomiędzy Wierzycielami”) pomiędzy Spółką, jej podmiotami zależnymi a instytucjami finansowymi. Na podstawie aneksu do Umowy Pomiędzy Wierzycielami spółka zależna Trakcja Ukraina sp. z o.o. przystąpiła jako strona do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, a ponadto wprowadzono do treści umowy zmiany mające na celu dostosowanie zasad współpracy stron w związku z planowaną przez Spółkę emisją obligacji zamiennych na akcje Spółki, które zostały objęte przez COMSA S.A.U. („Obligacje Zamienne COMSA”). Zgodnie z aneksem do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, wierzytelności z tytułu Obligacji Zamiennych COMSA zostały podporządkowane spłacie wierzytelności finansowych wynikających w szczególności z istniejącego finansowania Spółki i nie mogą zostać spłacone przed całkowitą, ostateczną i bezwarunkową spłatą wszystkich takich wierzytelności, wygaśnięciem zobowiązań wszystkich wierzycieli będących stroną Umowy Pomiędzy Wierzycielami do udostępnienia środków lub wystawienia gwarancji na podstawie właściwych dokumentów finansowania oraz wygaśnięciem wszystkich gwarancji wystawionych na podstawie właściwych dokumentów finansowania. Jednocześnie, strony uzgodniły, że Obligacje Zamienne COMSA mogą, bez zgody wierzycieli, zostać skonwertowane na akcje Spółki niezależnie od podporządkowania, na warunkach wskazanych w Warunkach Emisji Obligacji Zamiennych COMSA. Poza powyższymi zmianami, żadne istotne postanowienia Umowy Pomiędzy Wierzycielami nie uległy zmianie.
4. W dniu 8 maja 2020 roku Spółka dokonała emisji 11 764 705 obligacji imiennych serii F zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 19 999 998,50 zł („Obligacje Serii F”) oraz 4 514 405 obligacji imiennych serii G zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 7 674 488,50 zł („Obligacje Serii G”).

W dniu 8 maja 2020 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o dokonaniu przydziału:

- wszystkich Obligacji Serii F po cenie emisyjnej równej cenie nominalnej na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. oraz

- wszystkich Obligacji Serii G po cenie emisyjnej równej cenie nominalnej na rzecz COMSA S.A.U. („Comsa”).

Wszystkie Obligacje Serii F zostały opłacone przelewem na rachunek bankowy Spółki. Kwota należna od Comsa z tytułu przyjęcia propozycji nabycia Obligacji Serii G została potrącona z wierzytelnością Comsa wynikającą z pożyczki udzielonej Spółce.

Więcej informacji o Obligacjach Serii F i Serii G zostało opisanych w punkcie 16 Dodatkowych informacji i objaśnień do niniejszego sprawozdania finansowego.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku Spółka uzyskała zgodę obligatariusza Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. na zmianę Warunków Emisji Obligacji Serii F oraz doszło do obustronnego podpisania Aneksu nr 1 do Warunków Emisji Obligacji Serii F w zakresie zmiany terminu wypłaty odsetek. Nowy termin wypłaty odsetek (okres odsetkowy) będzie wynosić 3 miesiące. Pozostałe istotne Warunki Emisji Obligacji Serii F nie uległy zmianie.

5. W dniu 1 czerwca 2020 roku Trakcja otrzymała zaliczkę w kwocie brutto 24 498 tys. zł dla kontraktu: „Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E59 odcinek Choszczno - Stargard w ramach projektu „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Choszczno - Stargard”.

6. Ponadto, Spółka ujęła w sprawozdaniu z dochodów całkowitych dywidendy od spółek zależnych w kwocie 2 042 tys. zł, których płatność została skompensowana z udzielonymi przez te spółki zależne pożyczkami do Trakcji.

Ryzyko związane z pandemią SARS CoV-2

Szczegółowy opis ryzyka został przedstawiony w punkcie 2.5 Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki.

Dotychczasowy rozwój pandemii SARS CoV-2 nie ma znaczącego wpływu na zagrożenie kontynuacji działalności Spółki w dającej przewidzieć się przyszłości. Dalszy rozwój zdarzeń związanych z pandemią trudny do przewidzenia w obecnej chwili może mieć negatywny wpływ na działalność operacyjną, terminowość prac i koszty ponoszone przez Spółkę.

Trwająca pandemia wirusa SARS CoV-2, skutkująca dotychczas m.in. ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Spółkę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których Spółka występuje jako wykonawca lub podwykonawca, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez Spółkę kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień.

Pomimo, iż na dzień publikacji niniejszego raportu, zarówno kontrahenci jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 oraz zmiana trybu pracy kontrahentów Spółki, sądów oraz instytucji finansujących Spółkę, może doprowadzić do wydłużenia procesów decyzyjnych, w tym może mieć pośredni wpływ na bieżącą działalność Spółki, w szczególności poprzez:

- utrudnienie dostępu do uzyskiwania przez Spółkę środków finansowych z rynku papierów wartościowych,
- konieczność zmiany terminów dostaw wybranych materiałów pochodzących z importu,
- ograniczenie dostępności pracowników z zagranicy,
- wydłużenie procedur odbioru w związku z pracą zdalną części personelu klientów,
- przedłużenie procedur administracyjnych i sądowych,
- ograniczenie możliwości przemieszczania,
- konieczność pracy zdalnej i kwarantannę części pracowników.

W konsekwencji powyższe zdarzenia mogą doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Spółkę środków finansowych niezbędnych dla wykonywania jej zobowiązań finansowych, pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji, a także niespełnienia zobowiązań Spółki wynikających z umów. W konsekwencji negatywnego wpływu pandemii wirusa SARS CoV-2 na wskazane powyżej działania, płynność i sytuacja finansowa Spółki może ulec pogorszeniu. Jednocześnie, spowodowane pandemią ewentualne ograniczenia lub przesunięcia w czasie realizacji inwestycji zamawiających mogą mieć wpływ na perspektywy finansowe Spółki w kolejnych okresach finansowych. Spółka ocenia wystąpienie powyższych ryzyk jako średnie i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie jest w stanie oszacować wpływu tych ryzyk na przyszłe wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne Spółki.

Zdarzenia, które nastąpiły po dacie bilansowej wpływające na płynność Spółki

Otrzymanie ceny sprzedaży za nieruchomości we Wrocławiu

Po dniu bilansowym, tj. w dniu 3 marca 2021 roku Spółka poinformowała raportem bieżącym 6/2021, iż otrzymała zapłatę za sprzedaż nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu w łącznej wysokości 53 000 tys. zł, co nastąpiło w następujący sposób:

- część ceny w wysokości 2 250 tys. zł otrzymała Spółka;

- część ceny w wysokości 50 150 tys. zł kupujący przekazał przelewem bankowym na rachunek mBank S.A. w celu spłaty całości zobowiązania Spółki z tytułu kredytu obrotowego (w wysokości 50 mln zł wraz z odsetkami), którego zabezpieczeniem jest hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży, co umożliwi wykreślenie tej hipoteki. Pozostała kwota po spłacie zobowiązania z tytułu kredytu obrotowego zostanie przez mBank S.A. przekazana na rachunek bankowy Spółki.

Dodatkowo część ceny w wysokości 600 tys. zł. Spółka otrzyma po doręczeniu kupującemu oświadczenia banku o wyrażeniu zgody na bezwarunkowe wykreślenie hipoteki ustanowionej na nieruchomości.

Zdarzenia, których oczekiwana realizacja nastąpi po dacie bilansowej

Spółka jest w trakcie procesu sprzedaży aktywów nieoperacyjnych. Spółka planuje sprzedaż kolejnych aktywów nieoperacyjnych, w tym nieruchomości przy ul. Oliwskiej w Warszawie za cenę 18 000 tys. zł. Spółka zakłada otrzymanie zaliczki z tytułu sprzedaży nieruchomości przy ulicy Oliwskiej w Warszawie. Termin finalizacji transakcji, na wniosek kontrahenta, został odroczony w czasie z przyczyn związanych z obecną pandemią COVID-19. Spółka zakłada finalizację transakcji w pierwszym półroczu 2021 roku.

Zarząd Spółki stoi na stanowisku, że przeprowadzone analizy i podjęte kroki neutralizują w sposób zadowalający ryzyko utraty płynności. W ocenie Spółki prowadzone działania pozwolą na zabezpieczenie finansowania prowadzonej działalności i przygotują Spółkę do realizacji większej skali projektów.

Ryzyko nieosiągnięcia określonych umową wartości wskaźników finansowych

Trakcja, na podstawie Umowy Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 roku, obowiązana jest do przestrzegania wskaźników finansowych (dalej „Kowenanty”) związanych z bieżącą sytuacją finansową Spółki.

Umowa przewidywała pierwszą weryfikację spełnienia Kowenantów przez Trakcję oraz Grupę Trakcja na dzień 30 września 2020 roku, a następnie w cyklach kwartalnych do 30 września 2022 roku. Spółka otrzymała od podmiotów finansujących zgody na odstąpienie od testowania Kowenantów na dzień 30 września 2020 roku, 31 grudnia 2020 roku oraz 31 marca 2021 roku. Kolejny termin weryfikacji Kowenantów zgodnie z ww. umową finansowania długoterminowego przypada na 30 czerwca 2021 roku. Na dzień publikacji raportu, w opinii Zarządu Spółki, istnieje ryzyko nieosiągnięcia określonych umową wartości wskaźników finansowych na 30 czerwca 2021 roku. Spółka jest w trakcie ustaleń z podmiotami finansującymi ramach drugiej rundy finansowania nowych terminów i wysokości wskaźników finansowych obowiązujących Spółkę.

Ryzyko niepowodzenia podjętych działań

Zarząd Spółki sporządził sprawozdanie finansowe przy założeniu kontynuacji działalności w okresie co najmniej 12 miesięcy do daty zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji. Kontynuacja działalności Spółki zależy od skutecznej realizacji procesu pokrycia luki finansowej. Ewentualne niezrealizowanie oczekiwanych efektów podjętych działań w zakresie dodatkowego finansowania oraz negocjacji roszczeń może prowadzić do zagrożenia kontynuacji działalności Trakcji.

Dodatkowo na przyszłe pogorszenie płynności mogą potencjalnie wpłynąć czynniki takie jak: przesunięcie terminów pozyskania środków pieniężnych z tytułu zaliczek, roszczeń oraz negatywne zdarzenia wynikające z pandemii COVID-19.

Mając na uwadze ewentualne negatywne lub nieprzewidziane skutki zdarzeń opisanych w niniejszym punkcie a także ewentualne przesunięcie w czasie działań zapewniających dostateczne finansowanie działalności, Spółka ma możliwość podjęcia dodatkowych działań polegających na:

1. Rozpoczęciu negocjacji z wierzycielami Spółki dot. restrukturyzacji zadłużenia wraz z jednoczesnym podjęciem środków dopuszczonych przez obowiązujące przepisy prawne w zakresie ochrony Spółki oraz interesu wierzycieli i akcjonariuszy.

2. Przeprowadzeniu restrukturyzacji operacyjnej polegającej na zbyciu aktywów niewykorzystywanych w podstawowej działalności operacyjnej, między innymi akcji i udziałów w spółkach zależnych, rzeczowego majątku trwałego.
3. Ograniczenie zakresu działalności Spółki.

11. Wybrane dane finansowe przeliczone na euro

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresie objętym rocznym sprawozdaniem finansowym:

Okres zakończony	Średni kurs w okresie*	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
31.12.2020	4,4742	4,2279	4,6330	4,6148
31.12.2019	4,3018	4,2406	4,3891	4,2585

* Średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym.

Podstawowe pozycje bilansu w przeliczeniu na euro:

	31.12.2020		31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Aktywa trwałe	614 064	133 064	614 028	144 189
Aktywa obrotowe	520 523	112 794	614 433	144 284
AKTYWA RAZEM	1 134 587	245 858	1 228 461	288 473
Kapitał własny	279 645	60 597	349 925	82 171
Zobowiązania długoterminowe	294 482	63 813	204 242	47 961
Zobowiązania krótkoterminowe	560 460	121 448	674 294	158 341
PASYWA RAZEM	1 134 587	245 858	1 228 461	288 473

Do przeliczenia danych bilansu przyjęto kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego.

Podstawowe pozycje rachunku zysków i strat w przeliczeniu na euro:

	Rok zakończony 31.12.2020		Rok zakończony 31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	652 753	145 893	834 210	193 921
Koszt własny sprzedaży	(673 209)	(150 465)	(929 766)	(216 134)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(20 456)	(4 572)	(95 556)	(22 213)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(54 557)	(12 194)	(141 209)	(32 826)
Zysk (strata) brutto	(79 086)	(17 676)	(275 566)	(64 058)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(70 481)	(15 753)	(249 678)	(58 040)
Zysk (strata) netto za okres	(70 481)	(15 753)	(249 678)	(58 040)

Do przeliczenia danych rachunku zysków i strat przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień

Podstawowe pozycje rachunku przepływów pieniężnych w przeliczeniu na euro:

	Rok zakończony 31.12.2020		Rok zakończony 31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(45 355)	(10 137)	(187 949)	(43 691)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	3 802	850	(4 280)	(995)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	732	164	178 292	41 446
Przepływy pieniężne netto, razem	(40 821)	(9 123)	(13 937)	(3 240)

Do przeliczenia powyższych danych do rachunku przepływów pieniężnych przyjęto średni kurs euro obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym roku obrotowym, ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

	31.12.2020		31.12.2019	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Środki pieniężne na początek okresu	47 514	11 157	61 451	14 291
Środki pieniężne na koniec okresu	6 693	1 450	47 514	11 157

Do przeliczenia powyższych danych rachunku przepływów pieniężnych przyjęto:

- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień danego roku obrotowego – dla pozycji "Środki pieniężne na koniec okresu",
- kurs ustalony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy - dla pozycji "Środki pieniężne na początek okresu".

Kurs euro na ostatni dzień roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2018 roku wyniósł 4,3000 zł/euro.

12. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kontrakty budowlane	631 680	814 014
Pozostała sprzedaż	21 073	20 196
Razem	652 753	834 210

Koszt własny sprzedaży	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Przekształcone
Kontrakty budowlane	633 438	896 355
Pozostałe koszty	39 771	33 411
Razem	673 209	929 766

Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Przekształcone
Kontrakty budowlane	(1 758)	(82 341)
Pozostałe	(18 698)	(13 215)
Razem	(20 456)	(95 556)

Zgodnie z MSSF 15.114 Spółka przedstawia ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na następujące kategorie:

- główne typy produktów i/lub usług,
- region geograficzny,
- rodzaj klienta,
- długość trwania kontraktu.

Główne typy produktów i usług	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Usługi budowlano - montażowe	615 405	794 298
Usługi projektowe	16 275	19 716
Wynajem sprzętu	6 153	6 782
Produkcja (rozdzielnice, konstrukcje wsporcze, masy bitumiczne itp.)	13 144	10 221
Dostawy towarów i materiałów	1 548	1 920
Pozostałe	228	1 273
Razem	652 753	834 210

Podział przychodów ze sprzedaży ze względu na kraj	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Polska	651 605	833 069
Węgry	-	304
Niemcy	1 148	836
Razem	652 753	834 210

Podział przychodów ze sprzedaży ze względu na odbiorców	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Instytucje rządowe i samorządowe	631 705	803 888
Sektor prywatny	21 048	30 322
Razem	652 753	834 210

Podział przychodów ze sprzedaży ze względu na czas realizacji kontraktów, mierzony od daty bilansowej	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kontrakty do 12 miesięcy	299 039	549 224
Kontrakty powyżej 12 miesięcy	353 714	284 986
Razem	652 753	834 210

Ok. 78,4% bezpośredniego udziału w przychodach ze sprzedaży w 2020 roku stanowią przychody od spółki PKP PLK (2019 r.: 76,7%).

Generowane przychody Spółki ujmowane są w jedynym segmencie operacyjnym, który jest tym samym segmentem sprawozdawczym.

Zarząd Spółki negocjuje otrzymanie zapłaty z tytułu roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej od PKP PLK, których kwota ogółem na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi ok. 158,6 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 120,3 mln zł. Na podstawie przeprowadzonych wewnętrznych analiz oraz opinii zewnętrznych doradców Spółka uwzględniła w budżetach kontraktów długoterminowych roszczenia sądowe składane wobec zamawiających. Wysokość roszczeń sądowych składanych przez Spółkę wobec zamawiających, uwzględniana w budżetach kontraktów długoterminowych, została skorygowana o współczynnik ryzyka i współczynnik prawdopodobieństwa. Kwota roszczeń możliwych do uzyskania przez Spółkę zawiera się w przedziale 35 – 50 mln zł. Kwota została oszacowana na podstawie opinii eksperckich oraz szacunków Spółki w oparciu o dane historyczne oraz analizę poszczególnych kontraktów. Zarząd nie podaje dokładnej kwoty ujętych w sprawozdaniu finansowym roszczeń ze względu na dobro toczących się negocjacji z zamawiającym. Ponadto, Spółka uwzględniła w wycenie znaczącego kontraktu drogowego przychody wynikające z roszczeń procedowanych w trybie kontraktowym.

W 2020 roku Spółka rozpoznała w ramach przychodów ze sprzedaży kwotę 6,1 mln zł wynikającą z ujęcia w budżecie jednego z kontraktów przychodów zakładanych w związku z planowaną realizacją dodatkowego zakresu prac niezatwierdzonego na dzień bilansowy aneksem do umowy przez zamawiającego. Kwota 6,1 mln zł rozpoznana jako przychód w rachunku zysków i strat w 2020 roku wynika ze stopnia zaangażowania kontraktu (całkowita kwota przychodu ujętego w budżecie tego kontraktu związanego z realizacją dodatkowego zakresu prac wynosi 45 mln zł).

13. Koszty działalności

Koszty według rodzaju:	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Przekształcone
Amortyzacja	20 221	20 424
Zużycie materiałów i energii	204 395	247 771
Usługi obce	355 016	496 519
Podatki i opłaty	3 117	4 078
Wynagrodzenia	122 173	118 649
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	27 444	27 775
Pozostałe koszty rodzajowe	28 362	26 099
Koszty według rodzaju, razem	760 728	941 315
Zmiana stanu zapasów, produktów, rozliczeń międzyokresowych i rezerw	(43 876)	29 809
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(11 218)	(7 216)
Koszty sprzedaży, marketingu i dystrybucji (wielkość ujemna)	(2 186)	(2 338)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(31 985)	(33 712)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	671 463	927 858
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	1 746	1 908
Koszt własny sprzedaży	673 209	929 766

Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Koszty wynagrodzeń i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	119 594	111 567
Koszty ubezpieczeń społecznych	23 308	23 175
Rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe	(61)	410
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	219	647
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	2 421	(45)
Rezerwa na premie	-	6 070
Świadczenia na rzecz pracowników z tytułu Pracowniczego Programu Emerytalnego i Pracowniczego Planu Kapitałowego	471	485
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	3 665	4 115
Razem	149 617	146 424

Spółka prowadzi dla swoich pracowników Pracowniczy Plan Kapitałowy (PPK). W porozumieniu z zakładowymi organizacjami zawodowymi Spółka wybrała instytucję finansową odpowiedzialną za utworzenie rachunków PPK dla pracowników. Umowa o zarządzanie PPK przez PPK w PZU Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty zarządzany i reprezentowany przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A. została podpisana 25 października 2019 roku, natomiast umowa o prowadzenie PPK została zawarta 12 listopada 2019 roku.

Wpłaty do PPK naliczane są od wysokości wynagrodzenia brutto pracownika stanowiącego podstawę naliczania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Wpłaty podstawowe finansowane przez pracodawcę wynoszą

1,5% wynagrodzenia brutto, wpłaty podstawowe finansowane przez pracownika wynoszą 2% wynagrodzenia brutto.

Do PPK automatycznie są zapisywane osoby, które ukończyły 18 rok życia a nie ukończyły 55. roku życia, pod warunkiem, że nie złożyły rezygnacji i przepracowały w Spółce 90 dni. Po ukończeniu 55. roku życia pracownik samodzielnie składa wniosek o przystąpienie do programu.

Na wniosek Spółki Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o wykreśleniu z dniem 30 listopada 2019 roku prowadzonego przez Spółkę Pracowniczego Programu Emerytalnego.

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych oraz odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat	Rok zakończony	
	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	18 886	17 173
Amortyzacja wartości niematerialnych	361	792
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	32	-
Razem	19 279	17 965
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży, marketingu i dystrybucji		
Amortyzacja środków trwałych	8	8
Razem	8	8
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		
Amortyzacja środków trwałych	634	1 795
Amortyzacja wartości niematerialnych	300	656
Razem	934	2 451
Amortyzacja środków trwałych	19 528	18 976
Amortyzacja wartości niematerialnych	661	1 448
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	32	-
Razem	20 221	20 424

14. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	1 046	1 644
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	142
Otrzymane kary i grzywny	132	441
Otrzymane darowizny	3	3
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	1 014	-
Umorzone zobowiązania	20	275
Przychody z tytułu patentów, licencji	1 964	-
Pozostałe	1 009	941
Razem	5 188	3 446

15. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	171	1 574
Niedobory inwentaryzacyjne zapasów	66	-
Wartość zlikwidowanych niefinansowych aktywów trwałych	432	1 906
Zapłacone kary, grzywny, odszkodowania	478	5 295
Przekazane darowizny	4	4
Zapłacone koszty postępowania spornego	1 638	1 176
Odpis aktualizujący wartość pozostałej sprzedaży	176	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	-	28
Koszty likwidacji oddziałów	-	252
Wartość zlikwidowanych zapasów	32	-
VAT niepodlegający odliczeniu	640	-
Pozostałe	1 481	2 814
Razem	5 118	13 049

16. Przychody finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	328	688
- bankowych	102	207
- od pożyczek	216	131
- pozostałych	10	350
Przychody z tytułu otrzymanych dywidend	2 042	4 350
Zysk z tytułu różnic kursowych	-	123
Pozostałe	243	1
Razem	2 613	5 162

17. Koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	19 032	13 915
- od kredytów i pożyczek	11 078	7 104
- od zobowiązań	3 967	3 257
- od obligacji	840	-
- od leasingów	3 058	3 448
- od zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	63	88
- pozostałych	26	18
Odpis wartości inwestycji w jednostkach zależnych	3 855	114 187
Strata z tytułu różnic kursowych	1 422	-
Prowizje związane z uzyskaniem gwarancji	1	1 406
Aktualizacja wartości obligacji	44	-
Koszty prowizji finansowych	1 601	6 559
Pozostałe koszty finansowe	1 187	3 452
Razem	27 142	139 519

Odpis wartości inwestycji w jednostkach zależnych w kwocie 3 855 tys. zł (2019 r.: 114 187 tys. zł) rozpoznany w kosztach finansowych w 2020 roku został szerzej opisany w nocie 24.

18. Podatek dochodowy

18.1. Bieżący podatek dochodowy

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wynik brutto	(79 086)	(275 566)
<i>Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)</i>		
- różnice przejściowe, w tym:	28 557	46 726
amortyzacja	199	321
odpisy aktualizujące	3 975	2 858
zmiana stanu rezerw	74	(2 568)
wycena nieruchomości inwestycyjnych wg wartości godziwej	(1 014)	-
wycena kontraktów budowlanych	69 748	(18 211)
naliczone odsetki	959	1 805
naliczone różnice kursowe	1 328	(242)
rezerwa na straty na kontraktach	(41 877)	32 942
niewypłacone wynagrodzenia	12 587	2 984
koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	(46 880)	36 416
przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów	-	(6 811)
umowy leasingu	774	(1 468)
zatory płatnicze	28 695	-
pozostałe	(11)	(1 300)
- różnice trwałe, w tym:	23 272	139 247
otrzymane dywidendy	(2 042)	(4 350)
wpłaty na PFRON	1 558	1 489
przekazane darowizny	4	4
odsetki budżetowe	150	1 695
ubezpieczenia i składki członkowskie	41	360
różnica w podatku VAT	640	530
koszty sporne kontraktu	-	830
odpisy aktualizujące	24 820	118 108
koszty finansowania dłużnego	11 773	-
pozostałe	(13 672)	20 581
Wynik podatkowy, w tym:	(27 257)	(89 593)
zysk/(strata) podatkowy Spółki	(28 756)	(89 417)
zysk/(strata) podatkowy oddziału Spółki w Bułgarii	1 499	(176)
Odliczenia od dochodu	(1 475)	-
- strata podatkowa z lat ubiegłych	(1 475)	-
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	24	-
Podatek dochodowy	2	-
Podatek dochodowy bieżący ujęty w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	2	-
- ujęty w rachunku zysków i strat	2	-

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Bieżący podatek dochodowy:	2	-
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	2	-
Podatek odroczony:	(8 607)	(25 888)
- związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	(6 205)	(25 888)
- aktualizacja aktywa z tytułu podatku odroczonego	(2 402)	-
Razem	(8 605)	(25 888)

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku oraz dnia 31 grudnia 2019 roku Spółka nie wykazywała w rachunku zysków i strat podatku dochodowego dotyczącego działalności zaniechanej.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej:

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 oraz dnia 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wynik brutto	(79 086)	(275 566)
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatku dochodowego 19%	(15 026)	(52 358)
Efekt podatkowy ujęcia:		
Wykorzystania strat podatkowych z lat ubiegłych	(147)	6
Aktualizacji wartości aktywów z tytułu podatku odroczonego	2 402	259
Efektu różnej stopy opodatkowania w jednostkach zagranicznych	(135)	-
Kosztów podatkowych niebędących kosztami księgowymi	(3 301)	(3 121)
Przychodów niepodatkowych będącymi przychodami księgowymi	(3 704)	(1 033)
Kosztów niepodatkowych będącymi kosztami księgowymi	11 306	30 359
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej 11% (2019: 9%)	(8 605)	(25 888)

18.2. Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny		
Ujęte w kwocie brutto	-	1 572
Podatek dochodowy	-	(299)
Ujęte w kwocie netto	-	1 273
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		
Ujęte w kwocie brutto	24	4
Ujęte w kwocie netto	24	4

18.3. Odroczonego podatek dochodowy**Aktywa z tytułu podatku odroczonego:**

Tytuł różnic przejściowych:	1.01.2019	Zwiększenia /	31.12.2019	Zwiększenia /	31.12.2020
	Badane	Zmniejszenia	Badane	Zmniejszenia	Badane
Rezerwa na premie i z tytułu zakazu konkurencji i rekompensat	716	26	742	(720)	22
Rezerwa na badanie bilansu	32	(4)	28	(1)	27
Rezerwa na roboty poprawkowe	1 211	(43)	1 168	10	1 178
Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie	8 679	6 259	14 938	(7 957)	6 981
Rezerwa na świadczenia emerytalne	291	3	294	(78)	216
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	438	(219)	219	7	226
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	1 489	(273)	1 216	268	1 484
Odpis aktualizujący należności	1 668	543	2 211	751	2 962
Odpis aktualizujący wartość pozostałych aktywów obrotowych	24	-	24	-	24
Niezrealizowane ujemne różnice kursowe	1	1	2	222	224
Naliczone odsetki od zobowiązań	259	368	627	720	1 347
Aktualizacja wartości obligacji	-	-	-	8	8
Odpis aktualizujący na odsetki od należności	108	-	108	-	108
Koszty niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	43 603	6 919	50 522	(6 179)	44 343
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad ustalonymi - wycena kontraktów długoterminowych	3 037	2 156	5 193	6 000	11 193
Dodatnia różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	48	(2)	46	5	51
Strata podatkowa	10 281	16 722	27 003	3 122	30 125
Niewypłacone wynagrodzenia i niezapłacone składki ZUS	442	567	1 009	2 382	3 391
zatory płatnicze	-	-	-	5 452	5 452
Rezerwa na koszty	106	22	128	14	142
Pozostałe	954	37	991	2	993
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego, w tym:	73 387	33 082	106 469	4 028	110 497
wpływ na wynik	73 384	33 082	106 466	4 028	110 494
wpływ na kapitał	3	-	3	-	3

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego:

Tytuł różnic przejściowych:	1.01.2019	Zwiększenia /	31.12.2019	Zwiększenia /	31.12.2020
	Badane	Zmniejszenia	Badane	Zmniejszenia	Badane
Nadwyżka przychodów ustalonych nad zafakturowanymi - wycena kontraktów długoterminowych	26 566	5 616	32 182	(7 222)	24 960
Przychody niepodatkowe dotyczące realizowanych kontraktów długoterminowych	12 165	1 294	13 459	2 728	16 187
Ujemna różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	2 015	(63)	1 952	(123)	1 829
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	8	47	55	(31)	24
Naliczone odsetki od lokat, należności, aktywów finansowych, itp.	156	25	181	25	206
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	370	242	612	-	612
Przeszacowanie aktywów trwałych do wartości godziwej	586	(47)	539	-	539
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	2 224	91	2 315	192	2 507
Umowy leasingu finansowego	3 674	279	3 953	(147)	3 806
Pozostałe	61	(2)	59	3	62
Razem rezerwa z tytułu podatku odroczonego, w tym:	47 825	7 482	55 307	(4 575)	50 732
wpływ na wynik	45 714	7 212	52 926	(4 577)	48 349
wpływ na kapitał	2 111	270	2 381	2	2 383

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego przed persaldem	110 497	106 469
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego przed persaldem	50 732	55 307
Persaldo aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(50 732)	(55 307)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego po persaldzie	59 765	51 162

Poniżej przedstawiono okresy, w których, zgodnie z przepisami podatkowymi, najpóźniej mogą zostać rozliczone aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej:

Na dzień 31.12.2020 r.	2021	2022	2023	2024	2025	Razem
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	755	5 080	10 518	11 097	2 676	30 125

Na dzień 31.12.2019 r.	2020	2021	2022	2023	2024	Razem
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	-	4 622	9 445	8 880	4 056	27 003

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie utworzyła aktywa z tytułu podatku odroczonego od straty podatkowej w kwocie 2 342 tys. zł (na dzień 31.12.2019 r.: 0 tys. zł), ponieważ nie jest prawdopodobne osiągnięcie w przyszłości zysku do opodatkowania, od którego byłoby możliwe odpisanie tych niewykorzystanych strat i ulg podatkowych.

Nieutworzone bądź spisane aktywo z tytułu nierozliczonych strat podatkowych zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych mogą być rozliczone w okresach zaprezentowanych poniżej:

Na dzień 31.12.2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razem
Kwota nieutworzonego/spisanego aktywa z tyt. nierozliczonych strat podatkowych	-	2 228	-	57	57	2 342

19. Działalność zaniechana

W 2020 i 2019 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

20. Zysk (strata) na jedną akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

W celu obliczenia rozwodnionego zysku netto na jedną akcję, wartości wykorzystane do obliczenia podstawowego zysku na akcję zostały skorygowane w celu uwzględnienia:

- wpływu kosztów z tytułu odsetek od obligacji po uwzględnieniu podatku dochodowego;
- średniej ważonej liczby dodatkowych akcji zwykłych, które występowałyby, zakładając zmianę wszystkich rozważających potencjalnych akcji zwykłych.

Rozwodnienie zysku na jedną akcję wynika z emisji obligacji zamiennych na akcje, która została szczegółowo opisana w nocie nr 38 niniejszego raportu.

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(70 481)	(249 678)
Zysk (strata) netto roku obrotowego	(70 481)	(249 678)
Zysk netto zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(69 801)	(249 678)
Liczba wyemitowanych akcji (w sztukach)	86 450 976	86 450 976
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	86 450 976	54 472 550
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	97 021 247	54 472 550

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zysk (strata) na jedną akcję (w zł na akcję):		
- podstawowy	(0,82)	(4,58)
- rozwodniony	(0,72)	(4,58)

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zysk (strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w zł na akcję):		
- podstawowy	(0,82)	(4,58)
- rozwodniony	(0,72)	(4,58)

21. Rzeczowe aktywa trwałe

Struktura środków trwałych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Środki trwałe, w tym:	158 790	166 877
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	17 051	16 740
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	41 437	39 660
- urządzenia techniczne i maszyny	45 300	49 689
- środki transportu	53 315	58 695
- inne środki trwałe	1 687	2 093
Środki trwałe w budowie	156	728
Razem	158 946	167 605

Tabele ruchu środków trwałych:

Rok zakończony 31.12.2020r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na						
początek roku	56 400	49 689	58 695	2 093	728	167 605
Zwiększenia - zakup	940	1 123	3 530	323	-	5 916
Zwiększenia z tytułu wynajmu ujmowane zgodnie z MSSF 16	8 131	326	-	-	-	8 457
Przesunięcia pomiędzy grupami	-	54	-	-	(54)	-
Zbycie	-	(2)	(170)	-	-	(172)
Likwidacja	-	(161)	(1 758)	-	-	(1 919)
Amortyzacja	(6 088)	(5 729)	(6 982)	(729)	-	(19 528)
Inne zmniejszenia	(895)	-	-	-	(518)	(1 413)
Wartość księgowa netto na koniec roku	58 488	45 300	53 315	1 687	156	158 946
Stan na 31.12.2020 r.						
Badane						
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	73 346	115 510	121 024	11 583	156	321 619
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utruty wartości	(14 858)	(70 210)	(67 709)	(9 896)	-	(162 673)
Wartość księgowa netto	58 488	45 300	53 315	1 687	156	158 946

Rok zakończony 31.12.2019 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	16 874	53 166	66 183	2 801	31 120	170 144
Zwiększenia - zakup	6 999	5 083	715	55	205	13 057
Inne zwiększenia	11 098	8	-	-	-	11 106
Przesunięcia pomiędzy grupami	28 627	-	1 970	-	(30 597)	-
Zbycie	-	(3 001)	(161)	(26)	-	(3 188)
Likwidacja	-	276	(2 777)	(56)	-	(2 557)
Amortyzacja	(5 221)	(5 839)	(7 235)	(681)	-	(18 976)
Inne zmniejszenia	(1 977)	(4)	-	-	-	(1 981)
Wartość księgowa netto na koniec roku	56 400	49 689	58 695	2 093	728	167 605
Stan na 31.12.2019 r.						
Badane						
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	65 170	114 170	119 422	11 260	728	310 750
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(8 770)	(64 481)	(60 727)	(9 167)	-	(143 145)
Wartość księgowa netto	56 400	49 689	58 695	2 093	728	167 605

Od 1 stycznia 2019 roku Spółka zastosowała MSSF 16, co spowodowało wzrost wartości środków trwałych w 2019 roku o 12 865 tys. zł, w tym pozycji „Inne zwiększenia” w kolumnie „Grunty, budynki i budowle” o 8 737 tys. zł.

W trakcie 2020 roku Spółka ujęła zgodnie z MSSF 16 wynajem powierzchni biurowych i gruntów oraz maszyn i urządzeń w łącznej kwocie 8 457 tys. zł z czego największa wartość, tj. 5 444 tys. zł dotyczyła powierzchni biurowej przy ul. Al. Jerozolimskie 100 w Warszawie - nowej siedziby Spółki od dnia 24 lutego 2020 roku.

Struktura własnościowa środków trwałych:

Stan na dzień 31.12.2020 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Własne	44 595	15 218	14 584	1 687	156	76 240
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	13 893	30 082	38 731	-	-	82 706
Wartość księgowa netto	58 488	45 300	53 315	1 687	156	158 946

Stan na dzień 31.12.2019 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Własne	45 070	12 942	14 728	2 093	728	75 561
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	11 330	36 747	43 967	-	-	92 044
Wartość księgowa netto	56 400	49 689	58 695	2 093	728	167 605

Tabela ruchu środków trwałych używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów leasingu:

Stan na dzień 31.12.2020 r. Badane	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Razem
Wartość księgowa netto na początek roku	11 330	36 747	43 967	92 044
Amortyzacja	(4 673)	(2 875)	(4 421)	(11 969)
Składniki aktywów z nowych umów leasingu	8 131	326	3 530	11 987
Inne zwiększenia/zmniejszenia	(895)	(4 116)	(4 345)	(9 356)
Wartość księgowa netto na koniec roku	13 893	30 082	38 731	82 706

W oparciu o prawo wieczystego użytkowania gruntów Spółka posiada grunty zakwalifikowane do kategorii „Grunty, budynki i budowle” o wartości 17 051 tys. zł (31.12.2019 r.: 16 741 tys. zł).

Informacje o zabezpieczeniach na rzeczowych aktywach trwałych zostały zawarte w nocie 49 Dodatkowych informacji i objaśnień.

22. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Stan na początek okresu (wg grup rodzajowych) - wartość netto:	19 789	17 613
- grunty	16 253	14 049
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	3 536	3 564
Zwiększenia:	4 684	2 236
- grunty	4 684	2 236
- zmiany zasad rachunkowości - MSSF 16	-	2 236
- aktualizacja wartości w związku ze zmianą opłaty wieczystego użytkowania gruntów	3 210	-
- aktualizacja wartości na podstawie wyceny zewnętrznej	1 474	-
Zmniejszenia	(492)	(60)
- grunty	(131)	(32)
- aktualizacja wartości na podstawie wyceny zewnętrznej	(99)	-
- amortyzacja	(32)	(32)
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	(361)	(28)
- aktualizacja wartości na podstawie wyceny zewnętrznej	(361)	(28)
Stan na koniec okresu (wg grup rodzajowych) - wartość netto:	23 981	19 789
- grunty	20 806	16 253
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	3 175	3 536

Spółka wykazuje nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę posiadającego kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Spółki. Dodatkowo Spółka dokonuje samooceny otrzymanych opinii o wartości godziwej poprzez analizę danych pochodzących z aktywnego rynku aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości inwestycyjnych, które są podobnie zlokalizowane i znajdują się w porównywalnym stanie. Analizy te są dokonywane przez osoby posiadające wiedzę o rynku.

Do wyceny budynków zaliczanych do nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Spółkę zastosowano metodę kosztową oraz dochodową. Zgodnie z MSSF 13 podejście kosztowe odzwierciedla kwotę, która byłaby wymagana aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów (często określana jako bieżący koszt zastąpienia). W wielu przypadkach metoda bieżącego kosztu zastąpienia jest używana do ustalenia wartości godziwej aktywów materialnych, które są wykorzystywane w połączeniu z innymi aktywami lub innymi aktywami i zobowiązaniami. Wyceniane nieruchomości należą do kategorii rynku regionalnego, a wartość ich składnika budowlanego określa się w podejściu kosztowym, metodą kosztów zastąpienia przy zastosowaniu techniki wskaźnikowej oraz elementów scalonych. Podejście dochodowe polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że jej nabywca zapłaci za nią cenę, której wysokość uzależni od przewidywanego dochodu, jaki uzyska z nieruchomości oraz że nie zapłaci za nią więcej od kwoty, za którą mógłby nabyć inną nieruchomość tej samej rentowności i stopniu ryzyka. Zgodnie z Powszechnymi Krajowymi Zasadami Wyceny - podejście dochodowe jest stosowane w przypadku określania wartości nieruchomości generujących dochód bądź stwarzających możliwość osiągnięcia dochodu, przy założeniu, że dochód jest podstawowym czynnikiem wpływającym na wartość tych nieruchomości. Podstawą obliczania dochodu z nieruchomości są wpływy czynszowe, uzyskiwane z najmu, dzierżawy i innych praw do nieruchomości oraz wpływy pozaczynszowe. Do wpływów pozaczynszowych zalicza się m.in. dochody z udostępnienia nieruchomości na plansze reklamowe, anteny telefonii komórkowych, bankomaty, parkingi, itp.

Wyceny wartości godziwej gruntów należących do nieruchomości inwestycyjnych przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości (metoda porównawcza). Podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie, jaką uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego, skorygowanej ze względu na cechy różniące te nieruchomości (tj. lokalizację, uzbrojenie/stan zagospodarowania, powierzchnię) i ustalonej z uwzględnieniem zmian poziomu cen na skutek upływu czasu.

Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny rynkowej jest wrażliwy głównie na ceny podobnych nieruchomości przyjętych do wyceny, natomiast model wyceny kosztowej jest wrażliwy na wartość kosztu odtworzenia oraz przyjęty stopień zużycia technicznego.

Do ustalenia wartości godziwej, zastosowano techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Poniżej przedstawiono wpływ nieobserwowalnych danych wejściowych na wartość godziwą nieruchomości w zależności od przyjętej techniki wyceny.

Zastosowana technika wyceny		Nieobserwowalne dane wejściowe	Zależność pomiędzy nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
Nieruchomości biurowe - grunty	Podejście porównawcze	Lokalizacja (20%) Dostępność (20%)	czynniki te miały wpływ na wartość współczynnika korygującego przyjętego w wycenie wartości godziwej nieruchomości
		Funkcja w planie/studium (20%) Stan zagospodarowania, wielkość działki, kształt, uzbrojenie (20%) Ekspozycja, dostępność (10%) Forma władania (10%)	
Nieruchomości biurowe - budynki	Podejście dochodowe	Średnia cena rynkowa nieruchomości porównywalnych	wzrost ceny rynkowej nieruchomości porównywalnych spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
		stopa kapitalizacji (8,5%)	wyższa stopa kapitalizacji spowoduje obniżenie wartości godziwej nieruchomości
		roczne wydatki operacyjne - 117 tys. zł współczynnik strat z tytułu pustostanów i zaległości czynszowych (10%)	wzrost wydatków operacyjnych wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości wyższy wskaźnik strat z tytułu pustostanów i zaległości czynszowych wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości
Nieruchomości biurowo - magazynowe	Podejście kosztowe	Wartość kosztów odtworzenia	wzrost kosztów odtworzenia spowoduje wzrost wartości godziwej nieruchomości
		Przyjęty stopień zużycia technicznego 50% - 85%	wyższy wskaźnik stopnia zużycia technicznego wpłynie negatywnie na wartość godziwą nieruchomości

W ciągu 2020 roku nie doszło do zmiany w technice wyceny.

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Od 1 stycznia 2019 roku Spółka stosuje MSSF 16, co spowodowało wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych w 2019 roku o kwotę 2 236 tys. zł. Na podstawie dokonanej wyceny na dzień 31 grudnia 2020 roku stwierdzono zwiększenie wartości nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 1 014 tys. zł. W związku z podwyższeniem opłaty wieczystego użytkowania gruntów Spółka ujęła zwiększenie wartości nieruchomości inwestycyjnych o kwotę 3 210 tys. zł. Kwota ta powiększyła również zobowiązania z tyt. leasingu.

Szczegóły dotyczące hierarchii wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku:

	31.12.2020	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	23 981	-	-	23 981
Nieruchomości biurowe	23 981	-	-	23 981
- grunty	20 806	-	-	20 806
- budynki	3 175	-	-	3 175
	31.12.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	19 789	-	-	19 789
Nieruchomości biurowe	19 789	-	-	19 789
- grunty	16 253	-	-	16 253
- budynki	3 536	-	-	3 536

Poziom 1 – ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,

Poziom 2 – ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych – ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),

Poziom 3 – ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3 w trakcie roku obrotowego.

Przychody z czynszów oraz bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych kształtowały się następująco:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Przychody z czynszów z nieruchomości inwestycyjnych	144	175
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	(55)	(459)
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów	(76)	-

Informacje dotyczące ustanowionych zabezpieczeń na nieruchomościach inwestycyjnych zostały przedstawione w notcie 49.

23. Wartości niematerialne

Struktura wartości niematerialnych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Koszty zakończonych prac rozwojowych	435	722
Wartość firmy	48 732	48 732
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 773	497
- oprogramowanie komputerowe	1 581	266
Wartości niematerialne w budowie	315	559
Razem	51 255	50 510

Struktura własnościowa wartości niematerialnych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Własne	51 255	50 510
Razem	51 255	50 510

Tabele ruchu wartości niematerialnych:

Rok zakończony	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogramowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Wartości niematerialne w budowie	Razem
31.12.2020 r.						
Badane						
Wartość księgową netto na początek roku	722	48 732	266	231	559	50 510
Zwiększenia	-	-	1 285	-	146	1 431
Przesunięcia	-	-	366	-	(366)	-
Amortyzacja	(287)	-	(336)	(39)	-	(662)
Inne zmniejszenia	-	-	-	-	(24)	(24)
Wartość księgową netto na koniec roku	435	48 732	1 581	192	315	51 255

Stan na 31.12.2020 r.

Badane						
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	6 867	48 732	8 442	390	315	64 746
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(6 432)	-	(6 861)	(198)	-	(13 491)
Wartość księgową netto	435	48 732	1 581	192	315	51 255

Rok zakończony 31.12.2019 r. Badane	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje na oprogra- mowanie	Pozostałe licencje, koncesje, patenty	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na						
początek roku	1 379	48 732	880	270	347	51 608
Zwiększenia	-	-	149	-	212	361
Likwidacja	-	-	(11)	-	-	(11)
Amortyzacja	(657)	-	(752)	(39)	-	(1 448)
Wartość księgowa netto na koniec roku	722	48 732	266	231	559	50 510

Stan na 31.12.2019 r.**Badane**

Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	6 867	48 732	6 791	390	559	63 339
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utruty wartości	(6 145)	-	(6 525)	(159)	-	(12 829)
Wartość księgowa netto	722	48 732	266	231	559	50 510

W 2020 i 2019 roku Spółka nie poniosła materialnych kosztów w rachunku zysków i strat, które nie zostały skapitalizowane w wartościach niematerialnych na prace badawczo - rozwojowe.

Sposób ustalenia wartości firmy i test na utratę wartości

Spółka wykazuje na dzień bilansowy w sprawozdaniu finansowym wartość firmy 48 732 tys. zł (31.12.2019 r.: 48 732 tys. zł), która została ujęta w pozycji bilansowej – wartości niematerialne. Wartość firmy powstała z nabycia i połączenia ze spółkami PRK-7 S.A. w 2009 roku oraz PRKił S.A. w 2013 roku oraz z nabycia udziałów spółki PRK 7 Nieruchomości.

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wartość firmy powstała z nabycia i połączenia ze spółką PRKił S.A.	2 051	2 051
Wartość firmy powstała z nabycia i połączenia ze spółką PRK-7 S.A.	46 681	46 681
Razem	48 732	48 732

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia z PRK-7 S.A. (46 681 tys. zł) oraz wartość firmy powstała w wyniku połączenia z PRKił S.A. (2 051 tys. zł) prezentowane w wartościach niematerialnych, zostały alokowane do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne („CGU”) składającego się ze spółek: Trakcja, Torprojekt sp. z o.o. oraz Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. Na dzień bilansowy przeprowadzono test na utratę wartości firmy przypisaną do tego CGU i na jego podstawie stwierdzono, że nie ma podstaw do utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości firmy. Założenia przyjęte do ustalenia wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- stopa wzrostu w okresie rezydualnym na poziomie 2% (31.12.2019 r.: 2%),
- marża EBITDA na poziomie pomiędzy 3,3% a 6,8% (31.12.2019 r.: 3,4% - 8,7%),
- stopa dyskontowa po opodatkowaniu na poziomie 7,7% (31.12.2019 r.: 10,6%),
- stopa dyskontowa przed opodatkowaniem na poziomie 9,5% (31.12.2019 r.: 12,6%).

Wyliczenia wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Zarząd ustalił budżetowaną marżę na podstawie wyników historycznych, zaktualizowanych budżetów kontraktów oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie

ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia nie ujęte w prognozach przepływów.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej na zmianę poszczególnych wskaźników użytych w teście na utratę wartości, przy zastosowaniu stopy dyskontowej po opodatkowaniu:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	27 453	(27 453)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(20 459)	22 296

Spółka dokonała analizy wrażliwości, przy zastosowaniu stopy dyskontowej po opodatkowaniu, zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5% oraz poziomu WACC +/-0,25 p. p. w wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń nie spowodowałaby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości.

24. Inwestycje w jednostkach zależnych

Na dzień 31.12.2020 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Charakter powiązania / metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli	Wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	jednostka zależna / metoda pełna	01.09.2007	17 169	17 169	100,00%	100,00%
Torprojekt sp. z o.o.	Warszawa	działalność projektowa	jednostka zależna / metoda pełna	04.11.2010	1 400	1 400	82,35%	82,35%
AB Kauno Tiltai *	Kowno	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	364 109	236 651	96,84%	96,84%
PEUiM Sp. z o. o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	29 466	29 466	99,70%	99,70%
Dalba Sp. z o.o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	385	385	100,00%	100,00%
PDM S.A.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	204	204	94,62%	94,62%
Bahn Technik Wrocław Sp. z o. o.	Wrocław	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	30.12.2016	23 508	22 178	100,00%	100,00%
Razem					436 241	307 453		

Na dzień 31.12.2019 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Charakter powiązania / metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli	Wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	jednostka zależna / metoda pełna	01.09.2007	17 169	17 169	100,00%	100,00%
Torprojekt sp. z o.o.	Warszawa	działalność projektowa	jednostka zależna / metoda pełna	04.11.2010	1 400	1 400	82,35%	82,35%
AB Kauno Tiltai *	Kowno	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	364 109	240 506	96,84%	96,84%
PEUiM Sp. z o. o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	29 466	29 466	99,70%	99,70%
Dalba Sp. z o.o.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	385	385	100,00%	100,00%
PDM Białystok S.A.	Białystok	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	19.04.2011	204	204	94,62%	94,62%
Bahn Technik Wrocław Sp. z o. o.	Wrocław	działalność budowlano-montażowa	jednostka zależna / metoda pełna	30.12.2016	23 508	22 178	100,00%	100,00%
Razem					436 241	311 308		

*) Spółka posiada łącznie 98,09% (bezpośrednio 96,84% i pośrednio 1,25%) udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej AB Kauno Tiltai. Udział pośredni wynika z nabycia akcji własnych przez spółkę zależną.

Test na utratę wartości inwestycji

Na dzień 31 grudnia 2020 roku został przeprowadzony test na utratę wartości poszczególnych inwestycji. Dla celów badania utraty wartości akcji i udziałów, każda jednostka powiązana została potraktowana jako oddzielna jednostka generująca przepływy pieniężne. Wartość odzyskiwalną inwestycji ustala się na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres pięcioletni oszacowano poprzez wyliczenie wartości rezydualnej obliczonej przy zastosowaniu stóp dyskontowych wyliczonych jako średnioważony koszt zaangażowania kapitału własnego i obcego. Stopę wzrostu w okresie rezydualnym przyjęto na poziomie 2%. Zarząd ustala budżetowaną marżę na podstawie wyników historycznych, zaktualizowanych budżetów kontraktów oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów nieujęte w prognozach przepływów, wyliczona w oparciu o model CAPM.

Podstawowe założenia przyjęte na potrzeby testu na utratę wartości inwestycji:

Na dzień 31.12.2020	PRK7 Nieruchomości	PEUiM Sp. z o.o.	AB Kauno Tiltai	BTW Sp. z o.o.
WACC przed opodatkowaniem	9,5%	9,5%	8,5%	9,5%
WACC po opodatkowaniu	7,7%	7,7%	7,2%	7,7%
marża EBITDA	2.3% - 5.4%	5.4% - 8%	3.7% - 5.3%	11,8% - 18,4%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Na dzień 31.12.2019	PRK7 Nieruchomości	PEUiM Sp. z o.o.	AB Kauno Tiltai	BTW Sp. z o.o.
WACC przed opodatkowaniem	12,5%	12,4%	11,3%	12,4%
WACC po opodatkowaniu	10,6%	10,6%	10,0%	10,6%
marża EBITDA	1,4% - 4,8%	5,1% - 7,6%	3,5% - 7,2%	6,1% - 7,9%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Jako że przeprowadzone testy na dzień 31 grudnia 2020 roku wykazały potencjalną utratę wartości ujęto odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 3 855 tys. zł, który dotyczy inwestycji w spółce AB Kauno Tiltai. Pozostałe inwestycje w akcje i udziały spółek z Grupy Trakcja zostały wykazane w wartościach niezmienionych w porównaniu do wartości ujętych w bilansie Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości inwestycji są rentowność realizowanych kontraktów budowlanych oraz przyjęty poziom stopy dyskontowej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wartości odzyskiwalnej głównych inwestycji na zmianę poszczególnych wskaźników użytych w teście na utratę wartości, przy zastosowaniu stopy dyskontowej po opodatkowaniu.

Analiza wrażliwości dla inwestycji w PRK7 Nieruchomości Sp. z o.o.:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną inwestycji	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	810	(810)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(1 280)	1 391

Analiza wrażliwości dla inwestycji w PEUiM Sp. z o.o.:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną inwestycji	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	1 547	(1 547)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(1 433)	1 562

Analiza wrażliwości dla inwestycji w AB Kauno Tiltai:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną inwestycji	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	13 181	(13 181)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(14 146)	15 593

Analiza wrażliwości dla inwestycji w Bahn Technik Wrocław Sp. z o.o.:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Wpływ na wartość odzyskiwalną inwestycji	
		wzrost	spadek
EBITDA	+/- 2,5%	2 051	(2 051)
WACC	+/- 0,25 p.p.	(1 806)	1 969

Spółka dokonała analizy wrażliwości zmiany poziomu EBITDY +/- 2,5% oraz poziomu WACC +/- 0,25 p.p., w wyniku czego stwierdzono, że racjonalna zmiana założeń we wszystkich powyższych przypadkach nie spowodowałyby konieczności ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem inwestycji w AB Kauno Tiltai, w przypadku której ujęto odpis z tytułu utraty wartości. W związku z tym jakakolwiek dodatkowa zmiana powyższych parametrów spowodowałyby zmianę rozpoznanego odpisu aktualizującego wartość inwestycji.

Testy na utratę wartości były wykonane na dzień bilansowy wg najlepszej wiedzy na moment ich sporządzenia. Czynnikiem o charakterze systemowym, który w przyszłości może wpłynąć na wycenę wszystkich aktywów, w szczególności aktywów finansowych (w sprawozdaniu jednostkowym) i wartości firmy tzw. „goodwill” (w sprawozdaniu jednostkowym i skonsolidowanym) jest pandemia Covid-19. Na chwilę sporządzenia niniejszego sprawozdania z przyczyn obiektywnych nie jest możliwa całościowa ocena skutków wpływu pandemii na wynik testów. Oceniając potencjalne, specyficzne dla Spółki skutki można wyróżnić następujące czynniki (ze wskazaniem kierunku ich działania), które mogą w kolejnych okresach sprawozdawczych wpłynąć na wyniki testów:

- obniżenie kosztów finansowania dłużnego w związku ze spadkiem stóp procentowych (+);
- wzrost współczynników ryzyka (tzw. country risk premium) dla ośrodków generujących przepływy pieniężne na rynku polskim i litewskim (-);
- potencjalny spadek kosztów pracy i wzrost dostępności siły roboczej (+);
- poprawa pozycji konkurencyjnej w relacji do innych wykonawców z uwagi na nieistotny udział w strukturze zatrudnienia obcokrajowców (+);
- możliwość zakłóceń ciągłości realizacji kontraktów z uwagi na wydłużenie procedowania decyzji administracyjnych (-);
- zmiana cen kluczowych materiałów tym: 1) potencjalny spadek cen materiałów ropopochodnych (np. asfalt) (+), 2) potencjalny wzrost cen materiałów związanych z zaburzeniami łańcucha dostaw (-);
- stymulacja gospodarki polskiej i litewskiej poprzez rządowe programy inwestycji infrastrukturalnych (+);

- osłabienie PLN względem EUR i USD oraz potencjalna zmienność kursów (+ -);
- potencjalny wzrost ryzyka zatorów płatniczych a nawet niewypłacalności konsorcjantów i podwykonawców (-).

Biorąc pod uwagę ilość zmiennych i niepewność związaną z kierunkiem rozwoju pandemii oraz jej skutkami, wynik testów na utratę wartości w przyszłości może być podatny na wahania przekraczające zakładane na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji poziomy racjonalnej zmiany kluczowych założeń.

25. Wspólnie kontrolowana działalność – kontrakty realizowane w konsorcjach

Spółka realizuje niektóre kontrakty długoterminowe na podstawie umów konsorcjalnych jako lider konsorcjum bez tworzenia odrębnych jednostek. Spółka traktuje udziały w takich kontraktach jako udziały we wspólnych działaniach zgodnie z MSSF 11. W związku z powyższym Spółka nie rozpoznaje w rachunku zysków i strat części przychodów i kosztów z tytułu takich umów przypadająca na konsorcjantów.

Kontrakty realizowane przez Spółkę jako lidera konsorcjum zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Nazwa kontraktu	Kraj realizacji kontraktu	Udział % Spółki w konsorcjum	
		31.12.2020	31.12.2019
Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III (Dębica - Sędziszów Małopolski)	Polska	86,3%	86,3%
Realizacja robót budowlanych w ramach przetargu nr 1 - modernizacja odcinka Jaworzno Szczakowa-Trzebinia (km 1,150 - 0,000 linii nr 134, km 15,810 - 29,110 linii nr 133)	Polska	55,7%	57,1%
Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach projektu "Prace na liniach kolejowych nr 140,148,157,159,173,689,691 na odcinku Chybie-ŻORY-Rybnik-Nędza/Turze"	Polska	49,8%	49,9%
Projekt i przebudowa linii 110kV relacji GPZ Radzyń-GPZ Łuków	Polska	15,9%	91,8%
Węzeł Elk Południe - Węzeł Wysokie	Polska	51,9%	49,9%
Droga Ekspresowa S5 odcinek 6 od węzła (Szubin-Jaroszewo)	Polska	65,5%	68,2%
E59 odcinek Stargard - Szczecin Dąbie	Polska	61,6%	66,2%
Roboty w zakresie modernizacji stacji 110/15 kV Maków Mazowiecki	Polska	zakończony	37,3%
Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 676 wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku Białystok - Supraśl wraz z obejściem m. Ogrodniczki i m. Krasne	Polska	zakończony	18,6%
Wzmocnienie podłoża nasypu kolejowego LK9 Malbork	Polska	zakończony	100,0%
Rozbudowa skrzyżowania ul. Warszawskiej z ul. Kolską w Koninie	Polska	zakończony	96,0%

Poniższa tabela prezentuje kwoty przychodów i kosztów przypadających na uczestników konsorcjum dotyczące kontraktów realizowanych w ramach opisanych powyżej konsorcjów, które nie zostały ujęte w rachunku zysków i strat Spółki.

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Przychody ze sprzedaży	71 410	76 992
Koszt własny sprzedaży	(70 769)	(74 820)
Zysk brutto ze sprzedaży	641	2 172

Spółka nie ujęła w bilansie na dzień 31 grudnia 2020 roku należności z tytułu dostaw i usług przypadających na partnerów konsorcjów w kwocie 14 156 tys. zł (31.12.2019 r.: 9 392 tys. zł) oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług przypadających na partnerów konsorcjów w kwocie 14 194 tys. zł (31.12.2019 r.: 9 572 tys. zł).

26. Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Kaucje z tytułu należytego wykonania umowy	8 362	14 173
Udzielone pożyczki i należności własne	6 360	5 944
Razem	14 722	20 117
w tym:		
- zaliczane do aktywów trwałych	6 241	8 340
- zaliczane do aktywów obrotowych	8 481	11 777

Poniżej zaprezentowano klasyfikację udzielonych pożyczek ze względu na ryzyko kredytowe:

	Na dzień 31.12.2020		Na dzień 31.12.2019	
	Wartość brutto	Oczekiwane straty kredytowe	Wartość brutto	Oczekiwane straty kredytowe
Etap 1. Pożyczki, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu ich udzielenia	6 360	-	5 944	-
Etap 2. Pożyczki, dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu ich udzielenia	-	-	-	-
Etap 3. Pożyczki, dla których istnieje indywidualna przesłanka utraty wartości	-	-	-	-

W zakresie pożyczek udzielonych – są one udzielane innym podmiotom w Grupie Trakcja. Spółka ocenia ryzyko kredytowe tych jednostek na podstawie ich sytuacji finansowej oraz ewentualnych zaległości w spłatach odsetek lub kapitału. Znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego i w konsekwencji przeniesienie należności do Etapu 2 następuje w przypadku:

- powstania zaległości w wysokości co najmniej 30 dni, przekraczających 1% salda ekspozycji,
- dokonania zmian warunków umowy w zakresie jej przedłużenia, w przypadku, gdy takie przedłużenie nie jest kompensowane przez odpowiednią zmianę oprocentowania odzwierciedlającego wydłużony okres kredytowania lub gdy warunki przedłużenia zawierają uprzywilejowanie niedostępne w normalnych warunkach,
- pogorszenia się sytuacji finansowej pożyczkobiorcy, gdzie pogorszenie to analizowane jest indywidualnie na podstawie przesyłanych przez pożyczkobiorców informacji finansowych.

W zakresie udzielonych pożyczek Spółka przyjmuje, iż niespełnienie warunków umowy (default) następuje w przypadku zaistnienia zaległości co najmniej 90 dni w zakresie odsetek lub kapitału udzielonej pożyczki.

27. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Struktura rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	14 942	17 844
- ubezpieczenia i gwarancje ubezpieczeniowe	10 525	13 556
- naprawa rewizyjna wagonów, lokomotyw	4 417	4 288
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	343	283
Razem	15 285	18 127

Struktura wiekowa rozliczeń międzyokresowych kosztów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Długoterminowe	6 423	5 314
Krótkoterminowe	8 862	12 813
Razem	15 285	18 127

Struktura rozliczeń międzyokresowych przychodów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rozliczenia przychodów przyszłych okresów	716	455
Razem	716	455

Struktura wiekowa rozliczeń międzyokresowych przychodów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Krótkoterminowe	716	455
Razem	716	455

28. Zapasy

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Materiały	42 325	58 797
Półprodukty i produkty w toku	3 931	5 773
Produkty gotowe	380	282
Towary	10	20
Razem, zapasy brutto	46 646	64 872
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(152)	(152)
Materiały	42 200	58 672
Półprodukty i produkty w toku	3 931	5 773
Produkty gotowe	353	255
Towary	10	20
Razem zapasy netto	46 494	64 720

Koszty zapasów ujęte w kosztach operacyjnych bieżącego okresu wynosiły 179 214 tys. zł (2019 r.: 172 256 tys. zł).

W trakcie okresu nie nastąpiły zmiany w odpisie aktualizującym wartość zapasów.

Utworzenie i odwrócenie kwot odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte w pozycji „koszt własny sprzedaży” w rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizujące wartość zapasów są dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w nocie 8.8 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Na zapasach ustanowiono zabezpieczenia, szczegóły w nocie 49 niniejszego sprawozdania.

29. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Struktura należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, przed zdyskontowaniem	289 396	272 257
Razem, należności z tytułu dostaw i usług brutto	289 396	272 257
w tym:		
- <i>należności od jednostek powiązanych</i>	2 232	3 599
Należności budżetowe	2	2
Należności dochodzone na drodze sądowej	3 641	3 641
Pozostałe należności od osób trzecich	32 488	36 810
Należność z tytułu sprzedaży nieruchomości	53 000	53 000
Kwoty zatrzymane	22 791	1 730
w tym:		
- <i>kwoty zatrzymane od jednostek powiązanych</i>	-	18
Razem, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	401 318	367 440
Oczekiwana strata kredytowa	(93 463)	(70 113)
Razem	307 855	297 327

Należności od podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 49 Dodatkowych informacji i objaśnień.

W kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Spółka stosuje zgodnie z MSSF 9 praktyczne uproszczenie – oczekiwane dożywotnie straty kredytowe na należnościach handlowych są oceniane przez pryzmat „tabeli wiekowania przeterminowanych należności”. Wymogi:

- bazuje na doświadczeniu historycznym,
- ustala stałe % odpisów,
- tabele są różne dla grup klientów o różnych doświadczeniach historycznych.

Dla należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje podejście portfelowe polegające na analizie historycznych danych dotyczących relacji nieściągniętych należności do sumy należności, które osiągnęły określony przedział przeterminowania dla każdej kategorii ryzyka. Spółka określiła następujące przedziały:

- zapłacone bez przeterminowania,
- zapłacone do 30 dni po terminie,
- zapłacone 31 – 90 dni po terminie,

- zapłacone 91 – 180 dni po terminie,
- zapłacone 181 – 365 dni po terminie,
- zapłacone później niż 365 dni po terminie,
- niezapłacone.

Dla dwóch lat obrotowych przed rokiem podlegającym analizie (T-2 i T-1) Spółka określa, ile z faktur wystawionych w ciągu danego roku zostało ostatecznie zapłaconych w którym z przedziałów. Na tej podstawie tworzone jest kolejne zestawienie – zestawienie kumulatywne od sumy sprzedaży na fakturach przez kolejne przedziały (ile sumarycznie z faktur wystawionych w danym roku znalazło się w przedziale 0-30 dni przeterminowania choć przez 1 dzień, ile faktur znalazło się w przedziale 31-60 dni choć przez 1 dzień itd. aż do kwoty faktur, które nigdy nie zostały zapłacone).

Do każdej z sumarycznych kwot odnoszona jest kwota należności niezapłaconych nigdy w celu wyliczenia jaka część należności z danego przedziału nie będzie odzyskana. Ten procent traktowany jest jako współczynnik odpisu dla danego przedziału. Kwota należności niezapłaconych nigdy może być korygowana w górę lub w dół w zależności od przewidywań Spółki odnośnie kształtowania się kwot nieodzyskiwalnych w przyszłości w związku z trendami czynników wpływających na odzyskiwalność należności.

Współczynnikom odpisu dla każdego analizowanego roku nadaje się wagi i dla każdego przedziału wylicza się średni ważony współczynnik odpisu.

Ten sposób wyliczenia zapewnia wyliczenie przyszłych oczekiwanych szkód kredytowych w oparciu o historyczne doświadczenie szkodowości dla każdego przedziału wiekowego należności, a także umożliwia modyfikację współczynnika odpisu o oczekiwane zmiany w odzyskiwalności kwot należności.

Należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane	294 625	269 955
Wymagalne do 12 miesięcy	272 887	269 444
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	21 738	511
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane po zdyskontowaniu	294 625	269 955

Należności wymagalne powyżej 12 miesięcy obejmują głównie kwoty zatrzymane, które są dodatkowym zabezpieczeniem należytego wykonania kontraktu.

Spółka zrezygnowała z ujmowania dyskonta należności długoterminowych w związku z małą istotnością.

Struktura wymagalności kwot zatrzymanych ogółem została ujęta w tabeli poniżej:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wymagalne do 12 miesięcy	1 105	1 271
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	21 686	459
Razem	22 791	1 730

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem aktualizującym wartość nieściągalnych należności właściwy dla należności handlowych Spółki. Na dzień bilansowy 38% całkowitej kwoty należności Spółki Trakcja stanowią należności od PKP PLK S.A. (31.12.2019 r.: 35%).

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Zmiana stanu oczekiwanej straty kredytowej z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w 2020 roku i w 2019 roku:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Stan na początek okresu	70 113	66 996
Zwiększenia	25 838	11 434
Utworzenie	25 838	11 434
Zmniejszenia	(2 488)	(8 317)
Wykorzystanie	(235)	(4)
Rozwiązanie	(2 253)	(8 313)
Stan na koniec okresu	93 463	70 113

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności handlowych oraz pozostałych prezentowane jest w koszcie własnym sprzedaży.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych netto według terminów wymagalności:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Do 1 miesiąca	132 055	143 705
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 320	4 446
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 671	112
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5	1
Powyżej 1 roku	21 738	509
Należności przeterminowane	125 836	121 182
Razem, należności z tytułu dostaw i usług netto oraz kwoty zatrzymane	294 625	269 955

Struktura przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Do 1 miesiąca	70 226	17 604
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	22 389	3 562
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 356	58 191
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 297	6 248
Powyżej 1 roku	90 275	81 695
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług brutto	192 543	167 300
Odpisy aktualizujące wartość należności	(66 707)	(46 118)
Razem, przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług netto	125 836	121 182

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług brutto oraz pozostałych należności:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	399 514	363 705
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	1 804	3 735
w EUR	988	2 985
w BGN	813	750
Pozostałe	3	-
Razem	401 318	367 440

Należności dochodzone na drodze sądowej:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności dochodzone na drodze sądowej	3 641	3 641
Odpis aktualizujący wartość należności dochodzonych na drodze sądowej	(3 641)	(3 641)

30. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Ponadto, zgodnie z podpisanymi umowami na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała niewykorzystane limity kredytów w rachunku bieżącym i kredytów obrotowych w łącznej kwocie 26,3 mln zł (31.12.2019 r.: 29,3 mln zł).

Struktura walutowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	6 677	47 459
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	16	55
w EUR	-	54
w USD	1	-
w DKK	-	1
w BGN	15	-
Razem	6 693	47 514

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie oraz rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji na dzień:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Środki pieniężne w kasie	-	4
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	6 693	22 414
Inne środki pieniężne - lokaty	-	25 096
Środki pieniężne na koniec okresu	6 693	47 514

Środki pieniężne na rachunkach bankowych wg oceny ratingowej banków dla depozytów długoterminowych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Bank z oceną ratingową AA-	2 280	-
Bank z oceną ratingową A+	-	27 591
Bank z oceną ratingową BBB+	32	4 575
Bank z oceną ratingową BBB	16	-
Bank z oceną ratingową BBB-	4 695	14 648
Razem	7 023	46 814
Środki pieniężne w kasie	-	4
Saldo ZFŚS (nota 54)	(330)	696
Środki pieniężne na koniec okresu	6 693	47 514

Ocena ratingowa została sporządzona na podstawie renomowanych agencji ratingowych (w pierwszej kolejności została oparta na Fitch Ratings, a następnie w przypadku braku oceny Fitch Ratings wykorzystano ocenę S&P).

31. Objasnienie do rachunku przepływów pieniężnych

Różnica pomiędzy wpływem z tytułu emisji obligacji w rachunku przepływów pieniężnych a wartością nominalną obligacji wynika z faktu, iż kwota należna od Comsa S.A. z tytułu przyjęcia propozycji nabycia Obligacji Serii G (7 674 tys. zł) została potrącona z wierzytelnością Comsa S.A. wynikającą z pożyczki udzielonej Spółce.

Poniżej wyjaśnienie wybranych pozycji rachunku przepływów pieniężnych między zmianą bilansową a zmianą zaprezentowaną w rachunku przepływów pieniężnych:

	Rok zakończony
	31.12.2020
	Badane
Zmiana stanu należności	
Zmiana bilansowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(10 528)
Korekta dotycząca należności z tytułu sprzedaży środków trwałych ujętych w działalności inwestycyjnej	(1 574)
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	(12 102)

	Rok zakończony
	31.12.2020
	Badane
Zmiana stanu zobowiązań	
Zmiana bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	8 454
Zmiana bilansowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	1 040
Pozostałe wyłączenia transakcji bezgotówkowych	38
Zmiana w rachunku przepływów pieniężnych	9 532

32. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

W dniu 30 listopada 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Trakcja S.A. podjęło uchwałę w sprawie zbycia nieruchomości i użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Oliwskiej 11 w Warszawie za cenę netto nie niższą niż 14 000 tys. zł. Szczegóły zostały opisane w RB 23/2018 oraz 20/2018. Planowana transakcja spełnia warunki klasyfikacji aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wymienione w MSSF 5. W związku z tym Spółka ujęła jako aktywa przeznaczone do sprzedaży aktywa w kwocie 5 037 tys. zł. Obecnie trwają prace nad uzyskaniem zgód i pozwoleń, które są niezbędne do przeprowadzenia transakcji sprzedaży nieruchomości. Termin finalizacji transakcji, na wniosek kontrahenta, został odroczony w czasie z przyczyn związanych z obecną pandemią COVID-19. Spółka zakłada finalizację transakcji w pierwszym półroczu 2021 roku.

33. Rozliczenia z tytułu umów z klientami

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Aktywa z tytułu umów z klientami	137 101	175 245
Nadwyżka przychodów wg stopnia zaawansowania nad przychodami zafakturowanymi	131 369	169 380
Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów	5 732	5 865
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	111 097	126 455
Nadwyżka przychodów zafakturowanych nad przychodami wg stopnia zaawansowania	58 910	27 333
Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów	52 187	99 122

Spółka ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu umów z klientami będący prawem Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. W pozycji tej, w bilansie, prezentowane są w szczególności aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac w ramach długoterminowych kontraktów budowlanych a jeszcze niezafakturowanych oraz ujęcie przychodów w związku z przekazaniem kontroli nad produktami lub towarami, które zostaną zafakturowane w przyszłości.

Spółka ujmuje w bilansie zobowiązania z tytułu umów z klientami będące obowiązkiem Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Spółka rozpoznaje zobowiązania z tytułu umów z klientami głównie w związku z umowami, dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Spółkę.

Aktywa z tytułu umów z klientami

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	175 245	160 028
(+/-) Zmiana wyceny kontraktów/ Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury	86 726	145 556
(-) Wyfakturowanie	(124 870)	(130 339)
Stan na koniec okresu	137 101	175 245

Zobowiązania z tytułu umów z klientami

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	126 455	129 229
(+/-) Zmiana wyceny kontraktów/ Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury	81 670	67 221
(-) Przychody ujęte w okresie uwzględnione w saldzie zobowiązań na początek okresu	(97 028)	(69 996)
Stan na koniec okresu	111 097	126 455

Zaliczki na realizowane kontrakty zostały ujęte w ramach zobowiązań krótkoterminowych i będą rozliczane w trakcie realizacji kontraktu w ramach normalnego cyklu operacyjnego Spółki.

Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	5 865	20 205
Zwiększenia: przekazanie zaliczek	4 385	2 123
Zmniejszenia: rozliczenie zaliczek w okresie	(4 518)	(16 463)
Stan na koniec okresu	5 732	5 865

Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
Stan na początek okresu	99 123	113 247
Zwiększenia: otrzymanie zaliczek	22 759	39 888
Zmniejszenia: rozliczenie zaliczek z przychodami okresu	(69 695)	(54 013)
Stan na koniec okresu	52 187	99 122

Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego (z wyłączeniem części przychodów przypadającej na konsorcjantów):

31.12.2020	1 rok	1-3 lat	powyżej 3 lat	Razem
Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które zostaną spełnione w ciągu:	1 217 557	541 474	-	1 759 031
31.12.2019	1 rok	1-3 lat	powyżej 3 lat	Razem
Cena transakcyjna przypisana do zobowiązań do wykonania świadczenia, które zostaną spełnione w ciągu:	997 927	1 297 319	-	2 295 246

Koszty umowy ujęte jako składnik aktywów

Nie zidentyfikowano pozycji spełniających definicję kosztów umowy ujmowanych jako składnik aktywów. W związku z czym, żadne specyficzne ujawnienia nie są wymagane.

34. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Spółki w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest utrzymanie zdolności Spółki do kontynuowania działalności oraz utrzymanie optymalnej struktury kapitału dla zapewnienia zwrotu z inwestycji akcjonariuszom. W celu utrzymania lub korekty struktury kapitałów, Spółka może emitować nowe akcje, zmieniać kwotę dywidend do wypłaty akcjonariuszom, zwiększać zadłużenie lub zmniejszać zadłużenie poprzez upłynianie

aktywów. Spółka monitoruje strukturę kapitałów przy pomocy wskaźników struktury finansowania. Analizowane przez Spółkę wskaźniki, przedstawione w tabeli poniżej, pozwalają na utrzymanie zarówno dobrego ratingu kredytowego, jak też potwierdzają wsparcie struktury kapitałowej dla działalności operacyjnej Spółki.

WSKAŹNIKI STRUKTURY FINANSOWANIA	31.12.2019	31.12.2019	Zmiana
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>	
Pokrycie majątku kapitałem własnym	0,25	0,28	-0,03
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	0,46	0,57	-0,11
Wskaźnik zadłużenia całkowitego	0,75	0,72	0,03
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	3,06	2,51	0,55

Powyższe wskaźniki zostały wyliczone według następujących wzorów:

Pokrycie majątku kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa ogółem

Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym = kapitał własny / aktywa trwałe

Wskaźnik zadłużenia całkowitego = (aktywa ogółem - kapitał własny) / aktywa ogółem

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych = (aktywa ogółem - kapitał własny) / kapitał własny

35. Kapitał własny

Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2020 roku kapitał zakładowy wynosił 69 160 780,80 zł i dzielił się na 51 399 548 akcji zwykłych na okaziciela serii A, 10 279 909 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz 24 771 519 akcji imiennych serii C o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Wszystkie akcje są w pełni opłacone.

	31.12.2020	31.12.2019
	<i>Badane</i>	<i>Badane</i>
	Wartość nominalna	Wartość nominalna
	0,80 zł	0,80 zł
Akcje zwykłe serii A	51 399 548	51 399 548
Akcje zwykłe serii B	10 279 909	10 279 909
Akcje zwykłe serii C	24 771 519	24 771 519
Razem	86 450 976	86 450 976

W dniu 29 listopada 2019 roku nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 września 2019 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 41 119 638,40 zł do kwoty 69 160 780,80 zł, czyli o 28 041 142,40 zł w drodze emisji 10 279 909 akcji na okaziciela serii B, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję oraz 24 771 519 akcji imiennych serii C, objętych po cenie emisyjnej 1,70 za jedną akcję.

W dniu 6 lutego 2020 roku nastąpiło zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. W związku z powyższym kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony z kwoty 69 160 780,80 zł o kwotę nie większą niż 13 023 288 zł w drodze emisji nie więcej niż 16 279 110 akcji zwykłych na okaziciela serii D o wartości nominalnej 0,80 zł każda. Akcje Serii D mogą zostać objęte przez posiadaczy obligacji zamiennych serii F oraz G, które Spółka wyemitowała w dniu 8 maja 2020 roku. Akcje Serii D, w przypadku zamiany obligacji serii F lub G na akcje Spółki, będą obejmowane po 1,70 zł.

Zgodnie z wiedzą Zarządu Emitenta, na podstawie otrzymanych zawiadomień określonych w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, stan Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio, bądź przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZ
COMSA S.A.	28 399 145	32,85%	28 399 145	32,85%
Agencja Rozwoju Przemysłu	16 117 647	18,64%	16 117 647	18,64%
OFE PZU "Złota Jesień"*	8 332 694	9,64%	8 332 694	9,64%
Pozostali akcjonariusze	33 601 490	38,87%	33 601 490	38,87%
Razem	86 450 976	100,00%	86 450 976	100,00%

*reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A.

Od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego, tj. 26 listopada 2020 roku, do dnia publikacji niniejszego raportu, Spółka nie otrzymała zawiadomień w trybie art. 69 ustawy o ofercie.

Kapitał z aktualizacji wyceny

W kapitale z aktualizacji wyceny ujęto skutki głównie z tytułu przeszacowania w wyniku zmiany przeznaczenia środków trwałych.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W ramach pozostałych kapitałów rezerwowych wyróżnia się:

- Kapitał rezerwowy powstały z nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej. Kapitał ten na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 340 561 tys. zł i został zmniejszony do kwoty 269 641 tys. zł w wyniku uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 30 czerwca 2020 roku o pokryciu części straty Spółki za 2019 roku w kwocie 70 920 tys. zł z tej części kapitału własnego.
- Wyniki z lat ubiegłych - kapitał powstały z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych. Spółka ma obowiązek utworzyć kapitał zapasowy, który zasilany jest przez co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi,
- Zyski (straty) aktuarialne – Spółka rozpoznaje zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy. Kapitał ten nie podlega podziałowi.
- Element kapitałowy dotyczący obligacji zamiennych na akcje.

Niepodzielony wynik finansowy

Niepodzielony wynik finansowy Spółki obejmuje bieżący wynik za dany rok obrotowy.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

W związku z utworzeniem w 2016 roku oddziału w Bułgarii i w 2017 roku oddziału na Ukrainie, dla którego walutą funkcjonalną jest kolejno lew (BGN) oraz hrywna (UAH). Spółka przelicza dane tych oddziałów na walutę

prezentacji PLN. Powstałe różnice kursowe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym w odrębnej pozycji, tj. różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.

W dniu 24 kwietnia 2020 roku Zarząd Spółki Trakcja S.A. podjął uchwałę o zakończeniu działalności biznesowej zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii i jego likwidacji z dniem 1 czerwca 2020 roku. Do dnia 31 grudnia 2020 roku Spółka zakończyła proces zamknięcia zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii, w związku z czym skumulowane różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące zakładu Trakcja S.A. w Bułgarii zostały przeniesione z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z przeliczenia na koniec 2020 roku ujmowane w kapitale własnym wynosiły 0 tys. zł (2019 r.: -24 tys. zł).

Pozostałe całkowite dochody w podziale na poszczególne elementy kapitału własnego

	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
1.01.2020 - 31.12.2020			
Badane			
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	-	24	24
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	24	24
Razem pozostałe całkowite dochody	-	24	24

	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
1.01.2019 - 31.12.2019			
Badane			
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:	1 273	-	1 273
Zyski z przeszacowania odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	1 273	-	1 273
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	-	4	4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	4	4
Razem pozostałe całkowite dochody	1 273	4	1 277

36. Rezerwy

	Rezerwa na roboty poprawkowe	Rezerwa na premię	Rezerwa na badanie bilansu	Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2020 r.	6 148	3 903	146	78 619	727	89 543
Badane						
Ujęte w rachunku zysków i strat:						
- utworzenie rezerwy	1 140	-	210	22 220	1 138	24 708
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	-	-	-	(637)	(637)
- wykorzystanie rezerwy	(1 087)	(3 790)	(216)	(64 097)	(2)	(69 192)
Razem	53	(3 790)	(6)	(41 877)	499	(45 121)
Stan na 31.12.2020 r.	6 201	113	140	36 742	1 226	44 422
Badane						
Stan na 1.01.2019 r.	6 372	3 763	168	45 681	546	56 530
Badane						
Ujęte w rachunku zysków i strat:						
- utworzenie rezerwy	1 358	6 070	175	77 686	673	85 962
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	(5 709)	-	-	(181)	(5 890)
- wykorzystanie rezerwy	(1 582)	(221)	(197)	(44 748)	(311)	(47 059)
Razem	(224)	140	(22)	32 938	181	33 013
Stan na 31.12.2019 r.	6 148	3 903	146	78 619	727	89 543
Badane						

37. Oprocentowane kredyty i pożyczki

Oprocentowane kredyty i pożyczki długoterminowe:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kredyty bankowe	171 527	96 393
- kredyt inwestycyjny	-	3 793
- kredyt w rachunku bieżącym	17 863	-
- kredyt obrotowy	153 664	92 600
Pożyczki od jednostek powiązanych	45 056	42 873
Zobowiązania z tytułu umów leasingu	47 298	60 643
Razem	263 881	199 909

Oprocentowane kredyty i pożyczki krótkoterminowe:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Kredyty bankowe	39 686	116 967
- kredyt inwestycyjny	3 793	5 059
- kredyt w rachunku bieżącym	4 519	19 447
- kredyt obrotowy	31 374	92 461
Pożyczki od jednostek powiązanych	29 390	25 655
Pożyczki od jednostek pozostałych	-	394
- pożyczka inwestycyjna	-	394
Zobowiązania z tytułu umów leasingu	25 534	16 463
Razem	94 610	159 479
Razem, oprocentowane kredyty i pożyczki	358 491	359 388

Zmiana stanu oprocentowanych kredytów i pożyczek w 2020 roku:

Na dzień 1.01.2020 r.	282 282
<i>Badane</i>	
Otrzymanie kredytów i pożyczek	40 002
Spłata kredytów i pożyczek	(31 251)
Kompensata z należnością z tyt. objęcia obligacji	(7 674)
Odsetki naliczone	11 492
Odsetki zapłacone	(10 498)
Różnice kursowe	1 306
Na dzień 31.12.2020 r.	285 659
<i>Badane</i>	
w tym:	
- część długoterminowa	216 583
- część krótkoterminowa	69 076

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

Nazwa Spółki	Rodzaj kredytu, pożyczki	Wartość wg. Umowy	Waluta	Data końcowej spłaty	Oprocentowanie	Kwota pozostająca do spłaty
Dalba sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	1 000	PLN	28.02.2028	WIBOR 3M + marża	1 071
PDM S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 500	PLN	28.02.2024	WIBOR 3M + marża	2 161
PEUiM sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 500	PLN	28.02.2024	WIBOR 1M + marża	221
PEUiM sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 000	PLN	28.02.2024	WIBOR 1M + marża	2 081
PEUiM sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 000	PLN	28.02.2024	WIBOR 1M + marża	2 046
PEUiM sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	3 000	PLN	28.02.2024	WIBOR 1M + marża	3 020
BTW sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	8 000	PLN	15.03.2025	WIBOR 1M + marża	6 979
BTW sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	3 000	PLN	15.02.2025	WIBOR 1M + marża	2 563
BTW sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 000	PLN	28.02.2024	WIBOR 3M + marża	2 143
PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	1 500	PLN	13.01.2021	WIBOR 3M + marża	466
PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	3 000	PLN	28.02.2024	WIBOR 3M + marża	3 150
PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o.	pożyczka od jednostek powiązanych	3 500	PLN	24.02.2024	WIBOR 1M + marża	3 826
AB Kauno Tiltai	pożyczka od jednostek powiązanych	3 500	EUR	01.01.2023	oprocentowanie stałe	16 827
COMSA S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	2 674	PLN	30.12.2021	WIBOR 1M + marża	82
COMSA S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	5 000	PLN	30.12.2021	WIBOR 1M + marża	159
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	pożyczka od jednostek powiązanych	27 600	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	27 651
De Lage Landen Leasing Polska S.A.	pożyczka inwestycyjna	1 147	PLN	25.04.2020	oprocentowanie zmienne	-
mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 999
mBank S.A.	kredyt obrotowy	15 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	14 999
mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR O/N + marża	2 959
Pekao S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	19 423
mBank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	21 500	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	21 537
mBank S.A.	Kredyt inwestycyjny	21 500	PLN	16.09.2021	WIBOR 1M + marża	3 793
mBank S.A.	kredyt obrotowy	50 000	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	40 743
mBANK S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt obrotowy	92 600	PLN	31.12.2022	WIBOR 1M + marża	92 760
						285 659

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Struktura walutowa kredytów i pożyczek Spółki:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	341 664	336 459
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	16 827	22 929
w EUR	16 827	22 929
Razem	358 491	359 388

Stopa procentowa kredytów, pożyczek i zobowiązań z tytułu leasingów zależy od stopy procentowej WIBOR i marży banku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała do dyspozycji limit kredytów w rachunku bieżącym oraz limit kredytów obrotowych do łącznej wysokości 26,3 mln zł (31.12.2019 r.: 29,3 mln zł).

Po dniu bilansowym, tj. w dniu 3 marca 2021 roku Spółka poinformowała raportem bieżącym 6/2021, iż otrzymała zapłatę za sprzedaż nieruchomości przy ul. Lotniczej 100 we Wrocławiu w łącznej wysokości 53 000 tys. zł, z czego 50 150 tys. zł kupujący przekazał przelewem bankowym na rachunek mBank S.A. w celu spłaty całości zobowiązania Spółki z tytułu kredytu obrotowego (w wysokości 50 mln złotych wraz z odsetkami), którego zabezpieczeniem jest hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży, co umożliwi wykreślenie tej hipoteki. Pozostała kwota po spłacie zobowiązania z tytułu kredytu obrotowego została przekazana przez mBank S.A. na rachunek bankowy Spółki.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Niespłatenie pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczkowej, w odniesieniu do których nie dokonano żadnych działań naprawczych

Spółka na dzień 31 grudnia 2020 roku nie posiadała niespłaconych zgodnie z harmonogramem kredytów lub pożyczek. Ponadto, Spółka nie naruszyła istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego.

Umowa finansowania długoterminowego, tj. „Umowa Wspólnych Warunków” zawarta w dniu 27 września 2019 roku, o której Spółka informowała w raporcie bieżącym 51/2019, nakłada na Trakcję obowiązek osiągnięcia oraz utrzymania określonych wskaźników finansowych (dalej „Kowenanty”) na poziomie Spółki oraz Grupy. Umowa przewidywała pierwszą weryfikację spełnienia Kowenantów przez Trakcję oraz Grupę Trakcja na dzień 30 września 2020 roku, a następnie w cyklach kwartalnych do 30 września 2022 roku. Spółka otrzymała od podmiotów finansujących zgody na odstąpienie od testowania Kowenantów na dzień 30 września 2020 roku, 31 grudnia 2020 roku oraz 31 marca 2021 roku. Kolejny termin weryfikacji Kowenantów zgodnie z ww. umową finansowania długoterminowego przypada na 30 czerwca 2021 roku.

Na dzień publikacji raportu, w opinii Zarządu Spółki, istnieje ryzyko nieosiągnięcia określonych umową wartości wskaźników finansowych na 30 czerwca 2021 roku. Spółka jest w trakcie ustaleń z podmiotami finansującymi ramach drugiej rundy finansowania nowych terminów i wysokości wskaźników finansowych obowiązujących Spółkę.

38. Obligacje

W dniu 8 maja 2020 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o dokonaniu:

- przydziału wszystkich 11 764 705 zabezpieczonych obligacji imiennych serii F zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 19 999 998,50 zł i cenie emisyjnej równej wartości nominalnej („Obligacje Serii F”) na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) oraz
- przydziału wszystkich 4 514 405 niezabezpieczonych obligacji imiennych serii G zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 7 674 488,50 zł i cenie emisyjnej równej wartości nominalnej („Obligacje Serii G”) na rzecz COMSA S.A.U („Comsa”).

Obligacje Serii F oraz Obligacje Serii G zostały wyemitowane po cenie emisyjnej równej ich wartości nominalnej. Obligacje Serii F są zabezpieczone zabezpieczeniami wskazanym w Warunkach Emisji Obligacji Serii F, w tym w szczególności hipoteką umowną o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na nieruchomości Spółki położonej w Bieńkowicach ustanowioną na rzecz administratora hipoteki. Ponadto, Spółka złożyła oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego na rzecz ARP z całego majątku Spółki oraz na rzecz administratora zabezpieczeń z nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki. Obligacje Serii G są niezabezpieczone oraz są przedmiotem umownego podporządkowania zgodnie z Umową Pomiędzy Wierzycielami.

Obligacje są oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o uzgodnioną marżę. Termin wykupu Obligacji przypada na dzień 30 grudnia 2022 roku. Obligacje mogą podlegać wcześniejszemu wykupowi w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, a także w przypadku zajścia standardowych dla tego typu obligacji okoliczności określonych w Warunkach Emisji Obligacji Serii F oraz Obligacji Serii G. Obligacje zostały wyemitowane w trybie art. 33 pkt 2 ustawy o obligacjach. Emisja obligacji stanowi kolejny z elementów finansowania długoterminowego, o którym Spółka informowała w raporcie w sprawie finansowania długoterminowego.

Seria obligacji	Data emisji	Data wykupu	Wartość nominalna jednej obligacji (w zł)	Wartość nominalna serii (w tys. zł)
F	08.05.2020	30.12.2022	1,7	20 000
G	08.05.2020	30.12.2022	1,7	7 674

Wszystkie Obligacje Serii F zostały opłacone przelewem na rachunek bankowy Spółki. Kwota należna od Comsa z tytułu przyjęcia propozycji nabycia Obligacji Serii G została potrącona z wierzytelnością Comsa wynikającą z pożyczki udzielonej Spółce.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku Spółka podpisała Aneks nr 1 do Warunków Emisji Obligacji Serii F z obligatariuszem ARP w zakresie zmiany terminu wypłaty odsetek. Nowy termin wypłaty odsetek (okres odsetkowy) będzie wynosić 3 miesiące.

Struktura obligacji:

	31.12.2020 <i>Badane</i>	31.12.2019 <i>Badane</i>
Długoterminowe	27 832	-
Krótkoterminowe	194	-
Razem	28 026	-

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku Spółka ujmowała obligacje w bilansie w zamortyzowanym koszcie.

39. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu rezerw na niewykorzystane urlopy:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Rezerwa na niewykorzystane urlopy		
Stan na początek okresu	6 399	7 839
Ujęte w rachunku zysków i strat:	1 412	(1 440)
- utworzenie rezerwy	4 851	777
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(2 430)	(822)
- wykorzystanie rezerwy	(1 009)	(1 395)
Stan na koniec okresu	7 811	6 399

Zobowiązania z tytułu rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe:

	Rezerwa na odprawy emerytalno- rentowe	Rezerwa na nagrody jubileuszowe
Stan na 1.01.2020 r.	1 548	1 151
Badane		
Łączna kwota kosztów ujęta w rachunku zysków i strat:		
- koszty odsetek	36	27
- koszty bieżącego zatrudnienia	173	482
- koszty przeszłego zatrudnienia	(271)	(365)
Wyłacone świadczenia	(348)	(106)
Razem	(410)	38
Stan na 31.12.2020 r.	1 138	1 189
Badane		

	Rezerwa na odprawy emerytalno- rentowe	Rezerwa na nagrody jubileuszowe
Stan na 1.01.2019 r.	1 530	2 306
Badane		
Łączna kwota kosztów ujęta w rachunku zysków i strat:		
- koszty odsetek	37	51
- koszty bieżącego zatrudnienia	392	762
- koszty przeszłego zatrudnienia	(19)	(166)
Wyłacone świadczenia	(392)	(1 802)
Razem	18	(1 155)
Stan na 31.12.2019 r.	1 548	1 151
Badane		

Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych:

	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe	Rezerwa na jubileusze
W okresie 1 roku	705	1 143
W okresie od 1 do 4 lat	212	46
Powyżej 4 lat	221	-
Razem	1 138	1 189

Średnioważony okres obowiązywania zobowiązania dla świadczeń po okresie zatrudnienia wynosi 2 lata.

Zasady tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze:

Spółka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Regulamin Wynagradzania. W związku z tym, Spółka na podstawie wyceny dokonanej w oparciu o metody aktuarialne tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych. W związku z przyjęciem dnia 21 września 2020 roku nowego Regulaminu wynagradzania, stan rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe oraz na jubileusze uległ zmniejszeniu.

Do wyliczenia rezerwy na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku przyjęto stopę dyskontową równą 2,25% oraz 1,8% wzrost wynagrodzeń. Poniżej przedstawiona została w tabeli analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

Zastosowany wskaźnik	Racjonalnie możliwa zmiana wskaźnika	Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych	
		wzrost	spadek
Stopa dyskonta	+/- 1 p. p.	(25)	28
Stopa wzrostu wynagrodzeń	+/- 1 p. p.	26	(24)

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równa się ich wartości bilansowej.

40. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług przed zdyskontowaniem	220 948	233 686
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług netto po zdyskontowaniu	220 948	233 686
w tym:		
- zobowiązania od jednostek powiązanych	4 331	2 137
Kwoty zatrzymane	31 974	31 388
Zobowiązania budżetowe	39 452	22 564
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	7 563	2 822
Pozostałe zobowiązania wobec osób trzecich	2 115	3 138
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	302 052	293 598

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych zostały wykazane w nocie 50 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Struktura zapadalności zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych przed zdyskontowaniem	252 922	265 074
Wymagalne do 12 miesięcy	238 826	252 193
Wymagalne powyżej 12 miesięcy	14 096	12 881
Razem, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwot zatrzymanych po zdyskontowaniu	252 922	265 074

Zobowiązania wymagalne powyżej 12 miesięcy stanowią kwoty zatrzymane.

Spółka zrezygnowała w 2020 i 2019 roku z prezentowania dyskonta od zobowiązań wymagalnych powyżej 12 miesięcy ze względu na małą istotność.

Ze względu na krótkoterminowy charakter zobowiązań z tytułu dostaw i usług ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Struktura walutowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
W walucie polskiej	300 776	292 295
W walutach obcych - po przeliczeniu na PLN, w tym:	1 276	1 303
w EUR	1 261	1 279
w BGN	15	24
Razem	302 052	293 598

Zasady i warunki płatności zobowiązań:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 60 dni. Zobowiązania powyżej 12 miesięcy są to głównie kwoty zatrzymane związane z realizacją kontraktów budowlano – montażowych w celu prawidłowego i terminowego wykonania umowy. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim jednomiesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

41. Zobowiązania z tytułu leasingu - Spółka jako leasingobiorca

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 0 - 90 dni	4 900	4 781
W okresie 90 - 360 dni	23 201	15 556
W okresie od 1 do 5 lat	37 164	50 372
Powyżej 5 lat	34 719	25 466
Razem zobowiązania z tytułu leasingu - minimalne opłaty leasingowe ogółem	99 984	96 176
Koszty finansowe z tytułu leasingu	(27 152)	(19 070)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 0 - 90 dni	4 129	4 080
W okresie 90 - 360 dni	21 405	12 383
W okresie od 1 do 5 lat	32 426	46 484
Powyżej 5 lat	14 872	14 159
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	72 832	77 106

Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Spółka użytkuje część sprzętu produkcyjnego w ramach leasingu. Spółka ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy.

42. Informacja o instrumentach finansowych

W okresie objętym rocznym sprawozdaniem finansowym i w okresie porównywalnym Spółka posiadała następujące instrumenty finansowe:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu – środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności poza należnościami budżetowymi, krótkoterminowe pożyczki udzielone, bankowe kaucje gwarancyjne stanowiące zabezpieczenie gwarancji udzielonych Spółce przez banki,
- zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu – obligacje, kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu leasingu i faktoringu, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania poza zobowiązaniami budżetowymi.

Stan na dzień 31 grudnia 2020 roku	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
<i>Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej</i>		
<i>zaliczone do aktywów trwałych</i>		
Pozostałe aktywa finansowe	6 241	-
Razem	6 241	-
<i>zaliczone do aktywów obrotowych</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	307 853	-
Pozostałe aktywa finansowe	8 481	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 693	-
Razem	323 027	-
<i>zaliczone do zobowiązań długoterminowych</i>		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	263 881
Obligacje	-	27 832
Razem	-	291 713
<i>zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych</i>		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	94 610
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania bez zobowiązań budżetowych	-	262 600
Obligacje	-	194
Razem	-	357 404
Razem	329 268	649 117

Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiąz. finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Ujawnione w bilansie ze wskazaniem pozycji bilansowej		
zaliczone do aktywów trwałych		
Pozostałe aktywa finansowe	8 340	-
Razem	8 340	-
zaliczone do aktywów obrotowych		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza budżetowymi)	297 325	-
Pozostałe aktywa finansowe	11 777	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47 514	-
Razem	356 616	-
zaliczone do zobowiązań długoterminowych		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	199 909
Razem	-	199 909
zaliczone do zobowiązań krótkoterminowych		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	159 479
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania bez zobowiązań budżetowych	-	271 034
Razem	-	430 513
Razem	364 956	630 422

43. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej:

Klasy instrumentów finansowych	Stan na dzień 31.12.2020		Stan na dzień 31.12.2019	
	Badane		Badane	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Pożyczki udzielone	6 360	6 360	5 944	5 944
Kaucje z tytułu należytego wykonania umowy	8 362	8 362	14 173	14 173
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (poza należnościami budżetowymi)	307 853	307 853	297 325	297 325
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 693	6 693	47 514	47 514
Kredyty i pożyczki zaciągnięte, leasing finansowy	358 491	358 491	359 388	359 388
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (poza zobowiązaniami budżetowymi)	262 600	262 600	271 034	271 034

Metody oraz w przypadku wykorzystania techniki wyceny - założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wartość bilansowa tych instrumentów finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Pożyczki udzielone oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki bazują na zmiennych stopach rynkowych opartych o stopę WIBOR, stąd też ich wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej.

Spółka stosuje następującą hierarchię ustalania i ujawniania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, w zależności od wybranej metody wyceny:

Poziom 1 – ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań,

Poziom 2 – ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych – ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach),

Poziom 3 – ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

44. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem skupia się głównie na nieprzewidywalności rynków i ma na celu ograniczenie wpływu zmienności na wyniki finansowe Spółki.

Rodzaj ryzyka	Ekspozycja	Pomiar ryzyka	Zarządzanie/ Zabezpieczenie
Rynkowe dotyczące zmian kursów walutowych	a) ekonomiczna ekspozycja walutowa wynikająca z wpływów pomniejszonych o wydatki indeksowane do lub denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna, b) ekspozycja walutowa wynikająca z inwestycji bądź uprawdopodobnionych zobowiązań i należności w walutach obcych, c) bilansowa ekspozycja walutowa wynikająca z denominowanych w walutach obcych aktywów i pasywów	a i b) w oparciu o planowane przepływy pieniężne. c) w oparciu o analizy pozycji bilansowych.	Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym oraz strategię zabezpieczające, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz stosowane instrumenty zabezpieczające.
Rynkowe dotyczące zmian stóp procentowych	Ekspozycja wynikająca z posiadanych aktywów oraz pasywów, dla których przychody oraz koszty odsetkowe uzależnione są od zmiennych stóp procentowych.	W oparciu o udział w całości zadłużenia brutto pozycji, dla których koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych.	Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym oraz strategię zabezpieczające, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz stosowane instrumenty zabezpieczające.
Płynności	Ryzyko nieprzewidzianego niedoboru środków pieniężnych lub braku dostępu do źródeł finansowania zarówno w horyzoncie krótko jak i długoterminowym, prowadzące do przejściowej lub trwałej utraty zdolności do regulowania zobowiązań finansowych lub konieczności pozyskania finansowania na mniej korzystnych warunkach.	W oparciu o planowane przepływy pieniężne w horyzoncie krótko i długoterminowym	Polityka zarządzania płynnością, która określa zasady raportowania i konsolidacji płynność. Grupa prowadzi politykę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz wykorzystuje zróżnicowane narzędzia dla efektywnego zarządzania płynnością.
Utraty środków pieniężnych i lokat	Ryzyko upadłości banków krajowych lub zagranicznych, na rachunkach, których są przetrzymywane lub w których lokowane są środki pieniężne.	Regularny przegląd wiarygodności kredytowej banków i wyznaczania limitów koncentracji środków. Zarządzanie w oparciu o zasady zarządzania nadwyżkami pieniężnymi, które	Regularny przegląd wiarygodności kredytowej banków i wyznaczania limitów koncentracji środków. Zarządzanie w oparciu o zasady zarządzania nadwyżkami pieniężnymi, które

Dodatkowe informacje i objaśnienia do rocznego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

		określają możliwości przyznawania limitów dla poszczególnych banków ustalanych na podstawie m.in. ratingów oraz danych sprawozdawczych. Współpraca głównie z bankami kredytującymi.	określają możliwości przyznawania limitów dla poszczególnych banków ustalanych na podstawie m.in. ratingów oraz danych sprawozdawczych. Współpraca głównie z bankami kredytującymi.
Kredytowe	Ryzyko nieuregulowania przez kontrahentów należności za dostarczone produkty i usługi związane z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje handlowe.	Analiza wiarygodności i wypłacalności kontrahentów.	Zarządzanie w oparciu o przyjęte procedury i politykę w zakresie zarządzania kredytem kupieckim i windykacją, w tym wyznaczania limitów i ustanawiania zabezpieczeń.

Ryzyko walutowe

Działalność Spółki nie jest narażona w znacznym stopniu na wahania kursów walutowych. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała środki pieniężne w kwocie 16 tys. BGN oraz 1 tys. USD (31.12.2019 r.: 54 tys. EUR oraz 1 tys. DKK), należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 988 tys. EUR oraz 813 tys. BGN (31.12.2019 r.: 701 tys. EUR, 344 tys. BGN) oraz zobowiązania w kwocie 1 261 tys. EUR oraz 15 tys. BGN (31.12.2019 r.: 1 279 tys. EUR, 24 tys. BGN).

Ryzyko związane ze wzrostem portfela przeterminowanych należności

Na dzień sporządzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego Spółka kontroluje poziom przeterminowanych należności. Nie można wykluczyć sytuacji, iż w przyszłości kontrahenci nie będą w stanie wywiązywać się w terminie ze swoich zobowiązań, co może mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Spółki.

Ryzyko związane z płynnością

Podobnie jak większość podmiotów działających w branży budowlanej również Spółka wykazuje sezonowość sprzedaży, która charakteryzuje się generowaniem znacznej części przychodów ze sprzedaży w drugiej połowie roku kalendarzowego, i znacznie niższym poziomem przychodów w pierwszym kwartale, co ma duże znaczenie dla zarządzania płynnością i zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy Spółki. Na płynność Spółki wpływa też okoliczność, iż jej główni odbiorcy pozyskują środki finansowe na zakup usług Spółki z dotacji Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej. Regulacje prawne stanowiące podstawę tych dotacji nie pozwalają na ich przeznaczenie na sfinansowanie podatku VAT. Nie można wykluczyć, że należności z tytułu należnego podatku VAT mogą być regulowane przez odbiorców na rzecz Spółki z opóźnieniem, co nie zwolni Spółki z obowiązku zapłaty tego podatku w terminie przewidzianym w ustawie.

Nieregularność wpływów od odbiorców może negatywnie oddziaływać na płynność Spółki. Nieprzewidziane wahania w zakresie płynności i nieprzewidziany wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy mogą mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Spółki.

W celu zminimalizowania ryzyka związanego z utratą płynności Spółka korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów (obrotowych, w rachunku bieżącym oraz inwestycyjnych). Szczegóły dotyczące zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2020 roku zostały przedstawione w nocie 37 Dodatkowych informacji i objaśnień. Dodatkowo Spółka inwestuje nadwyżkę środków pieniężnych

w oprocentowane rachunki bieżące, depozyty terminowe, depozyty rynku pieniężnego, wybierając instrumenty o odpowiedniej zapadalności bądź wystarczającej płynności w celu zapewnienia wystarczającej rezerwy.

W tabeli poniżej ujęto analizę zobowiązań finansowych Spółki w kwotach netto wg. terminów zapadalności odpowiednio do pozostałego na dzień bilansowy okresu do umownego terminu zapadalności. Na kwoty ujawnione w tabeli składają się umowne niezdyktowane przepływy pieniężne.

Stan na 31.12.2020 r.	Do 3	Od 3 do 12	Powyżej 12
Badane	miesiący	miesiący	miesiący
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 984	67 092	216 583
Zobowiązanie z tytułu leasingu	4 129	21 405	47 298
Obligacje	194	-	27 832
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane	211 025	26 651	15 246

Stan na 31.12.2019 r.	Do 3	Od 3 do 12	Powyżej 12
Badane	miesiący	miesiący	miesiący
Oprocentowane kredyty i pożyczki	22 581	120 435	139 266
Zobowiązanie z tytułu leasingu	4 080	12 383	60 643
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kwoty zatrzymane	232 599	19 594	12 881

Ryzyko stopy procentowej

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku występuje ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych w odniesieniu do oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę, zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Szczegółowe informacje na temat kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę zawarte są w nocie 37 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu zmienności stopy procentowej na wynik finansowy Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku. W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, zmiany stóp procentowych oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku na poziomie racjonalnie przewidywanym tj. +/- 1 punktu procentowego.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2020 roku	
		+ 100 pb	- 100 pb
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	342 396		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	220 948		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	15 055	151	(151)
Kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania leasingowe (wartość nominalna/ oprocentowanie)	358 491	(3 585)	3 585
Obligacje (wartość nominalna/ oprocentowanie)	28 026	(280)	280
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(3 714)	3 714
Podatek odroczoney		(706)	706
Razem		(3 008)	3 008

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2019 roku	
		+ 100 pb	- 100 pb
Należności z tytułu dostaw i usług brutto (wartość bieżąca)	272 257		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wartość bieżąca)	233 686		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, kaucje pod gwarancje bankowe (wartość nominalna/oprocentowanie)	61 687	617	(617)
Kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania leasingowe (wartość nominalna/ oprocentowanie)	359 388	(3 594)	3 594
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(2 977)	2 977
Podatek odroczoney		(566)	566
Razem		(2 411)	2 411

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko związane z możliwością poniesienia przez Spółkę straty finansowej, w przypadku, gdy klient lub kontrahent instrumentu finansowego nie spełni swoich zobowiązań umownych, wynikające głównie z należności Spółki od klientów.

Transakcje, które narażają Spółkę na ryzyko kredytowe obejmują należności z tytułu dostaw i usług. Spółka dokonuje śródrocznych analiz współczynników spłacalności co kwartał oraz pełnych po zakończeniu roku. Zarząd Spółki kwartalnie analizuje wyliczenia wskaźników oraz informacje szczegółowe na temat kwot spornych i niespłacalnych spośród indywidualnych sald należności.

Zgodnie z polityką Zarządu ekspozycja Spółki na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco.

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka dokonuje oceny czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, Spółka posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą

kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Spółka porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia – niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo – biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Trakcja stosuje politykę zawierania transakcji z kontrahentami o wysokiej wiarygodności i weryfikowanej zdolności kredytowej. Ocena zdolności kredytowej dokonywana jest cyklicznie. W przypadku negatywnej oceny przyszłej zdolności kredytowej kontrahenta, Spółka stosuje adekwatne zabezpieczenia finansowe lub majątkowe mające na celu minimalizację ryzyka kredytowego. Służby finansowe monitorują na bieżąco stan należności ograniczając ryzyko nieściągalności. Wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym odpowiada maksymalnej ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe (bez uwzględnienia zabezpieczeń). Ponieważ na dzień bilansowy 35% całkowitej kwoty należności Spółki stanowią należności od PKP PLK S.A. istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Ujawnienia odnośnie należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych oraz dokonanych odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w nocie 29 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Pożyczki udzielone są to w całości pożyczki przekazane jednostkom zależnym. Ryzyko kredytowe takich pożyczek jest ograniczone, ponieważ Spółka kontroluje działania operacyjne spółek zależnych.

Spółka współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności. Wolne środki pieniężne lokowane są w kilku bankach celem uniknięcia koncentracji ryzyka dotyczącego środków płynnych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe jest równa wartości bilansowej następujących instrumentów finansowych:

	Wartość księgowa	
	31.12.2020	31.12.2019
Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe		
Pożyczki udzielone:	6 360	5 944
- jednostkom powiązanym	6 360	5 944
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności brutto poza budżetowymi	401 316	367 438
- od jednostek niepowiązanych	399 084	363 839
- od jednostek powiązanych	2 232	3 599
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 693	47 514
Kaucje z tytułu należytego wykonania umowy	8 362	14 173
Razem	422 731	435 069

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółka zarządza ryzykiem finansowym poprzez identyfikowanie, monitorowanie, raportowanie jego czynników, co ma na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu czynników ryzyka walutowego na przepływy pieniężne oraz wynik ekonomiczny Spółki. W Spółce instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej. Spółka dla celów ewidencyjnych wykorzystuje wyceny bankowe.

45. Pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wszystkie pozycje bilansu wyceniane w wartości godziwej ze wskazaniem przyporządkowanego im poziomu hierarchii wartości godziwej.

	31.12.2020	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	23 981	-	-	23 981
Nieruchomości biurowe	23 981	-	-	23 981
- grunty	20 806	-	-	20 806
- budynki	3 175	-	-	3 175
	31.12.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Badane			
Nieruchomości inwestycyjne:	19 789	-	-	19 789
Nieruchomości biurowe	19 789	-	-	19 789
- grunty	16 253	-	-	16 253
- budynki	3 536	-	-	3 536

Założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwych nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w nocie 22 Dodatkowych informacji i objaśnień.

46. Należności i zobowiązania warunkowe

Należności i zobowiązania warunkowe prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Należności warunkowe		
Od jednostek powiązanych z tytułu:	702 400	702 400
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	702 400	702 400
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	59 601	62 109
Otrzymanych gwarancji i poręczeń	58 918	60 818
Weksli otrzymanych pod zabezpieczenie	683	1 291
Razem należności warunkowe	762 001	764 509
Zobowiązania warunkowe		
Od jednostek powiązanych z tytułu:	726 031	712 900
Udzielonych gwarancji i poręczeń	702 400	702 400
Weksli udzielonych pod zobowiązanie	23 631	10 500
Od pozostałych jednostek, z tytułu:	10 764 809	8 380 829
Udzielonych gwarancji i poręczeń	668 050	762 550
Weksli własnych	549 923	516 402
Hipotek	5 658 168	4 197 672
Cesji wierzytelności	1 053 263	1 313 768
Cesji z polisy ubezpieczeniowej	227 438	120 137
Kaucji	34 754	18 648
Pozostałych zobowiązań	2 573 213	1 451 652
Razem zobowiązania warunkowe	11 490 840	9 093 729

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na rzecz pozostałych jednostek to głównie gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Spółki z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych (gwarancje należytego wykonania umowy, gwarancje usunięcia wad i usterek, gwarancje zwrotu zaliczki). Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek Spółki. Weksle własne stanowią inną formę zabezpieczenia gwarancji bankowych, o których mowa powyżej.

Poza wyżej wymienionymi należnościami i zobowiązaniami warunkowymi Spółka na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadała należności warunkowe w wysokości 706 tys. zł (31.12.2019 r.: 1 309 tys. zł), wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę. W przypadku naruszenia przez menadżera jego obowiązków określonych w art. 1 Umowy o Zakazie Konkurencji, menadżer zapłaci na rzecz Spółki w trybie natychmiastowym bez jakiegokolwiek wypowiedzenia lub żądania ze strony Spółki karę umowną w wysokości równowartości w złotych polskich 25 000 EUR za każde naruszenie oraz równowartości w złotych polskich 1 000 EUR za każdy dzień, w którym takie naruszenie będzie miało miejsce lub będzie kontynuowane.

Zobowiązania warunkowe wynikające z podpisanych z pracownikami umów o pracę na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 2 378 tys. zł (31.12.2019 r.: 519 tys. zł).

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (np. sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności

i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na koniec 2020 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

47. Istotne sprawy sporne i sądowe

Spółka poniżej wskazuje istotne postępowania toczące się przed sądem lub innym organem, dotyczące jej zobowiązań oraz wierzytelności oraz jej jednostek zależnych.

Postępowania dotyczące Spółki:

Sprawa dotycząca zgłoszenia wierzytelności przysługującej od Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Warszawie

Spółka połączyła się ze spółką Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynieryjnych S.A. we Wrocławiu. W wyniku tego połączenia następcą prawnym obu spółek jest Trakcja S.A. w Warszawie. W związku z ogłoszeniem przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Pragi Północ w Warszawie upadłości spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury sp. z o.o. (dalej: „PNI”) z możliwością zawarcia układu, spółka Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych i Inżynieryjnych S.A. we Wrocławiu złożyła do sądu upadłościowego zgłoszenie wierzytelności Spółki z dnia 20 listopada 2012 roku. Zgłoszenie dotyczyło wierzytelności w łącznej kwocie 55 664 100,89 zł, obejmujących należność główną, odsetki wymagalne do dnia ogłoszenia upadłości oraz naliczone kary umowne.

Według wiedzy Spółki, została sporządzona lista wierzytelności względem PNI. Wierzytelności Trakcji S.A. zostały uznane w wysokości 10 569 163,16 zł, w tym 10 274 533,87 zł z tytułu niezapłaconych faktur oraz 294 632,29 zł z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie. Odmówiono uznania należności z tytułu kar umownych i pozostałych roszczeń w łącznej kwocie 44 956 834,35 zł. Spółka nie zgadza się z odmową uznania powyższej części wierzytelności, w związku z powyższym do sądziego - komisarza został wniesiony sprzeciw co do odmowy uznania wierzytelności w powyższym zakresie. Sąd odrzucił sprzeciw, w związku z czym Spółka złożyła do Sądu zażalenie, które zostało oddalone. W dniu 8 czerwca 2015 roku Spółka otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości o zmianie sposobu prowadzenia upadłości z układowego na likwidacyjne. Sprawa jest w toku i obecnie jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH

W związku z brakiem ustosunkowania się Leonhard Weiss International do oświadczenia wraz z notą obciążeniową oraz wezwaniem do zapłaty z dnia 31 października 2017 roku Spółka postanowiła skierować sprawę do sądu.

Sprawa przeciwko Leonhard Weiss International GmbH („LWI”) o zapłatę w związku z umową sprzedaży 50% udziałów w Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. Spółka złożyła replikę na odpowiedź na pozew. Obecnie nie jest możliwe precyzyjne wskazanie przewidywanego terminu zakończenia sprawy.

Wartość dochodzonego przez Spółkę roszczenia wynosi 20 551 495,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- 1) od kwoty 7 500 000,00 zł od dnia 17 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 12 756 000,00 zł od dnia 8 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 295 495,00 zł od dnia 8 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty.

Spółka wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz Spółki zwrotu kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Ze względu na etap sprawy, obiektywnie nie jest możliwe wskazanie nawet szacunkowej wysokości możliwych do zasądzenia odsetek i kosztów postępowania.

Sprawa przeciwko ELTRANS sp. z o.o.

W dniu 30 maja 2019 roku Spółka wniosła pozew przeciwko ELTRANS sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie o zapłatę kwoty 2 768 004 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za dostawę, montaż i szkolenie z obsługi dwóch bezolejowych turbosprężarek.

W dniu 29 stycznia 2020 roku sąd wydał postanowienie o wszczęciu postępowania sanacyjnego.

W sprawie zapadła prawomocny wyrok zasądający na rzecz Trakcji kwotę 2 768 003,20 zł z odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu. Trakcja uzyskała klauzule wykonalności, ale ze względu na pozostawanie spółki Eltrans w stanie restrukturyzacji egzekucja jest obecnie niemożliwa.

Sprawa przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o.

W dniu 22 maja 2019 roku Spółka wniosła pozew przeciwko ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o. z siedzibą w Jacewie o zapłatę kwoty 556 683,00 zł powiększoną o odsetki tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane jako podwykonawca roboty budowlane w ramach realizowanego przez pozwanego na zlecenie Tauron Dystrybucja S.A. zadania pn. „Budowa Zarządzania Siecią we Wrocławiu”. W dniu 17 listopada 2020 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy. Obecnie rozprawa została odroczone bez wyznaczania nowego terminu. Sprawa jest w toku i obecnie jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania przeciwko Skarbowi Państwa – GDDKiA

W dniu 23 grudnia 2020 roku Spółka, Masfalt sp. z o.o. oraz Akcine bendrove „Kauno Tiltai” złożyły wezwanie na arbitraż przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, dochodząc łącznej kwoty 20 453 092,08 zł tytułem wynagrodzenia za wykonanie zasadniczego zakresu Umowy nr 186/I-4/2017 z dnia 23 października 2017 roku na zaprojektowanie i wykonanie zadania pod nazwą „Rozbudowa drogi krajowej nr 22 na odcinku Czarlin – Knybawa” oraz tytułem wynagrodzenia za materiały na placu budowy, kary umownej za odstąpienie od Kontraktu przez Wykonawcę z winy Zamawiającego, wynagrodzenia za roboty dodatkowe oraz zwrotu kosztów ogólnych budowy w związku z przedłużeniem czasu trwania inwestycji. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 30 grudnia 2020 roku Spółka oraz Przedsiębiorstwo Usług Technicznych Intercor sp. z o.o. złożyły pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, dochodząc łącznej kwoty 23 860 572,76 zł tytułem zwrotu kosztów ogólnych budowy w związku z przedłużeniem czasu realizacji Umowy nr GDDKiA-O/BY-D-3-70-2014/I-4-2811-4/4-2014 z dnia 12 października 2015 roku na zaprojektowanie i wykonanie zadania pod nazwą „Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy - Bydgoszcz - granica województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego z podziałem na 4 części. Część 4 - Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km”, tytułem ryczałtu za przedłużenie czasu na ukończenie, zwrotu kosztów wykonania dodatkowego ulepszenia gruntu oraz skapitalizowanych odsetek. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 31 grudnia 2020 roku Spółka oraz Przedsiębiorstwo Usług Technicznych Intercor sp. z o.o. złożyły pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, wnosząc o podwyższenie wynagrodzenia z tytułu realizacji Umowy nr GDDKiA-O/BY-D-3-70-2014/I-4-2811-4/4-2014 z dnia 12 października 2015 roku na zaprojektowanie i wykonanie zadania pod nazwą „Projekt i budowa drogi

ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy - Bydgoszcz - granica województwa kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego z podziałem na 4 części. Część 4 - Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła Szubin (z węzłem) do węzła Jaroszewo (z węzłem) o długości około 19,3 km” o kwotę 33 633 917,85 zł oraz zasądzenie kwoty 33 633 917,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

Postępowania przeciwko PKP PLK S.A.

W dniu 31 października 2017 roku Spółka wniosła pozew przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 46 747 276,90 zł (w tym 4 913 969,34 zł odsetek), dochodząc zapłaty odszkodowania w związku z przedłużeniem terminu realizacji Umowy pod nazwą: „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica państwa na odcinku Podłęże - Bochnia w km 16,000 - 39,000 w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E 30/C-E30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” oraz części należnego Spółce wynagrodzenia ryczałtowego nieuiszczonego przez PKP PLK S.A. z uwagi na złożenie bezpodstawnego oświadczenia o odstąpieniu od umowy w części. W dniu 12 grudnia 2017 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 50 517 012,38 zł (w tym 5 336 177,01 zł odsetek). Rozszerzenie dotyczyło przysługujących Spółce względem PKP PLK S.A. roszczeń związanych z bezpodstawnym wyegzekwowaniem naliczonych kar umownych oraz części wynagrodzenia, którego zapłaty bezpodstawnie odmawia PKP PLK S.A. w związku z realizacją kontraktu oraz umów o roboty dodatkowe. W dniu 18 października 2018 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 51 767 012,38 zł. Szkoda Spółki obejmuje kwotę 1 250 000,00 zł, do której uiszczenia na rzecz Powiatu Bocheńskiego zmuszona została Spółka w celu uczynienia zadość żądaniu PKP PLK S.A. dotyczącemu wcześniejszemu - niż wynikało to z Harmonogramu Robót - uruchomienia toru 1 na szlaku Bochnia - Brzesko Okocim. W dniu 6 maja 2019 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 84 121 127 zł. Spółka rozszerzyła zakres dochodzonych roszczeń również o przysługujące jej względem PKP PLK S.A. roszczenia odszkodowawcze, obejmujące deliktowe roszczenia odszkodowawcze jej podwykonawców Arcadis sp. z o.o., Torpol S.A. i PUT Intercor sp. z o.o. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest obecnie trudny do przewidzenia.

W dniu 31 października 2017 roku Spółka wraz z Przedsiębiorstwem Budowlanym „FILAR” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu i Berger Bau Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc zwrotu dodatkowych kosztów związanych z przedłużeniem czasu na realizację Umowy Nr 90/116/0006/11/Z/I na Roboty budowlane podstawowe liniowe na odcinku Wrocław - Grabiszyn - Skokowa i Żmigród - granica woj. dolnośląskiego w ramach projektu POIiŚ 7.1-4 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap II - odcinek Wrocław - granica woj. dolnośląskiego”. W dniu 29 marca 2018 roku rozszerzenie powództwa w toku sprawy o roszczenia kolejnego z podwykonawców - INFRAKOL sp. z o.o. sp. K. Przypadająca na Spółkę część roszczenia wynosi 11 640 113,77 zł (w tym 1 415 797,02 zł odsetek). Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 31 października 2017 roku Spółka wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko PKP PLK S.A. o zapłatę kwoty 12 221 007,10 zł (w tym 1 821 726,10 zł odsetek) dochodząc zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia w postaci nieuiszczonego wynagrodzenia z tytułu wykonania:

- a) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2” w łącznej kwocie 7 570 281,00 zł
- b) robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopada 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica

Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3” w łącznej kwocie 2 829 000,00 zł.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 27 sierpnia 2018 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 6 675 193,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej w postaci nieuiszczonego przez stronę pozwaną wynagrodzenia z tytułu wykonania robót dodatkowych związanych z realizacją Umowy nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2”, określonych we Wnioskach Wykonawcy nr 72 (gazociąg) i nr 85 (potok Bystrzyca), co stanowi kwotę główną niniejszego pozwu, tj. 6 283 547,59 zł oraz skapitalizowanych odsetek od kwoty głównej za okres od dnia 6 października 2017 roku do dnia 27 sierpnia 2018 roku. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 22 października 2018 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 632 459,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem wykonania prac dodatkowych w stosunku do zakresu objętego przedmiotem Umowy nr 90/107/0086/17/Z/I z dnia 14 marca 2017 roku na wykonanie dokumentacji projektowej i robót budowlanych na odcinku Poznań Wschód - Mogilno od km 0,265 do km 73,000, w ramach zadania pn.: „Prace na linii nr 353 Poznań Wschód - Dziarnowo”, tj. w zakresie wykonania dodatkowych dojazdów do peronów na stacji Wydartowo, dodatkowego przewieszenia sieci trakcyjnej na szlaku Wydartowo - Trzemeszno oraz wykonania map do celów projektowych, a także poniesienia dodatkowych kosztów związanych z nieprzewidywalnym wzrostem cen usług PKP Energetyka na sieci trakcyjnej. W dniu 12 lipca 2019 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14 601 921,80 zł, tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 29 listopada 2018 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 20 934 758,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu kosztów przedłużenia realizacji Umowy nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopada 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków – Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w km 133,600 - 154,900 w ramach Projektu POIiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3, z uwagi na okoliczności znajdujące się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. zarówno na podstawie postanowień Kontraktu, jako umowy o zamówienie publiczne, jak i ogólnej odpowiedzialności odszkodowawczej określonej w przepisach kodeksu cywilnego. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 17 stycznia 2019 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 12 296 388,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowy nr 90/107/0085/15/Z/I na „Kontynuację robót modernizacyjnych na linii kolejowej E59 (roboty torowo - podtorzowe i okołotorowe) w ramach Projektu POIiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III, Odcinek Czempin - Poznań” z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. W dniu 12 lipca 2019 roku Spółka rozszerzyła powództwo do wysokości 14 601 921,80 zł, tj. o wartość wykonanych dodatkowych świadczeń w stosunku do PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 3 kwietnia 2019 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 1 320 495,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem:

- a) zwrotu dodatkowych kosztów z wynikających przedłużenia realizacji Umowy Nr 90/107/0090/15/Z/I na Budowę obiektów inżynieryjnych w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław - Poznań, w ramach projektu POLiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III - odcinek Czempień - Poznań” - w zakresie Zamówienia Częściowego A - wiadukt kolejowy w km 145,650 w m. Mosina, z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A.,
- b) zwrotu kosztów wykonania przez Spółkę dodatkowych robót, nieprzewidzianych w Ofercie Wykonawcy dla przedmiotowego zamówienia.

Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 2 kwietnia 2019 roku Spółka złożyła pozew o zapłatę przeciwko PKP PLK S.A. dochodząc kwoty 489 147,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem zwrotu dodatkowych kosztów wynikających z przedłużenia realizacji Umowę Nr 90/107/0092/15/Z/I na Budowę obiektów inżynieryjnych w km 160,857; km 155,170 i km 145,650 linii kolejowej nr 271 Wrocław - Poznań, w ramach projektu POLiŚ 7.1-5.1 „Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Wrocław - Poznań, Etap III - odcinek Czempień - Poznań” - w zakresie Zamówienia Częściowego C - wiadukt kolejowy w km 160,857 w Poznaniu, z uwagi na okoliczności znajdujących się w zakresie odpowiedzialności PKP PLK S.A. Sprawa jest na wczesnym etapie postępowania i jej termin zakończenia jest trudny do przewidzenia.

W dniu 13 czerwca 2019 roku Spółka złożyła pozew przeciwko PKP PLK S.A wraz z wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń Spółki, przedmiotem którego jest ustalenie treści stosunków zobowiązaniowych Spółki w ramach umów nr 90/132/121/00/17000031/10/I/I z dnia 16 grudnia 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Dębica - Sędziszów Małopolski w km 111,500 - 133,600 w ramach Projektu POLiŚ 7.1-30 „Modernizacja linii kolejowej E30/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.2 oraz nr 90/132/336/00/17000031/10/I/I z dnia 29 listopad 2010 roku na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na linii kolejowej Kraków - Medyka - granica Państwa na odcinku Sędziszów Małopolski - Rzeszów Zachodni w ramach Projektu „Modernizacja linii kolejowej E3-/C-E 30, odcinek Kraków - Rzeszów, etap III” Przetarg 2.3. Okolicznością sporną w sprawie jest konieczność wystawienia deklaracji zgodności z typem dla urządzeń lub budowli zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym oraz prawidłowość zaprojektowania i wykonania ekranów akustycznych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 12 301 072 zł.

Kontynuacja negocjacji w sprawie roszczeń

W okresie 2020 roku Zarząd Spółki kontynuował negocjacje z PKP PLK w celu ugodowego rozwiązania sporów sądowych. Wartość roszczeń kontraktowych procedowanych na drodze sądowej przez Trakcję wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami wobec PKP PLK na dzień publikacji niniejszego raportu wynosi ogółem ok. 158,6 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 120,3 mln zł.

Spółka prowadzi mediacje z PKP PLK przy udziale Prokuratorii Generalnej w ramach mediacji przy Sądzie Polubownym przy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w kwocie 139,2 mln zł (kwota brutto wraz ze skapitalizowanymi na dzień złożenia pozwu odsetkami), w tym kwota przypadająca dla Trakcji to ok. 106,9 mln zł. Na obecnym etapie Zarząd Spółki nie jest w stanie określić terminu zakończenia mediacji i ich wpływu na wynik finansowy.

W dniu 5 sierpnia 2020 roku odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne z udziałem przedstawicieli stron, Mediatora oraz Naczelnika Samodzielnego Wydziału ds. Sądu Polubownego przy PGRP. Na spotkaniu strony ustaliły harmonogram dalszych działań, m.in. przekazanie materiałów dotyczących postępowań sądowych

z zastrzeżeniem, że każda strona przedkłada pisma własne. Dodatkowo została przesłana informacja w zakresie dochodzonych wierzytelności, krótki opis stanu faktycznego i prawnego zaistniałych sporów. Trakcja oraz PKP PLK S.A. odbyły spotkania indywidualne z Mediatorem w dniach 27 i 28 sierpnia 2020 roku.

Ponadto, w dniu 5 października 2020 roku Trakcja S.A. zawarła z PKP PLK S.A. umowę o mediacje w zakresie zabudowanych przez Spółkę pali fundamentowych pod sieć trakcyjną w ramach realizowanych przez Spółkę kontraktów, w których zamawiającym była spółka PKP PLK S.A. Po przekazaniu streszczenia sporu objętego mediacją oraz zgody obu stron na prowadzenie mediacji w formule przy udziale drugiego mediatora, w dniu 12 listopada 2020 roku odbyło się spotkanie organizacyjne stron z przedstawicielami Prokuratury Generalnej oraz Mediatorów zatwierdzonych przez obydwie strony. Ustalono, iż mediacje dotyczące pozwów Spółki przeciwko PKP PLK S.A. oraz mediacje w zakresie pali fundamentowych pod sieć trakcyjną będą prowadzone równolegle.

W IV kwartale 2020 roku oraz po dniu bilansowym odbywały się spotkania mediacyjne, podczas których strony przedstawiały swoje propozycje ugodowe. W dniu 2 lutego 2021 roku PKP PLK S.A. zaproponowała podpisanie porozumienia wstępnego. Obecnie strony współuczestniczą w tworzeniu treści porozumienia wstępnego.

Na dzień 31 marca 2021 roku wartość pozostałych roszczeń kontraktowych, których Spółka wraz z partnerami konsorcjów oraz podwykonawcami dochodzi na drodze kontraktowej (pozasądowej) wynosi 299,4 mln zł, w tym kwota przypadająca dla Trakcji wynosi 249,5 mln zł.

48. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane

W 2020 roku nie nastąpiła wypłata dywidendy przez Spółkę.

W dniu 30 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę, aby stratę Spółki za 2019 rok w wysokości 249 678 732,87 złotych pokryć z kapitału zapasowego, w tym:

- w kwocie 178 758 684,16 zł z części kapitału zapasowego utworzonego z zysków z lat ubiegłych,
- w kwocie 70 920 048,71 zł z części kapitału zapasowego utworzonego z nadwyżek osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

49. Informacja na temat udzielonych gwarancji i poręczeń oraz zabezpieczeń na majątku

Na podstawie umów finansowania długoterminowego zawartych przez Spółkę w dniu 27 września 2019 roku (o których Spółka informowała RB 51/2019) zostały ustanowione następujące zabezpieczenia na majątku Spółki:

- hipoteki na nieruchomościach, w tym nieruchomościach położonych w miejscowościach: Warszawa, Wrocław, Bieńkowiec;
- zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw;
- przelew na zabezpieczenie praw z umów handlowych, ubezpieczenia oraz pożyczek wewnątrzgrupowych;
- zastaw na udziałach/akcjach posiadanych przez Spółkę spółkach zależnych: Bahn Technik Wrocław sp. z o.o. (100% udziałów); PRK 7 Nieruchomości sp. z o.o. (100% udziałów); PDM S.A. (94,62% akcji); Torprojekt sp. z o.o. (82,35% udziałów); Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów sp. z o.o. (99,70% udziałów); Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "DALBA" sp. z o.o. (100% udziałów); AB Kauno Tiltai (30% udziałów);

- zastaw rejestrowy na zapasach;
- zastaw na rachunkach bankowych;
- dobrowolne poddanie się egzekucji dokonane przez Spółkę.

W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2020 roku łączna wartość aktywów Spółki oddanych pod zabezpieczenie w wartości bilansowej wynosiła 389 156 tys. zł, w tym:

- rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 76 240 tys. zł, w tym grunty, budynki i budowle w kwocie 44 595 tys. zł;
- inwestycje w jednostkach zależnych w kwocie 144 114 tys. zł;
- wartości niematerialne w kwocie 2 523 tys. zł;
- nieruchomości inwestycyjne w kwocie 23 981 tys. zł;
- pozostałe aktywa finansowe w kwocie 14 722 tys. zł;
- zapasy w kwocie 46 494 tys. zł;
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 68 174 tys. zł;
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 6 677 tys. zł;
- aktywa trwałe sklasyfikowane do sprzedaży w kwocie 5 037 tys. zł.

50. Informacje na temat podmiotów powiązanych

Poniżej przedstawiono łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy.

Podmioty powiązane	Okres	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Pozostałe koszty finansowe	Przychody finansowe z tyt. otrzymanych dywidend
Akcjonariusze:							
COMSA S.A.	1.01.20-31.12.20	-	-	-	535	12	-
	1.01.19-31.12.19	2	862	-	362	82	-
ARP S.A.	1.01.20-31.12.20	-	-	-	1 847	32	-
	1.01.19-31.12.19	-	-	-	319	286	-
Spółki zależne:							
PRK7 Nieruchomości Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	21	1 325	6	300	-	733
	1.01.19-31.12.19	76	1 325	-	373	-	218
Torprojekt Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	247	1 444	130	-	-	-
	1.01.19-31.12.19	311	2 474	22	-	-	418
AB Kauno Tiltai	1.01.20-31.12.20	-	-	-	267	-	-
	1.01.19-31.12.19	64	9	-	256	213	-
PEUIM Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	4	-	-	175	-	1 309
	1.01.19-31.12.19	118	10	-	64	-	1 055
PDM S.A.	1.01.20-31.12.20	257	-	54	102	-	-
	1.01.19-31.12.19	1 968	-	73	67	-	-
Dalba Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	2	-	26	46	-	-
	1.01.19-31.12.19	17	1 074	36	25	-	-
AB Kauno Tiltai Lenkijos skyrius	1.01.20-31.12.20	515	2	-	-	-	-
	1.01.19-31.12.19	1 022	-	-	-	-	-
BTW Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	4 694	8 247	-	598	-	-
	1.01.19-31.12.19	5 715	6 115	-	51	-	2 659
Trakcja Ukraina Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	-	-	-	-	-	-
	1.01.19-31.12.19	300	-	-	-	-	-
Trakcja Infra Sp. z o.o.	1.01.20-31.12.20	-	-	-	-	-	-
	1.01.19-31.12.19	272	-	-	-	-	-
Razem	1.01.20-31.12.20	5 740	11 018	216	3 870	44	2 042
	1.01.19-31.12.19	9 865	11 869	131	1 517	581	4 350

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące należności i zobowiązań od/wobec podmiotów powiązanych na koniec danego roku obrotowego.

Podmioty powiązane	Dzień bilansowy	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Zobowiązanie z tyt. obligacji	Pożyczki udzielone	Pożyczki otrzymane
Akcjonariusze:						
COMSA S.A.	31.12.2020	-	88	7 930	-	241
	31.12.2019	-	188	-	-	7 656
ARP S.A.	31.12.2020	-	92	20 096	-	27 651
	31.12.2019	-	184	-	-	27 668
Spółki zależne:						
PRK7 Nieruchomości Sp. z o.o.	31.12.2020	295	186	-	6	7 443
	31.12.2019	51	559	-	-	10 961
Torprojekt Sp. z o.o.	31.12.2020	569	-	-	3 051	-
	31.12.2019	499	256	-	2 722	-
AB Kauno Tiltai	31.12.2020	112	231	-	-	16 827
	31.12.2019	112	318	-	-	15 273
PEUiM Sp. z o.o.	31.12.2020	-	8	-	-	7 368
	31.12.2019	-	13	-	-	1 502
PDM S.A.	31.12.2020	495	-	-	2 192	2 161
	31.12.2019	2 430	1	-	2 137	2 392
Dalba Sp. z o.o.	31.12.2020	79	-	-	1 111	1 071
	31.12.2019	37	1	-	1 085	1 025
AB Kauno Tiltai Lenkijos skyrius	31.12.2020	347	2	-	-	-
	31.12.2019	-	12	-	-	-
BTW Sp. z o.o.	31.12.2020	335	3 723	-	-	11 684
	31.12.2019	470	605	-	-	2 051
Trakcja Ukraina Sp. z o.o.	31.12.2020	-	-	-	-	-
	31.12.2019	-	-	-	-	-
Trakcja Infra Sp. z o.o.	31.12.2020	-	-	-	-	-
	31.12.2019	-	-	-	-	-
Razem	31.12.2020	2 232	4 330	28 026	6 360	74 446
	31.12.2019	3 599	2 137	-	5 944	68 528

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych.

Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązаныmi.

Saldo udzielonych pożyczek jednostkom powiązanim na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

Pożyczkobiorca	Kwota przyznanej pożyczki (w tys.)	Waluta umowy	Końcowy termin spłaty	Główne zasady naliczania odsetek	Kwota pozostała do spłaty	Charakter powiązań kapitałowych
Dalba Sp. z o.o.	1 000	PLN	30.06.2021	WIBOR 1 M + marża	1 111	powiązana
PDM S.A.	2 000	PLN	31.12.2021	WIBOR 1 M + marża	2 192	powiązana
Torprojekt Sp. z o.o.	1 900	PLN	30.06.2021	WIBOR 3 M + marża	2 006	powiązana
Torprojekt Sp. z o.o.	300	PLN	30.06.2021	WIBOR 3 M + marża	315	powiązana
Torprojekt Sp. z o.o.	300	PLN	30.06.2021	WIBOR 3 M + marża	315	powiązana
Torprojekt Sp. z o.o.	200	PLN	01.07.2021	WIBOR 3 M + marża	205	powiązana
Torprojekt Sp. z o.o.	200	PLN	30.06.2021	WIBOR 3 M + marża	210	powiązana
PRK 7 Nieruchomości Sp. z o.o.	3 000	PLN	30.06.2020	WIBOR 3 M + marża	6	powiązana
	8 900				6 360	

Pożyczki udzielone jednostkom zależnym ujęte są w części krótkoterminowej w pozycji pozostałe aktywa finansowe.

51. Informacja dotycząca świadczeń dla kluczowego personelu

Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej i członków organów nadzorujących Spółki w 2020 roku:

Wynagrodzenie Zarządu Spółki Trakcja:

Wynagrodzenie Zarządu Spółki	Rok zakończony	
	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	4 280	3 673
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	996
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	1 273
Razem	4 280	5 942

Szczegóły umów zawartych z osobami zarządzającymi zostały opisane w punkcie 5.9, natomiast dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajdują się w punkcie 5.8 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy kapitałowej Trakcja oraz Spółki Trakcja za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku.

Członkowie Zarządu Trakcji nie byli akcjonariuszami lub udziałowcami kontrolującymi, współkontrolującymi lub mającymi znaczący wpływ na podmioty spoza Grupy Trakcja.

W 2019 i 2020 roku Trakcja nie zawarła istotnych transakcji z kadrą kierowniczą Spółki oraz nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Trakcja nie posiadała żadnych zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających lub nadzorujących.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki	Rok zakończony	
	31.12.2020 Badane	31.12.2019 Badane
Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 104	1 032
Razem	1 104	1 032

52. Istotne zdarzenia w okresie roku obrotowego oraz następujące po dniu bilansowym

Znaczące umowy	RB
W dniu 4.05.2020 r. Zarząd otrzymał informację o podpisaniu umowy przez spółkę zależną od Emitenta – AB Kauno tiltai z przedsiębiorstwem państwowym Lotniska Litewskie na wykonanie robót budowlanych „Prace rekonstrukcyjne lotniska w Wilnie”. Łączna wartość netto umowy wynosi 26 784 003 EUR (122 086 842 zł). Prace będące przedmiotem umowy mają zostać zrealizowane w ciągu 17 miesięcy od daty rozpoczęcia robót.	12/2020
W dniu 7.05.2020 r. została obustronnie podpisana umowa pomiędzy Spółką a Gminą Wrocław na wykonanie robót budowlanych wchodzących w zakres kontraktu na zadaniu pn. „03940 – Budowa mostów B. Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 455 we Wrocławiu”. Wartość netto umowy wynosi 56 732 013,61 zł. Prace mają być zrealizowane w ciągu 24 miesięcy od daty zawarcia umowy. Realizacja ww. kontraktu stanowi istotny krok ku dywersyfikacji działalności Spółki oraz w ponownym jej zaangażowaniu w inwestycje związane z budową mostów.	17/2020
W dniu 4.06.2020 r. spółka zależna AB Kauno tiltai podpisała umowę z Zarządem Gminy Miasta Kłajpedy na wykonanie robót budowlanych „Przebudowa ronda na skrzyżowaniu ul. Baltijos, ul. Silutes (w tym wejście na ulicę Dubysos) i ul. Wileńskiej wraz z przygotowaniem projektu robót”. Łączna wartość netto umowy wynosi 25 170 559 EUR (111 623 878,00 zł). Prace będące przedmiotem umowy mają zostać zrealizowane w ciągu 30 miesięcy od daty podpisania protokołu przekazania terenu budowy.	20/2020
Proces refinansowania	RB
W dniu 30.04.2020 r. Zarząd podpisał Warunki Emisji Obligacji Serii F i Serii G zamiennych na akcje serii D o łącznej wartości nominalnej 27 647 487 zł. Tym samym Zarząd Spółki wyraził zgodę na złożenie propozycji nabycia Obligacji Serii F i Serii G.	11/2020
W dniu 7.05.2020 r. został zawarty aneks do ujednocnionej umowy pomiędzy wierzycielami z dnia 13.06.2019 r. z późniejszymi zmianami („Umowa Pomiędzy Wierzycielami”) pomiędzy Spółką, jej podmiotami zależnymi a podmiotami finansującymi. Na podstawie aneksu do Umowy Pomiędzy Wierzycielami Trakcja Ukraina sp. z o.o., będąca spółką zależną Spółki, przystąpiła jako strona do Umowy Pomiędzy Wierzycielami, a ponadto wprowadzono do treści umowy zmiany mające na celu dostosowanie zasad współpracy stron w związku z planowaną przez Spółkę emisją obligacji zamiennych na akcje Spółki.	13/2020
W dniu 8.05.2020 r. Zarząd podjął uchwałę o dokonaniu przydziału wszystkich 11.764.705 zabezpieczonych obligacji imiennych serii F zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 19.999.998,50 zł na rzecz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. oraz przydziału wszystkich 4.514.405 niezabezpieczonych obligacji imiennych serii G zamiennych na akcje serii D Spółki o wartości nominalnej 1,70 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 7.674.488,50 zł na rzecz COMSA S.A.U.	14/2020
W dniu 8.05.2020 r. Spółka otrzymała zawiadomienie w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE („Rozporządzenia MAR”) złożone przez Comsa S.A.U. z siedzibą w Barcelonie jako osobę blisko związaną z Fernando Perea Samarra, Miquel Llevat Vallespinosa oraz Jorge Miarnau Montserrat - członkami Rady Nadzorczej Spółki.	15/2020

W dniu 8.05.2020 r. Spółka otrzymała od zawiadomienie od COMSA S.A.U. („COMSA”) przekazane w trybie art. 69b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z subskrypcją przez COMSA obligacji imiennych serii G.	16/2020
W dniu 11.05.2020 r. Spółka otrzymała od Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) zawiadomienie przekazane w trybie art. 69b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w związku z subskrypcją przez ARP obligacji imiennych serii F.	18/2020
W dniu 05.08.2020 r. Spółka uzyskała zgodę obligatariusza Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) na zmianę Warunków Emisji Obligacji Serii F (zamiennych na akcje serii D) w zakresie zmiany terminu wypłaty odsetek. Nowy termin wypłaty odsetek będzie wynosić 3 miesiące.	25/2020
W dniu 30.09.2020 r. Spółka uzyskała zgodę Większościowych Podmiotów Finansujących (jak zdefiniowano w Umowie Wspólnych Warunków z dnia 27 września 2019 roku) oraz Ubezpieczycieli na odstąpienie od testowania wskaźników finansowych: skonsolidowanej dźwigni finansowej, jednostkowej dźwigni finansowej oraz wskaźników pokrycia obsługi zadłużenia: jednostkowego i skonsolidowanego na dzień 30 września 2020 roku. Pierwotnie Umowy Wspólnych Warunków nakładały na Spółkę obowiązek osiągnięcia oraz utrzymania określonych wskaźników finansowych począwszy od dnia 30 września 2020 roku oraz w kolejnych okresach określonych w Umowach Wspólnych Warunków.	28/2020
Pozostałe	RB
W dniu 10.01.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2020 roku.	1/2020
W dniu 14.01.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości treść podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 14.01.2020 r.	2/2020
W dniu 14.01.2020 r. Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 14.01.2020 roku w Warszawie.	3/2020
W dniu 10.02.2020 r. Spółka poinformowała o zarejestrowaniu warunkowego podwyższenia kapitału przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oraz zmian w Statucie Spółki.	4/2020
W dniu 24.02.2020 r. Zarząd poinformował o zmianie adresu siedziby Spółki.	5/2020
W dniu 27.02.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku.	6/2020
W dniu 17.03.2020 r. Zarząd na podstawie zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego oraz własnej analizy przekazał do publicznej wiadomości informację o możliwym wpływie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS CoV-2 na sytuację finansową Emitenta i jego grupy kapitałowej.	7/2020
W dniu 18.03.2020 r. Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartości inwestycji w jednostkach zależnych w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 114.187 tys. zł oraz odpisu aktualizującego wartości firmy w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 138.182 tys. zł.	8/2020
W dniu 06.04.2020 r. Spółka poinformowała, że mając na uwadze epidemię COVID-19, podjęła działania mające na celu zmniejszenie negatywnego wpływu zaistniałej sytuacji na działalność i wyniki Spółki.	9/2020
W dniu 22.04.2020 r. Spółka poinformowała o dokonaniu korekty Raportu Roczno Trakcja S.A. za rok 2019 oraz Skonsolidowanego Raportu Roczno Grupy Kapitałowej Trakcja za rok 2019, opublikowanych przez Spółkę.	10/2020
W dniu 03.06.2020 r. Zarząd zwołał Zwyczajne Walne Zgromadzenie Trakcja S.A. na dzień 30.06.2020 r.	19/2020
W dniu 08.06.2020 r. Spółka poinformowała, że otrzymała od akcjonariusza Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień” wniosek o umieszczenie określonych spraw w porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zwołanego na 30.06.2020 r.	21/2020
W dniu 30.06.2020 r. Spółka podała do publicznej wiadomości treść uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się w dniu 30.06.2020 r.	22/2020
W dniu 30.06.2020 r. Spółka przekazała wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki, które odbyło się w dniu 30.06.2020 roku w Warszawie.	23/2020
W dniu 29.07.2020 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmiany Statutu w sprawie zmiany nazwy (firmy) Spółki z „Trakcja PRKiI Spółka Akcyjna” na „Trakcja Spółka Akcyjna”.	24/2020

21.09.2020 r. w ramach działań podejmowanych w celu zmniejszenia negatywnego wpływu pandemii COVID na działalność i wyniki Spółki, przy jednoczesnym zachowaniu miejsc pracy, Spółka w porozumieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi przyjęła nowy Regulamin Wynagradzania w Trakcji S.A. W nowym Regulaminie Wynagradzania zmianie uległ m.in. system wypłaty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych, wypłaty dodatków dla pracowników, premii miesięcznych dla pracowników fizycznych oraz premii dla pracowników umysłowych.	26/2020
25.09.2020 r. Zarząd spółki Trakcja S.A. na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (pierwsze wezwanie).	27/2020
19.10.2020 r. Zarząd spółki Trakcja S.A. na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (drugie wezwanie).	29/2020
23.10.2020 r. zakończono proces cyklicznego przeglądu kontraktów długoterminowych i gromadzenia danych finansowych na potrzeby przygotowania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2020 r. W związku z tym Spółka przekazała do publicznej wiadomości wstępne szacunki wyników finansowych Spółki za 9 miesięcy 2020 roku: Przychody ze sprzedaży: 483 756 tys. zł; Wynik brutto ze sprzedaży: 976 tys. zł; EBITDA: -8 357 tys. zł; Wynik netto: -31 766 tys. zł. Pozycje te nie uległy znaczącej zmianie w stosunku do danych opublikowanych w niniejszym raporcie.	30/2020
10.11.2020 r. Zarząd Spółki Trakcja S.A. na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (trzecie wezwanie).	31/2020
09.12.2020 r. Zarząd spółki Trakcja S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (czwarte wezwanie).	32/2020
W dniu 30.12.2020 r. Zarząd na podstawie art. 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1798) wezwał wszystkich akcjonariuszy do złożenia w Spółce dokumentów akcji imiennych w celu ich dematerializacji (piąte wezwanie).	33/2020

Wydarzenia po dacie bilansowej

Po dniu bilansowym do dnia publikacji niniejszego rocznego sprawozdania finansowego, to jest do dnia 15 kwietnia 2021 roku, nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych roku obrotowego.

Znaczące umowy	RB
W dniu 11.02.2021 r. została obustronnie podpisana umowa przez Trakcję S.A. z Powiatem Skarżyskim, w imieniu i na rzecz którego działa Zarząd Dróg Powiatowych w Skarżysku-Kamiennej, w ramach zadania: "Budowa zintegrowanego systemu komunikacyjnego obejmującego wykonanie przebudowy istniejącego układu komunikacyjnego wraz z budową obiektu w celu przekroczenia linii kolejowej nr 8 Warszawa–Kraków i skomunikowania Osiedla Dolna Kamienna z Osiedlem Przydworcowym w Skarżysku-Kamiennej". Wartość netto umowy wynosi 28 281 151,47 złotych. Prace mają być zrealizowane do 31.12.2022 r.	4/2021
W dniu 17.02.2021 r. Zarząd powziął informację o podpisaniu w dniu 16 lutego 2021 roku umowy pomiędzy spółką zależną od Emitenta – Kauno Tiltai Sverige AB (z siedzibą w Szwecji) a Zarządem miasta Skellefteå („Zamawiający”) na wykonanie robót budowlanych: „Nowy drewniany most na rzece Skellefteälven”. Przedmiotem umowy jest budowa nowego mostu dla ruchu pieszego, rowerowego i samochodowego. Umowa obejmuje całość prac, w tym dostawę i montaż zgodnie z dokumentacją przetargową. łączna wartość netto Umowy wynosi 202 847 706 SEK (90 733 778,89 PLN - według kursu na dzień podpisania umowy). Prace będące przedmiotem Umowy mają zostać zrealizowane do 31.08.2023 roku.	5/2021

W dniu 09.04.2021 r. Zarząd Spółki Trakcja powziął informację o obustronnym podpisaniu w dniu 8 kwietnia 2021 roku przez spółkę zależną od Emitenta Torprojekt Sp. z o.o., jako Lidera Konsorcjum w składzie: Torprojekt Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum, Kuryłowicz & Associates Sp. z o.o. – Partner Konsorcjum; z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. aneksów oraz umowy na zamówienie podobne do zamówienia podstawowego (łącznie „aneksy”), w związku z umową zawartą w dniu 10 stycznia 2018 roku, na „Wykonanie dokumentacji projektowej oraz prowadzenie nadzoru autorskiego dla realizacji przebudowy linii średnicowej w Warszawie w ramach projektu POIiŚ 5.1-13 pn. Prace na linii średnicowej w Warszawie na odcinku Warszawa Wschodnia - Warszawa Zachodnia». Łączna wartość netto zawartych w dniu 8 kwietnia 2021 roku Aneksów wyniesie 15 964 381,26 zł netto, w tym kwota przypadająca dla spółki Torprojekt Sp. z o.o. wyniesie 12 270 223,44 zł netto. Prace mają być zrealizowane do 25 czerwca 2029 roku. Łączna wartość netto przedmiotowych Aneksów i Umowy wyniesie 40 008 188,26 zł netto, w tym kwota przypadająca dla spółki Torprojekt Sp. z o.o. wyniesie 31 034 030,44 zł netto.

Pozostałe	RB
W dniu 04.01.2021 r. Spółka otrzymała zawiadomienie w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE („Rozporządzenia MAR”) złożone przez Comsa S.A.U. z siedzibą w Barcelonie jako osobę blisko związaną z Fernando Perea Samarra, Miquel Llevat Vallespinosa oraz Jorge Miarnau Montserrat - członkami Rady Nadzorczej Spółki.	1/2021
W dniu 07.01.2021 r. Spółka podała do publicznej wiadomości terminy publikacji raportów okresowych w 2021 roku.	2/2021
W dniu 22.01.2021 r. zakończono proces cyklicznego przeglądu kontraktów długoterminowych i gromadzenia danych finansowych na potrzeby przygotowania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku. W związku z tym przekazuje się do publicznej wiadomości wstępne szacunki wyników finansowych Spółki za 2020 rok: Przychody ze sprzedaży: 652 753 tys. zł; Wynik brutto ze sprzedaży: -18 614 tys. zł; EBITDA: -32 089 tys. zł; Wynik netto: -64 928 tys. zł.	3/2021
W dniu 03.03.2021 r. została zapłacona cena sprzedaży za Nieruchomość, co nastąpiło w następujący sposób: - część ceny w wysokości 2.250.000,00 (dwa miliony dwieście pięćdziesiąt tysięcy) złotych otrzymała Spółka; - część ceny w wysokości 50.150.000,00 (pięćdziesiąt milionów sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych kupujący, tj. spółka Lotnicza 100 spółka z o.o., przekazał przelewem bankowym na rachunek mBank S.A. w celu spłaty całości zobowiązania Spółki z tytułu kredytu obrotowego (w wysokości 50 mln złotych wraz z odsetkami), którego zabezpieczeniem jest hipoteka umowna łączna ustanowiona na Nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży, co umożliwi wykreślenie tej hipoteki.	6/2021
W dniu 01.04.2021 r. Spółka podjęła decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartość „Inwestycji w jednostkach zależnych” w jednostkowym bilansie Spółki w wysokości 3 855 tys. zł oraz odpisu aktualizującego „Wartość firmy z konsolidacji” w skonsolidowanym bilansie Grupy Trakcja w wysokości 38 735 tys. zł. Dodatkowo Spółka podała do publicznej wiadomości wstępne szacunkowe wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 r.	7/2021

Wpływ epidemii SARS CoV-2 (COVID-19) na działalność i sytuację finansową Spółki

Gwałtowne rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 w Polsce oraz na innych rynkach, na których Spółka oraz jej spółki zależne prowadzą działalność gospodarczą, może mieć wpływ na wyniki finansowe Spółki.

Na dzień przekazania niniejszego raportu, Zarząd przewiduje, że trwający stan epidemii w Polsce skutkujący m.in.:

- ograniczeniem transportu oraz zachwianiem ciągłości dostaw komponentów i surowców,
- zmniejszeniem dostępności i wydajności pracy podwykonawców,
- spowolnieniem postępu prac w związku z wprowadzeniem nadzwyczajnych środków ostrożności zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w związku ze zwiększoną absencją części pracowników,

- wzrostem kosztów niektórych usług m.in. transportu surowców i materiałów, może doprowadzić do opóźnień w realizacji przez Spółkę zamówień na podstawie kontraktów, w ramach których Spółka występuje jako wykonawca lub podwykonawca, a w konsekwencji może przełożyć się na ryzyko wystąpienia przez zamawiających z roszczeniami o zapłatę przez Spółkę kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówień. Powyższe czynniki mogą również spowodować nadzwyczajny wzrost cen materiałów i usług co spowoduje spadek rentowności realizowanych kontraktów. Ponadto, pandemia COVID-19 może przyczynić się do zmniejszenia liczby inwestycji infrastrukturalnych zaplanowanych na kolejne lata.

Pomimo, iż na datę sporządzenia niniejszego raportu zarówno kontrahenci, jak i instytucje finansowe zachowują ciągłość działalności, dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS CoV-2 może skutkować zmianą trybu działalności kontrahentów Spółki, sądów oraz instytucji finansujących Spółkę, co może doprowadzić do opóźnień w uzyskaniu przez Spółkę środków finansowych niezbędnych do:

- wykonywania jej zobowiązań finansowych,
- pozyskania nowych zamówień, z uwagi na brak posiadania wymaganego zabezpieczenia finansowego w postaci gwarancji lub środków niezbędnych na zapłatę kaucji,
- spełnienia zobowiązań Spółki wynikających z dokumentacji finansowania długoterminowego (o której Spółka informowała w raporcie bieżącym 51/2019 z 27 września 2019 roku) zawartej w ramach procesu restrukturyzacji finansowej Grupy.

Działania podjęte przez Zarząd Spółki

Wprowadzony stan pandemii, restrykcje rządowe obowiązujące od dnia 20 marca 2020 roku oraz obawy o rozwój sytuacji i jej wpływ na funkcjonowanie Spółki wymusiły dokonanie zmian w organizacji pracy. Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo pracowników oraz zachowanie ciągłości działalności operacyjnej Spółki, Zarząd stworzył procedurę działania dotyczącą ryzyk związanych z wirusem SARS CoV-2. W dniu 6 kwietnia 2020 roku Zarząd podpisał porozumienie ze związkami zawodowymi, na mocy którego począwszy od dnia 6 kwietnia 2020 roku uległ obniżeniu o 10% wymiar czasu pracy, a w konsekwencji proporcjonalnie wynagrodzenie pracowników wynagradzanych według stawki miesięcznej. Wskazana obniżka wymiaru czasu pracy dotyczyła głównie pracowników umysłowych, co pozwoliło jednocześnie zachować potencjał realizacyjny na kontraktach. Dziesięcioprocentowa obniżka wynagrodzeń objęła również Członków Zarządu, Rady Nadzorczej, a także osoby współpracujące na podstawie samozatrudnienia oraz zleceniobiorców. Dodatkowo postanowiono, między innymi o czasowym zawieszeniu wypłaty premii i nagród, dodatków oraz odpraw emerytalno-rentowych, ograniczeniu godzin nadliczbowych oraz wprowadzono ograniczenia związane z korzystaniem z samochodów służbowych. Ponadto, obniżono o 25% odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Porozumienie obowiązywało czasowo do 30 czerwca 2020 roku. W dniu 21 września 2020 roku Zarząd w porozumieniu z działającymi w Spółce organizacjami związkowymi przyjął nowy Regulamin Wynagradzania Trakcji S.A. W nowym Regulaminie Wynagradzania zmianie uległ m.in. system wypłaty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych, wypłaty dodatków dla pracowników, premii miesięcznych dla pracowników fizycznych oraz premii dla pracowników umysłowych. Ponadto, w przyjętym Regulaminie Wynagradzania powiązано także przyznawanie premii dla pracowników umysłowych z rentownością Spółki. Dodatkowo Spółka zgodnie z zaleceniami GIS dostosowała przestrzeń pracy, wprowadziła możliwość pracy zdalnej, zabezpieczyła środki dezynfekcji i bezpośredniej ochrony dla pracowników.

W związku z coraz trudniejszą sytuacją pandemiczną w kraju decyzją Prezesa Zarządu z dniem 5 listopada 2020 roku wprowadzony został w Spółce alert pomarańczowy. Obostrzenia zawarte w alercie dotyczą: ograniczenia pracy w biurze maksymalnie do jednej osoby dyżurującej w dziale; postępowania w przypadku osób, które poinformowały Spółkę o kwarantannie domownika, informowanie o każdym przypadku zachorowania pracownika, wystania go na kwarantannę lub izolację. Wprowadzono dodatkowe obostrzenia dotyczące biur terenowych, w taki sposób, aby uniknąć wyeliminowania większości kadry kontraktu. Ponadto,

w Spółce powołano Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz wprowadzono instrukcje działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się COVID-19 na terenie Trakcji. Spółka sfinalizowała zakup testów dla Spółki oraz umowę na dezynfekcję biur.

Ponadto pandemia SARS CoV-2 w okresie 2020 roku wpłynęła pośrednio na działalność operacyjną Spółki poprzez m.in.:

- wydłużenie procedur odbiorowych co spowodowało przesunięcie w czasie sprzedaży i wynikających z nich przepływów finansowych;
- chwilowe zakłócenie w dostawach wybranych towarów oraz ograniczenie dostępności usług podwykonawców w szczególności korzystających z pracowników zagranicznych;
- pogorszenie warunków handlowych w szczególności dotyczących terminów płatności, wymaganych przedpłat oraz w ograniczonym stopniu cen.

W okresie sprawozdawczym Spółka starała się zniwelować występujące zaburzenia poprzez korzystanie z innych dostępnych podwykonawców oraz realizację prac siłami własnymi. Spółka poszukuje alternatywnych źródeł dostaw oraz podejmuje negocjacje handlowe w celu uzyskania satysfakcjonujących warunków.

Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ pandemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźników płynności Spółki. Jednocześnie nie można wykluczyć, iż powyższe okoliczności mogą wywrzeć negatywny wpływ na działalność Spółki, jej sytuację finansową, wyniki, perspektywy, a także na cenę akcji w kolejnych okresach. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania obecny stan zaawansowania pandemii SARS CoV-2 nie wywarł istotnego wpływu na strategiczną orientację i cele operacyjne Spółki oraz jej sytuację finansową. Jednakże Spółka od października 2020 roku odnotowała istotny wzrost zakażeń SARS CoV-2 wśród pracowników oraz wzrost liczby pracowników przebywających na kwarantannie lub w izolacji. Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji i analizuje możliwy wpływ epidemii na działalność, wyniki i perspektywy Spółki, w tym konieczność zmiany wycen kontraktów i wskaźnik płynności Spółki.

Pandemia Covid-19 może wpłynąć w przyszłości na wycenę aktywów Spółki, w tym na wynik testów na utratę wartości inwestycji w jednostkach zależnych. W nocie 24 niniejszego sprawozdania przedstawiono możliwe skutki wpływu pandemii na wynik testów.

W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek znaczącego wpływu pandemii na sytuację finansową i majątkową Spółki, Zarząd Spółki Trakcja poinformuje interesariuszy odpowiednim komunikatem giełdowym.

53. Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji

Skumulowana średnioroczna stopa inflacji za ostatnie 3 lata dla każdego z okresów objętych niniejszymi informacjami finansowymi nie przekroczyła wartości 100%, dlatego nie wystąpiła konieczność przekształcenia sprawozdań finansowych o wskaźnik zmian cen.

54. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Spółce kształtowało się następująco:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zarząd	6	5
Administracja	195	150
Dział sprzedaży	5	6
Pion produkcji	997	1 047
Razem	1 203	1 208

Zatrudnienie w Spółce na dzień bilansowy kształtowało się następująco:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Zarząd	6	6
Administracja	182	156
Dział sprzedaży	5	5
Pion produkcji	973	1 044
Razem	1 166	1 211

55. Aktywa ZFŚS oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów oraz saldo netto skompensowanych aktywów i zobowiązań Funduszu:

	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Pożyczki udzielone pracownikom	171	449
Środki pieniężne	1 226	1 324
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(1 727)	(1 077)
Saldo po skompensowaniu	(330)	696
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	1 467	1 641

56. Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Trakcja podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań Spółki jest BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12.

W dniu 21 sierpnia 2019 roku, Spółka zawarła umowę z BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. na:

- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30 czerwca 2019 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.
- przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości,
- badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Umowa została zawarta na okres wykonania przedmiotu umowy.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz Spółki przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony	
	31.12.2020	31.12.2019
	Badane	Badane
Z tytułu umowy o badanie sprawozdania finansowego	130	140
Z tytułu umowy o przegląd sprawozdania finansowego	70	97
Inne usługi poświadczające	40	-
Razem	240	237

Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Trakcja jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy.

Warszawa, 15 kwietnia 2021 roku

Marcin Lewandowski

Prezes Zarządu

Paweł Nogalski

Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Arciszewski

Wiceprezes Zarządu

Aldas Rusevičius

Wiceprezes Zarządu

Robert Sobków

Członek Zarządu

Adam Stolarz

Członek Zarządu

Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Elżbieta Okuła

Główna Księgowa